

Na temelju članka 84. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“ broj 28/13) i Odluke o suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije (Klasa: 310-05/14-02/98, Ur.broj: 371-01/14-03) od 29.5.2014. godine (dalje u tekstu: Agencija), operator transportnog sustava donosi

MREŽNA PRAVILA TRANSPORTNOG SUSTAVA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Mrežnim pravilima transportnog sustava (u daljnjem tekstu: Mrežna pravila) uređuje se opis transportnog sustava, razvoj, građenje i održavanje transportnog sustava, upravljanje i nadzor nad transportnim sustavom, instrumenti financijskog osiguranja postojećih i potencijalnih korisnika transportnog sustava, javni postupak iskazivanja interesa postojećih i potencijalnih korisnika transportnog sustava, priključenje na transportni sustav, ugovorni odnosi i opći uvjeti korištenja transportnog sustava, rezervacija kapaciteta i korištenje kapaciteta transportnog sustava, trgovanje kapacitetima transportnog sustava, uravnoteženje transportnog sustava, međusobna prava i dužnosti operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava, mjerna pravila i pravila raspodjele, objava podataka i razmjena informacija, povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava, uvjeti ograničenja i obustave isporuke plina, neovlaštena potrošnja plina i naknada štete.

Članak 2.

Ova Mrežna pravila obvezan je primjenjivati operator transportnog sustava, korisnik transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina, proizvođač prirodnog plina, krajnji kupac priključen na transportni sustav te voditelj bilančne skupine.

Članak 3.

(1) Izrazi koji se koriste u ovim Mrežnim pravilima imaju značenja utvrđena zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište plina, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.

(2) Osim izraza iz stavka 1. ovog članka pojedini izrazi u ovim Mrežnim pravilima imaju sljedeća značenja:

1. *akumulacija transportnog sustava* – ukupna količina plina u transportnom sustavu,
2. *dnevna promjena akumulacije transportnog sustava* – razlika ukupne količine plina u transportnom sustavu na kraju plinskog dana i ukupne količine plina u transportnom sustavu na kraju prethodnog plinskog dana,
3. *energetska suglasnost* – dokument kojim se utvrđuje pravo na priključni kapacitet u slučaju preuzimanja plina iz transportnog sustava ili predaje plina u transportni sustav, na utvrđenom mjestu priključenja na transportni sustava, a koju na zahtjev podnositelja zahtjeva za izdavanje energetske suglasnosti za priključenje na transportni sustav izdaje operator transportnog sustava
4. *energetski uvjeti* – dokument kojim se utvrđuje mogućnost priključnog kapaciteta za preuzimanje plina iz transportnog sustava odnosno predaje plina u transportni sustav na određenom mjestu priključenja na transportni sustav, a koju na zahtjev podnositelja za izdavanje energetske uvjeta za priključenje na transportni sustav izdaje operator transportnog sustava.

5. *građenje priključka* – nabava potrebnog materijala i opreme te strojarski, elektro, građevinski i ostali radovi koje u svrhu izvedbe priključka izvodi ovlašteni izvođač priključka
6. *interkonekcija* – točka na međudržavnom spojnom plinovodu na kojemu je ostvarena fizička povezanost između transportnih sustava susjednih zemalja
7. *investitor priključka* – investitor ili vlasnik građevine koja se priključuje na transportni sustav,
8. *izgradnja priključka* – skup radnji namijenjen osiguravanju uvjeta za priključenje građevine na transportni sustav, a koji uključuje stvaranje tehničkih uvjeta u transportnom sustavu i izvedbu priključka
9. *izlazna mjerno-redukcijska stanica* – nadzemni objekt transportnog sustava s priključcima na transportni sustav na kojem se obavlja priprema plina (filtriranje i predgrijavanje), regulacija tlaka i mjerenje količina za predaju plina korisnicima transportnog sustava pod ugovorenim uvjetima
10. *izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta* – gradnja novih dijelova transportnog sustava koja nije planirana u planu razvoja transportnog sustava, kao i gradnja planirana planom razvoja transportnog sustava u vremenskom razdoblju koje ne odgovara investitoru priključka
11. *izvedba priključka* – pripremno-završni radovi i građenje priključka
12. *korisnik transportnog sustava* – opskrbljivač plinom ili trgovac plinom koji sklapa ugovor o transportu plina s operatorom transportnog sustava
13. *nadzor i upravljanje transportnog sustava* – postupci koje provodi operator transportnog sustava s ciljem održavanja pogonskih parametara transportnog sustava u granicama potrebnim za siguran i pouzdan transport plina
14. *naknada za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta* – naknada za izgradnju priključka koju investitor priključka plaća operatoru transportnog sustava, a koja se obračunava i naplaćuje sukladno Metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje, ovim Mrežnim pravilima, te ugovoru o priključenju na transportni sustav
15. *nominacija* – najava količine prirodnog plina za bilančnu skupinu za naredni plinski dan koju korisnici transportnog sustava, odnosno članovi bilančne skupine, namjeravaju predati u transportni sustav i/ili preuzeti iz transportnog sustava
16. *obračunsko mjerno mjesto* – mjesto na transportnom sustavu s ugrađenim plinomjerom i drugom mjernom, regulacijskom i sigurnosnom opremom na kojem se obavlja mjerenje obujma radi obračuna isporučenog plina
17. *ovlašteni izvođač priključka* – pravna ili fizička osoba koja posjeduje sve potrebne dokaze stručne i tehničke sposobnosti za građenje priključaka na transportni sustav
18. *plinski čvor* – nadzemni objekt transportnog sustava na kojem su povezana dva ili više plinovoda
19. *plinski dan* – razdoblje od 24 sata koje počinje u 6:00 sati i traje do 6:00 sati narednog dana
20. *povratni kapacitet* – kapacitet transportnog sustava kojega operator transportnog sustava nudi na interkonekciji u smjeru suprotnom od fizičkog protoka plina, a koristi se sve dok ima protoka plina u fizičkom smjeru
21. *pravilo manjeg* – pravilo koje se primjenjuje na interkonekciji u slučaju razlike u iznosima nominacija utvrđene u postupku uparivanja,
22. *prekidivi kapacitet* – kapacitet transportnog sustava kojega operator transportnog sustava ima pravo ograničiti ili u potpunosti uskratiti

23. *prenositelj* – korisnik transportnog sustava koji prenosi svoj ugovoreni kapacitet ili daje pravo korištenja ugovorenog kapaciteta drugom opskrbljivaču ili trgovcu plinom sukladno odredbama ovih Mrežnih pravila
24. *priključak* – sklop plinskih uređaja i instalacija, uključivo obračunsko mjerno mjesto, kojima se povezuju plinski uređaji i instalacije krajnjeg kupca, operatora distribucijskog sustava, operatora skladišnog sustava, operatora terminala za UPP ili proizvođača prirodnog plina s transportnim sustavom
25. *priključni kapacitet* – najveći protok plina kojeg je moguće ostvariti na pojedinom priključku sukladno energetskej suglasnosti
26. *pripremno-završni radovi* – radovi koje u svrhu izvedbe priključka izvodi operator sustava, a koje čine: provjera usklađenosti građenja priključka s glavnim projektom, utvrđivanje da je uspješno izvršeno ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti priključka, utvrđivanje da je izvršeno snimanje izvedenog stanja priključka, povezivanje na transportni, punjenje priključka plinom, utvrđivanje da je uspješno izvršeno ispitivanje nepropusnosti priključka pod plinom i administrativni poslovi
27. *račun operativnog uravnoteženja* – evidencija u kojoj operatori poveznih sustava evidentiraju razlike između raspodijeljenih i fizički izmjerenih količina plina
28. *redovan pogon transportnog sustava* – stanje u transportnom sustavu u kojem su u tehnološkom smislu osigurani preduvjeti za vođenje transportnog sustava
29. *redovno stvaranje tehničkih uvjeta* – gradnja novih i/ili rekonstrukcija postojećih dijelova transportnog sustava, kao i sva gradnja i/ili rekonstrukcija transportnog sustava izvedena u svrhu stvaranja uvjeta za priključenje građevina na transportni sustav, odnosno povećanja priključnog kapaciteta već priključenih građevina
30. *renominacija* – izmijenjena nominacija
31. *robna namira plina* – nadoknada u plinu za plin iskorišten iz operativne akumulacije
32. *sekundarno tržište kapaciteta* – tržište kapaciteta na kojemu korisnici transportnog sustava međusobno trguju ugovorenim kapacitetom transportnog sustava
33. *slobodni kapacitet* – dio tehničkog kapaciteta koji nije ugovoren
34. *specifična točka* – mjesto na transportnom sustavu unutar specifičnog područja na kojemu se mjeri sastav plina ili uzimaju uzorci plina, a izmjerene vrijednosti predstavljaju referentnu vrijednost za sve ulaze u transportni sustav i/ili izlaze iz transportnog sustava pridružene tom specifičnom području
35. *specifično područje* – fizički povezani dijelovi transportnog sustava unutar kojih se transportira plin slične kvalitete i ogrjevne vrijednosti
36. *stalni kapacitet* – kapacitet transportnog sustava kojeg operator transportnog sustava osigurava korisniku u cjelokupnom iznosu za ugovoreno vrijeme i ne može ga prekinuti ili ograničiti, osim u slučajevima propisanim pozitivnim pravnim propisima
37. *stjecatelj* – opskrbljivač ili trgovac plinom na kojeg se prenosi ugovoreni kapaciteta ili koji stječe pravo korištenja kapaciteta transportnog sustava od postojećeg korisnik transportnog sustava sukladno odredbama ovih Mrežnih pravila
38. *stvaranje tehničkih uvjeta u transportnom sustavu* – redovno i/ili izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta
39. *sustav za daljinski nadzor, upravljanje i prikupljanje podataka* – informacijski sustav koji omogućuje neprekidan uvid u tehnološke parametre transportnog sustava i izravno upravljanje objektima transportnog sustava primjenom odgovarajuće sklopovske i programske opreme vlastitog telekomunikacijskog podsustava

40. *tehnički kapacitet* – najveći stalni kapacitet transportnog sustava kojeg operator transportnog sustava može ponuditi korisnicima transportnog sustava, a uzimajući u obzir integritet i tehničke mogućnosti transportnog sustava
41. *ugovor o transportu plina* – ugovor kojim se operator transportnog sustava obvezuje pružiti korisniku transportnog sustava uslugu transporta plina, a korisnik transportnog sustava se obvezuje platiti reguliranu naknadu za korištenje transportnog sustava
42. *ugovoreni kapacitet* – kapacitet kojeg je operator transportnog sustava, u postupku rezervacije, odnosno raspodjele kapaciteta transportnog sustava raspodijelio korisniku transportnog sustava
43. *ugovorno zagušenje* – stanje u kojem je potražnja za stalnim kapacitetom veća od razine ponuđenog slobodnog stalnog kapaciteta na pojedinoj interkonekciji, pri čemu je ugovoren ukupan stalni kapacitet i barem dio prekidivog kapaciteta
44. *ukupna promjena akumulacije transportnog sustava* – suma dnevnih promjena akumulacije transportnog sustava u prethodnim plinskim danima,
45. *ulazna mjerna stanica* – nadzemni objekt transportnog sustava na kojemu operator transportnog sustava preuzima plin u transportni sustav i na kojemu se obavlja pročišćavanje i mjerenje količine plina te parametara kvalitete plina
46. *uparivanje* – proces usporedbe i potvrde iznosa nominiranih količina plina kojeg provode operatori povezanih transportnih sustava i/ili operator transportnog sustava i operator sustava skladišta plina
47. *upravljanje zagušenjem* – upravljanje kapacitetima transportnog sustava s ciljem optimalnog i maksimalnog korištenja tehničkog kapaciteta
48. *zaštitni pojas* – prostor širine 30 metara sa svake strane plinovoda, računajući od osi plinovoda, u kojem je zabranjeno graditi zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi.

II. OPIS TRANSPORTNOG SUSTAVA

Članak 4.

Transportni sustav čine:

- a) plinovodi različitog nazivnog promjera i radnog tlaka,
- b) ulazne mjerne stanice,
- c) izlazne mjerno-redukcijske stanice,
- d) plinski čvorovi,
- e) sustav za daljinski nadzor, upravljanje plinskom mrežom i prikupljanje podataka,
- f) dispečerski centar,
- g) tehnički sustavi nužni za siguran i pouzdan rad transportnog sustava,
- h) ostali tehnički objekti, oprema i uređaji.

Članak 5.

Operator transportnog sustava na svojoj službenoj internetskoj stranici (www.plinacro.hr) objavljuje i ažurira opis transportnog sustava i kartu transportnog sustava.

Članak 6.

(1) Na ulaze u transportni sustav priključeni su:

- a) mreža proizvodnih plinovoda,
- b) transportni sustav susjedne zemlje,
- c) sustav skladišta plina.

(2) Na izlaze iz transportnog sustava priključeni su:

- a) građevina krajnjeg kupca,
- b) distribucijski sustav,
- c) sustav skladišta plina,
- d) transportni sustav susjedne zemlje.

III. RAZVOJ, GRADNJA I ODRŽAVANJE TRANSPORTNOG SUSTAVA

Razvoj transportnog sustava

Članak 7.

(1) Operator transportnog sustava je odgovoran za razvoj transportnog sustava.

(2) Razvoj transportnog sustava provodi se prema odobrenom desetogodišnjem planu razvoja transportnog sustava.

(3) Desetogodišnji plan razvoja transportnog sustava izrađuje se na temelju Strategije energetskeg razvitka Republike Hrvatske, Programa provedbe Strategije energetskeg razvitka Republike Hrvatske, sukladno odredbama Zakona o energiji i Zakona o tržištu plina te uzimajući u obzir:

- opravdane potrebe za osiguranjem dugoročnih kapaciteta transportnog sustava,
- karakteristike protočnih i tlačnih radnih parametara transportnog sustava,
- stvarno i očekivano korištenje transportnog sustava,
- podatke o sigurnosti i pouzdanosti rada transportnog sustava,
- ekonomske uvjete,
- druge relevantne podatke.

Članak 8.

Pri izradi i ažuriranju planova razvoja transportnog sustava operator transportnog sustava obvezan je uvažavati činjenice iz godišnjeg izvješća o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti transportnog sustava, kvaliteti plina, kvaliteti usluge, pouzdanosti isporuke plina, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta transportnog sustava, održavanju opreme transportnog sustava te ispunjavanju ostalih zakonskih obveza, pri čemu je obvezan voditi računa o:

- sigurnom i učinkovitom funkcioniranju međusobno povezanih sustava,
- odobrenim investicijskim projektima operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za UPP i operatora distribucijskog sustava,

- investicijskim projektima inozemnih operatora transportnih sustava i drugih subjekata koji mogu imati utjecaja na rad i korištenje transportnog sustava,
- postojećim i planiranim međudržavnim spojnim plinovodima,
- očekivanom razvoju proizvodnje, opskrbe, potrošnje i tranzita plina,
- načelima upravljanja zagušenjima u transportnom sustavu sukladno međunarodnoj praksi i pravilima,
- sprječavanju pojave ugovornog zagušenja,
- regionalnim, nacionalnim i europskim ciljevima razvoja, uključujući međunarodne projekte od interesa za Republiku Hrvatsku.

Članak 9.

(1) Operator transportnog sustava pri izradi planova, organizira javni postupak za iskazivanje interesa postojećih i potencijalnih korisnika transportnog sustava za korištenje infrastrukture koju planira graditi, a radi prikupljanja dodatnih tehničkih, ekonomskih i korisničkih podataka.

(2) Prilikom izrade planova razvoja transportnog sustava treba odabrati ono rješenje koje u potpunosti zadovoljava tehničke i sigurnosne kriterije uz poštivanje načela minimuma troškova.

Članak 10.

Ograničenja i rizici koji nastaju u radu transportnog sustava, a ne mogu se uzeti u obzir pri planiranju razvoja transportnog sustava zbog ekonomskih razloga, moraju se odgovarajućim planovima rada i održavanja svesti na minimum.

Članak 11.

(1) Pri izradi i ažuriranju planova razvoja transportnog sustava operator transporta plina obvezan je uvažavati potrebu dimenzioniranja kapaciteta na ulazima u transportni sustav sukladno Uredbi (EZ) br. 994/2010 i sukladno propisima kojima se uređuje sigurnost opskrbe plinom.

(2) Dimenzioniranjem kapaciteta na ulazima u transportni sustav, pri planiranju i izgradnji transportnog sustava, ostvaruju se uvjeti za primjerenu sigurnosti opskrbe plinom svih kupaca, pouzdan transport i osigurava usluga transportnog sustava.

Članak 12.

(1) Pri planiranju i gradnji objekata koji su u zajedničkoj nadležnosti operatora transportnog sustava i operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina ili operatora sustava za ukapljeni prirodni plin primjenjuju se odredbe ovih Mrežnih pravila. Ti objekti iskazuju se u planu razvoja i gradnje izdvojeno od ostalih objekata transportnog sustava.

(2) Pri planiranju i gradnji objekata koji su u zajedničkoj nadležnosti operatora transportnog sustava i operatora transportnih sustava susjednih zemalja primjenjuju se međunarodni standardi i norme. Ti objekti iskazuju se u planu razvoja i gradnje izdvojeno od ostalih objekata transportnog sustava.

Gradnja i održavanje transportnog sustava

Članak 13.

(1) Operator transportnog sustava na temelju odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava gradi nove objekte, rekonstruira, dograđuje i modernizira postojeće objekte transportnog sustava.

(2) Pri projektiranju, gradnji, puštanju u rad, radu i održavanju objekata transportnog sustava koriste se važeći standardi i norme. Popis važećih standarda i normi operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici.

(3) Operator transportnog sustava može također primijeniti pri projektiranju, gradnji, puštanju u rad i održavanju interne smjernice i pravila, koje sadržavaju barem minimalne zahtjeve propisa o tehničkim uvjetima za izgradnju, rad i održavanje plinovoda i ostalih objekata transportnog sustava.

(4) Operator transportnog sustava pokreće pravovremeno postupke dobivanja suglasnosti i dozvola za izgradnju objekata.

Članak 14.

(1) Za potrebe osiguranja redovnog pogona transportnog sustava operator transportnog sustava provodi aktivnosti održavanja kako bi osigurao najveću moguću razinu sigurnosti, pouzdanosti, raspoloživosti i učinkovitosti transportnog sustava.

(2) Operator transportnog sustava provodi preventivna i zakonom predviđena ispitivanja i preglede, štiti transportni sustav od štetnih utjecaja i nadzire aktivnosti trećih osoba u zaštitnom pojasu plinovoda i na ostalim dijelovima transportnog sustava.

(3) Održavanje transportnog sustava obavlja se sustavno, planskim izvođenjem radova redovitog održavanja transportnog sustava, odnosno njegovih dijelova te otklanjanjem kvarova ili nedostataka.

(4) Pod kvarovima ili nedostacima iz stavka 3. ovoga članka podrazumijevaju se oštećenja, propuštanja, kvarovi mjerne i ostale opreme te sve druge okolnosti koje za posljedicu imaju ili bi mogle imati ugrozu života i zdravlja ljudi ili nastanak materijalne štete na imovini, nastanak većih ili novih kvarova ili nedostataka, kao i onečišćenje okoliša.

Članak 15.

(1) Planirane aktivnosti na transportnom sustavu koje nemaju utjecaja na transport plina odnosno na kapacitet transporta mogu se odvijati u bilo koje doba bez prethodne najave korisnicima transportnog sustava.

(2) Planirane aktivnosti izvođenja radova na transportnom sustavu koje uzrokuju prekid transporta plina ili mogu imati utjecaja na korištenje kapaciteta moraju biti unaprijed najavljene. Operator transportnog sustava mora poduzeti sve ekonomski opravdane radnje da se prekid transporta plina ili ograničenje korištenja kapaciteta transporta svede na najmanju moguću mjeru.

(3) Najavljivanje radova koji utječu na korištenje kapaciteta provodi se sukladno člancima 133. do 138. ovih Mrežnih pravila.

Članak 16.

Neplanirane aktivnosti održavanja koje uzrokuju prekid transporta plina ili ograničenje korištenja kapaciteta mogu se obavljati samo ukoliko se radi o kvarovima ili nedostacima koji mogu imati za posljedicu opasnost za živote i zdravlje ljudi ili nastanak materijalne štete.

Članak 17.

(1) Ako je na transportnom sustavu potrebno obaviti određene radove radi potreba treće strane, takve radove izvodi treća strana o svom trošku, a troškovi angažmana operatora transportnog sustava obračunat će se trećoj strani sukladno cjeniku nestandardnih usluga operatora transportnog sustava.

(2) Operator transportnog sustava će za radove iz stavka 1. ovog članka prilikom izdavanja Posebnih uvjeta gradnje provjeriti utjecaj radova na uvjete u transportnom sustavu i u Posebnim uvjetima gradnje navest će posljedice koje traženi radovi uzrokuju i za koje odgovornost snosi treća strana koja je postavila zahtjev za izdavanje Posebnih uvjeta gradnje ili u čije ime je zahtjev postavljen.

(3) Ako su posljedice radova iz stavka 1. ovog članka smetnje u radu transportnog sustava, naručitelj radova snosi troškove uklanjanja smetnji i sve moguće štete i troškove korisnika transportnog sustava, operatora distribucijskih sustava i krajnjih kupaca na transportnom sustavu.

(4) Operator transportnog sustava će izvođenje iz stavka 1. ovog članka dozvoliti trećoj strani kada dobije potvrdu da je treća strana regulirala odnose s korisnicima transportnog sustava, operatorima distribucijskih sustava i krajnjim kupcima priključenima na transportni sustav iz stavka 3. ovog članka.

(5) Operator transportnog sustava će izvođenje radova iz stavka 1. ovog članka dozvoliti trećoj strani, ako treća strana dokaže da je kvalificirana ili da ima kvalificiranog izvođača za traženu vrstu radova.

IV. DOKUMENTACIJA ZA PRIKLJUČENJE NA TRANSPORTNI SUSTAV

Energetski uvjeti za priključenje na transportni sustav

Članak 18.

(1) Energetskim uvjetima za priključenje na transportni sustav (u daljnjem tekstu energetski uvjeti) utvrđuje se mogućnost priključenja građevine na transportni sustav, tehnički i ekonomski uvjeti priključenja te uvjeti korištenja transportnog sustava.

(2) Energetski uvjeti se pribavljaju u postupku izdavanja akta kojim se određuju lokacijski uvjeti odnosno posebni uvjeti u skladu s kojima mora biti izrađen glavni projekt prema zakonima kojim se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje i građevinskih proizvoda ili za priključenje postojeće građevine na transportni sustav.

(3) Energetske uvjete iz stavka 2. ovog članka izdaje operator transportnog sustava.

(4) Energetske uvjete dužno je pribaviti nadležno upravno tijelo, investitor građevine koja se priključuje na transportni sustav ili treća strana koju ovlasti investitor građevine koja se priključuje na transportni sustav.

(5) Uz zahtjev za izdavanje energetskih uvjeta za priključenje postojeće građevine na transportni sustav, prilaže se akt kojim je odobrena gradnja i opis plinifikacije građevine.

(6) Na temelju energetskih uvjeta ne može se priključiti građevina ili promijeniti priključni kapacitet.

(7) Operator transportnog sustava objavljuje u pisanom ili elektroničkom obliku na službenoj internetskoj stranici obrazac zahtjeva za izdavanje energetskih uvjeta.

Članak 19.

(1) U slučaju promjene priključnog kapaciteta ili promjene na priključku, investitor ili vlasnik građevine priključene na transportni sustav dužan je podnijeti operatoru transportnog sustava zahtjev za izdavanje novih energetske uvjeta.

(2) Uz zahtjev za izdavanje energetske uvjeta iz stavka 2. ovog članka prilaže se opis izmjena na plinskim instalacijama.

Članak 20.

(1) Energetski uvjeti sadrže podatke o:

- a. investitoru ili vlasniku građevine,
- b. položaju građevine,
- c. mjestu i načinu izgradnje priključka,
- d. priključnom kapacitetu,
- e. ukupnoj godišnjoj potrošnji plina,
- f. obračunskom mjernom mjestu,
- g. roku priključenja,
- h. uvjetima korištenja transportnog sustava,
- i. ekonomskim uvjetima
- j. roku i uvjetima prestanka važenja
- k. uputi o pravu prigovor.

(2) Energetski uvjeti mogu sadržavati i:

- a. uvjete za lokaciju građevine
- b. parametre transportnog sustava na mjestu priključenja,
- c. specifikaciju opreme koju je potrebno ugraditi ili obnoviti zbog izgradnje priključka,
- d. dozvoljene promjene tlaka u transportnom sustavu,
- e. pobliže podatke o plinomjeru i drugoj mjernoj opremi,
- f. način razmjene mjernih podataka,
- g. program obveznih ispitivanja i
- h. ostale podatke vezane za priključenje građevine.

Članak 21.

(1) Energetski uvjeti važe dvije godine od dana izdavanja.

(2) Energetski uvjeti prestaju važiti ako se u roku iz stavka 1. ovoga članka ne izda energetska suglasnost.

(3) Energetski uvjeti mogu se produžiti za dvije godine iz opravdanih razloga ako to zatraži investitor ili vlasnik građevine, pri čemu o opravdanosti razloga odlučuje operator transportnog sustava.

Pravo na prigovor na energetske uvjete

Članak 22.

- (1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje energetske uvjeta iz članka 18. stavka 4., i članka 19. stavka 1. ovih Mrežnih pravila kojem je odbijen zahtjev za izdavanje energetske uvjeta ili je nezadovoljan uvjetima iz izdanih energetske uvjeta ima pravo operatoru transportnog sustava izjaviti prigovor.
- (2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u roku od 15 dana od dana primitka rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje energetske uvjeta ili rješenja kojim se izdaju energetske uvjeti, a o prigovoru operator transportnog sustava mora odlučiti u roku od 15 dana od dana izjavljivanja prigovora, bez naplaćivanja naknade.
- (3) Ako po odluci operatora transportnog sustava donesenoj povodom prigovora, podnositelj zahtjeva iz članka 18. stavka 4. i članka 19. stavka 1. ovih Mrežnih pravila i dalje smatra da su mu postupanjem operatora transportnog sustava povrijeđena prava ili pravni interesi, može radi zaštite svojih prava izjaviti žalbu Agenciji.
- (4) Žalba iz stavka 3. ovog članka mora sadržavati činjenice i dokaze na kojima se temelji.
- (5) Odluka Agencije o žalbi iz stavka 3. ovog članka je konačna.

Kontrola usklađenosti tehničke dokumentacije s energetske uvjetima

Članak 23.

- (1) Operator transportnog sustava dužan je u postupku izdavanja akta kojim se odobrava gradnja prema zakonima kojim se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje i građevinskih proizvoda provjeriti u tehničkoj dokumentaciji usklađenost primijenjenih rješenja s energetske uvjetima.
- (2) Na temelju obavljene provjere tehničke dokumentacije operator transportnog sustava izdaje potvrdu o usklađenosti tehničke dokumentacije s energetske uvjetima ili zahtijeva usklađivanje s energetske uvjetima.

Predugovor o priključenju na transportni sustav

Članak 24.

Nakon izdavanja energetske uvjeta, stranke u postupku mogu i zatražiti sklapanje predugovora o priključenju na transportni sustav.

Energetska suglasnost za priključenje na transportni sustav

Članak 25.

- (1) Energetska suglasnost za priključenje na transportni sustav (u daljnjem tekstu: energetska suglasnost) sadrži sve podatke kao i energetske uvjeti te podatke o aktu kojim je odobrena gradnja prema zakonima kojim se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje i građevinskih proizvoda.
- (2) Zahtjev za izdavanje energetske suglasnosti podnosi investitor ili vlasnik građevine, a uz zahtjev je dužan priložiti akt kojim se odobrava gradnja prema zakonima kojim se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje i građevinskih proizvoda.
- (3) Za priključenje postojeće građevine na transportni sustav, vlasnik ili investitor postojeće građevine uz zahtjev za izdavanje energetske suglasnosti prilaže glavni projekt koji sadrži

projekt plinske instalacije građevine izrađen u skladu sa zakonima kojim se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje i građevinskih proizvoda.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovog članka operator transportnog sustava izdat će podnositelju zahtjeva energetske suglasnosti ukoliko je glavni projekt iz stavka 3. ovog članka usklađen s energetskim uvjetima i ukoliko je vlasnik ili investitor ishodio rješenje o izmjeni i/ili dopuni akta kojim se odobrava gradnja prema zakonima kojim se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje i građevinskih proizvoda.

(5) Energetska suglasnost prestaje važiti ako se u roku dvije godine od dana izdavanja energetske suglasnosti ne sklopi ugovor o priključenju na transportni sustav.

(6) Troškove izdavanja energetske suglasnosti snosi investitor ili vlasnik građevine koji je podnio zahtjev za izdavanje energetske suglasnosti, prema cjeniku nestandardnih usluga operatora transportnog sustava.

(7) Operator transportnog sustava objavljuje u pisanom ili elektroničkom obliku na službenoj internetskoj stranici obrazac zahtjeva za izdavanje energetske suglasnosti.

Članak 26.

(1) Energetske suglasnosti izdaje operator transportnog sustava.

(2) Energetska suglasnost izdaje se za svako pojedinačno obračunsko mjerno mjesto.

Članak 27.

(1) Priključni kapacitet iz energetske suglasnosti neprenosiv je na drugu lokaciju.

(2) Energetska suglasnost prestaje važiti danom trajnog odvajanja priključka od transportnog sustava.

Članak 28.

(1) Operator transportnog sustava ima pravo vlasniku ili investitoru građevine priključene na transportni sustav smanjiti priključni kapacitet priključka ukoliko utvrdi da je 12 mjeseci uzastopno iskorištenost priključnog kapaciteta manja od 20% priključnog kapaciteta odobrenog energetskom suglasnošću.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, operator transportnog sustava izdat će vlasniku ili investitoru građevine priključene na transportni sustav novu energetske suglasnosti kojom će priključni kapacitet uskladiti sa stvarno utvrđenom iskorištenosti priključnog kapaciteta priključka.

(3) Troškove izdavanja nove energetske suglasnosti i rekonstrukcije priključka snositi će investitor ili vlasnik građevine priključene na transportni sustav prema cjeniku nestandardnih usluga operatora transportnog sustava.

Pravo na prigovor na energetske suglasnosti

Članak 29.

(1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje energetske suglasnosti iz članka 25. stavka 2. ovih Mrežnih pravila kojem je odbijen zahtjev za izdavanje energetske suglasnosti ili je nezadovoljan uvjetima iz izdane energetske suglasnosti ima pravo operatoru transportnog sustava izjaviti prigovor.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u roku od 15 dana od dana primitka rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje energetske suglasnosti ili rješenja kojim se

izdaje energetska suglasnost, a o prigovoru operator transportnog sustava mora odlučiti u roku od 15 dana od dana izjavljivanja prigovora, bez naplaćivanja naknade.

(3) Ako po odluci operatora transportnog sustava donesenoj povodom prigovora, podnositelj zahtjeva iz članka 25. stavka 2. ovih Mrežnih pravila i dalje smatra da su mu postupanjem operatora transportnog sustava povrijeđena prava ili pravni interesi, može radi zaštite svojih prava izjaviti žalbu Agenciji.

(4) Žalba iz stavka 3. ovog članka mora sadržavati činjenice i dokaze na kojima se temelji.

(5) Odluka Agencije o žalbi iz stavka 3. ovog članka je konačna.

V. IZGRADNJA PRIKLJUČKA I PRIKLJUČENJE NA TRANSPORTNI SUSTAV

Stvaranje tehničkih uvjeta u transportnom sustavu

Članak 30.

(1) Investitor stvaranja tehničkih uvjeta u transportnom sustavu je operator transportnog sustava.

(2) Redovno stvaranje tehničkih uvjeta u transportnom sustavu financira se iz naknade za korištenje transportnog sustava.

(3) Izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta u transportnom sustavu financira se iz naknade za priključenje.

Članak 31.

(1) U slučaju da je za priključenje građevine potrebno izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta u transportnom sustavu, operator transportnog sustava izrađuje na zahtjev investitora građevine elaborat izvanrednog stvaranja tehničkih uvjeta u transportnom sustavu (u daljnjem tekstu: elaborat).

(2) Elaboratom se utvrđuje osobito:

- tehnički detalji gradnje novih dijelova transportnog sustava,
- usklađenost gradnje novih dijelova transportnog sustava s prostorno-planskom dokumentacijom,
- popis odgovarajućih odobrenja koja je potrebno ishoditi u odnosu na propise koji reguliraju prostorno uređenje i gradnju,
- procijenjeni trošak gradnje novih dijelova transportnog sustava,
- popis građevina koje se mogu priključiti na transportni sustav u slučaju gradnje novih dijelova transportnog sustava
- popis građevina čiji su investitori priključka zainteresirani za financiranje novih dijelova transportnog sustava
- procijenjeni ukupni priključni kapacitet koji nastaje izvanrednim stvaranjem tehničkih uvjeta,
- procijenjeni pojedinačni priključni kapacitet koji nastaje izvanrednim stvaranjem tehničkih uvjeta,
- način raspodjele troška za izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta.

(3) Izradu elaborata plaća investitor građevine prema cjeniku nestandardnih usluga operatora transportnog sustava.

(4) Iznimno od stavka 1. ovog članka elaborat može izraditi pravna ili fizička osoba ovlaštena za projektiranje, u kojem slučaju suglasnost na elaborat daje operator transportnog sustava.

(5) Odnosi između operatora transportnog sustava i investitora građevine vezani za izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta u transportnom sustavu iz stavka 1. ovog članka uređuju se ugovorom.

(6) Način raspodjele eventualne razlike između procijenjenog troška gradnje novih dijelova transportnog sustava (u daljnjem tekstu: trošak za izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta) i stvarnog troška gradnje novih dijelova transportnog sustava bitni je sastojak ugovora iz stavka 5. ovog članka.

Izgradnja priključka na transportni sustav i povećanje priključnog kapaciteta

Članak 32.

(1) Investitor izgradnje priključka na transportni sustav je operator transportnog sustava, uključujući i priključak za priključenje distribucijskog sustava na transportni sustav.

(2) Priključak se gradi u skladu s energetsom suglasnošću, Mrežnim pravilima, Metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta (dalje: Metodologija utvrđivanja naknade za priključenje) i ugovorom o priključenju na transportni sustav te sukladno odredbama zakona kojima se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje i građevinskih proizvoda.

(3) Priprema-završne radove obavlja operator transportnog sustava.

(4) Naknadu za priključenje na plinski transportni sustav plaća investitor ili vlasnik građevine koja se priključuje na transportni sustav, sukladno Metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje.

(5) Povećanjem priključnog kapaciteta smatraju se samo zahvati koji uvjetuju promjenu nekog od elemenata priključka.

(6) Naknadu za povećanje priključnog kapaciteta (dalje: naknada za priključenje) plaća investitor ili vlasnik građevine priključene na transportni sustav, sukladno Metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje.

(7) Priključak je sastavni dio transportnog sustava.

Članak 33.

(1) Operator transportnog sustava dužan je organizirati izgradnju priključka i priključiti građevinu sukladno sklopljenom ugovoru o priključenju na transportni sustav.

(2) Operator transportnog sustava dužan je izgradnju priključka povjeriti ovlaštenom izvođaču priključka koji je dokazao stručnu i tehničku sposobnost za svaki pojedini slučaj. Dokazi stručne i tehničke sposobnosti podrazumijevaju dokaze o kadrovskoj ekipiranosti potrebnim stručnim ovlaštenjima i tehničkoj opremljenosti za izvođenje radova na izgradnji priključka, a koje propisuje operator transportnog sustava u postupku ugovaranja za svaki pojedini slučaj.

(3) Operator transportnog sustava dužan je priključak održavati o svom trošku.

(4) Kod prvog priključenja operator transportnog sustava i investitor ili vlasnik građevine koja se priključuje na transportni sustav utvrđuju u pisanom obliku podatke o plinomjeru i stanje brojanika plinomjera.

Stavljanje priključka u funkciju

Članak 34.

(1) Operator transportnog sustava dužan je na temelju energetske suglasnosti staviti u funkciju priključak građevine na transportni sustav s danom početka isporuke plina iz ugovora o opskrbi plinom ili ugovora o prodaji plina, a nakon što je investitor ili vlasnik građevine koja se priključuje na transportni sustav ispunio sve financijske i druge obveze prema ugovoru o priključenju na transportni sustav i pribavio uporabnu dozvolu za građevinu koja se priključuje na transportni sustav.

(2) Operator transportnog sustava dužan je privremeno priključiti građevinu koja se priključuje na transportni sustav za potrebe ispitivanja plinskih uređaja i instalacija i pokusnog rada ako je pokusni rad predviđen glavnim projektom, a temeljem pisanog zahtjeva investitora i pisane izjave investitora građevine koja se priključuje na transportni sustav, nadzornog inženjera i izvođača o preuzimanju odgovornosti tijekom privremenog stavljanja priključka u funkciju.

(3) Operator transportnog sustava dužan je u roku od najmanje tri dana prije dana stavljanja u funkciju priključka građevine u pisanom obliku obavijestiti investitora ili vlasnika građevine i njegovog opskrbljivača plinom, o danu i satu stavljanja u funkciju priključka građevine.

Ugovor o priključenju na transportni sustav

Članak 35.

(1) Ugovor o priključenju na transportni sustav sklapa se na temelju izdane energetske suglasnosti.

(2) Ugovor o priključenju na transportni sustav sklapaju operator transportnog sustava i operator distribucijskog sustava ili operator sustava skladišta plina ili proizvođač prirodnog plina ili krajnji kupac na transportnom sustavu u postupku priključenja na transportni sustav te u postupku povećanja priključnog kapaciteta.

(3) Ugovorom o priključenju na transportni sustav uređuju se uvjeti priključenja na transportni sustav te financijske obveze sukladno Metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje i druge obveze ugovornih strana.

(4) Ugovor o priključenju na transportni sustav sadrži podatke o ugovornim stranama, broj energetske suglasnosti, tehničke uvjete priključenja opreme, tehničke podatke o izgradnji priključka s navedenim mjestom izlaza iz transportnog sustava, iznos naknade za priključenje, način plaćanja, rok izgradnje priključka, vrijeme i mjesto priključenja te ostale odredbe.

(5) Operator transportnog sustava gradi priključak na transportni sustav u roku utvrđenom ugovorom o priključenju na transportni sustav.

(6) U rok iz stavka 5. ovog članka ne računaju se zastoji u aktivnostima na koje operator transportnog sustava nije mogao utjecati (suglasnosti tijela uprave, ishođenje lokacijskih i građevnih dozvola, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa građenje priključka od strane izvođača priključka kojega je odabrao investitor ili vlasnik građevine, događaji na gradilištu i slično), o čemu operator transportnog sustava pravodobno izvještava drugu ugovornu stranu.

(7) Dinamika plaćanja naknade za priključenje za izgradnju priključka na transportni sustav utvrđuje se ugovorom o priključenju na transportni sustav.

(8) Operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici tipski ugovor o priključenju na transportni sustav.

VI. POVEZIVANJE S OSTALIM DIJELOVIMA PLINSKOG SUSTAVA

Članak 36.

- (1) Povezivanje drugih dijelova plinskog sustava na transportni sustav obavlja se radi stvaranja preduvjeta za sigurnu i pouzdanu opskrbu plinom.
- (2) Povezivanje transportnog sustava s mrežom proizvodnih plinovoda obavlja se radi isporuke plina proizvedenog u Republici Hrvatskoj u transportni sustav.
- (3) Povezivanje transportnog sustava s transportnim sustavom druge države obavlja se radi međudržavnog transporta plina.

Članak 37.

- (1) Operator transportnog sustava utvrđuje način i uvjete pristupa mjernim signalima s obračunskih mjernih mjesta na transportnom sustavu koji su potrebni za nadzor i upravljanje povezanog sustava i odorizaciju.
- (2) Operator transportnog sustava i operator sustava skladišta plina utvrđuju način i uvjete razmjene mjernih signala i prijenosa podataka o korištenju sustava skladišta plina te obavještavanja o mogućnostima rada sustava skladišta plina.
- (3) Operator transportnog sustava i operator terminala za UPP utvrđuju način i uvjete razmjene mjernih signala i prijenosa podataka o korištenju terminala za UPP te obavještavanja o mogućnostima rada terminala za UPP.
- (4) Ukoliko operator distribucijskog sustava ili operator sustava skladišta ili operator terminala za UPP ili proizvođač prirodnog plina ili krajnji kupac priključen na transportni sustav zatraži pristup mjernom signalu koji nije raspoloživ, dodatno opremanje priključka u tu svrhu smatra se nestandardnom uslugom.

Članak 38.

- (1) Povezivanje transportnog sustava i transportnog sustava susjedne države, kao i tehnički detalji vezani uz planiranje, izgradnju i rad međudržavnih spojnih plinovoda, obavlja se temeljem bilateralnog sporazuma s operatorom transportnog sustava susjedne države.
- (2) Povezivanje transportnog sustava, distribucijskog sustava i sustava skladišta plina, kao i tehnički detalji vezani uz planiranje, izgradnju i rad međusobno povezanih sustava, obavlja se temeljem bilateralnog sporazuma s operatorom distribucijskog sustava odnosno operatorom sustava skladišta plina.

Članak 39.

- (1) Ukoliko su transportni sustav i pojedini distribucijski sustavi povezani preko više izlaza iz transportnog sustava i ako tako priključeni dijelovi distribucijskog sustava predstavljaju jednu hidrauličku cjelinu, operator transportnog sustava, u dogovoru s operatorom distribucijskog sustava, može te izlaze iz transportnog sustava proglasiti jednim skupnim izlazom iz transportnog sustava.
- (2) Operatori transportnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su prije roka za podnošenje zahtjeva za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava na mjesečnoj razini sklopiti sporazum o uvođenju skupnog izlaza iz transportnog sustava.
- (3) Operator transportnog sustava objavljuje tipski sporazum o uvođenju skupnog izlaza iz transportnog sustava na službenoj internetskoj stranici. Sporazum naročito sadrži sljedeće podatke:
  - sporazume strane,

- izlaze iz transportnog sustava uključene u skupni izlaz,
- početak primjene,
- kapacitet skupnog izlaza, izražen u kWh/h,
- određivanje režima rada izlaza iz transportnog sustava koji čine skupni izlaz.

(4) Skupni izlaz se koristi u postupcima rezervacije kapaciteta transportnog sustava, nominacije korištenja kapaciteta, raspodjele količina plina izmjerenih na pojedinim izlazima iz transportnog sustava i izvještavanja.

VII. NADZOR I UPRAVLJANJE TRANSPORTNIM SUSTAVOM

Članak 40.

(1) Operator transportnog sustava kontinuirano nadzire rad transportnog sustava kako bi osigurao pouzdan i siguran transport plina, učinkovito i pouzdano upravljanje transportnim sustavom, uravnoteženje transportnog sustava te ispunjenje ugovornih obaveza pri propisanim uvjetima tlaka i kvalitete plina.

(2) Nadzor rada transportnog sustava i upravljanje transportnim sustavom obavlja se neprekidno iz dispečerskog centra operatora transportnog sustava, kao i sustavnim operativnim nadzorom transportnog sustava, lokalnim upravljanjem tehnološkim objektima, odgovarajućom i pravovremenom pripremom transportnog sustava za posebne uvjete rada, analizama uvjeta u sustavu, predviđanjem promjena akumulacije transportnog sustava, pravovremenim prosljeđivanjem informacija o stanju transportnog sustava, stanju opreme elemenata sustava, fizičkim nadzorom tehnoloških objekata, sustavnim preventivnim i korektivnim održavanjem istih.

Članak 41.

Za nadzor i upravljanje transportnog sustava, operator transportnog sustava koristi mjerne, informacijske i telekomunikacijske sustave koji mu omogućavaju sljedeće:

- stalan nadzor nad tehnološkim parametrima i upravljanje ključnim objektima transportnog sustava u realnom vremenu,
- uočavanje poremećaja u tehnološkom procesu transporta plina i neravnoteže transportnog sustava,
- izradu hidrauličkih proračuna i simulacija stanja transportnog sustava, utvrđivanje količine plina u transportnom sustavu te promjenu operativne akumulacije,
- mjerenje, evidentiranje i centralizirano prikupljanje podataka o ostvarenom protoku plina na ulazima u transportni sustav i na izlazima iz transportnog sustava,
- komunikacijsku povezanost s upravljačkim/dispečerskim centrima operatora povezanih sustava radi razmjene procesnih podataka,
- razmjenu podataka i operativnu komunikaciju s voditeljem bilančne skupine i operatorom tržišta plina,
- operativnu komunikaciju s korisnikom transportnog sustava,
- operativnu komunikaciju s operatorima plinskih sustava priključenih na transportni sustav, krajnjim kupcima priključenima na transportni sustav i proizvođačem prirodnog plina,
- izvještavanje o ostvarenom korištenju transportnog sustava i energije uravnoteženja.

Članak 42.

- (1) Operator transportnog sustava osigurava u transportnom sustavu količine plina dovoljne za pogonsku potrošnju pokrivanje gubitaka plina i razlike u mjerenju i za korištenje operativne zalihe.
- (2) Operator transportnog sustava, na tržišnim principima, uz definiranje dinamike i mjesta isporuke, kupuje plin za pogonsku potrošnju, pokrivanje gubitaka plina i razlike u mjerenju u transportnom sustavu za korištenje operativne zalihe te za nadoknadu plina iz obračuna vrijednosti ukupne promjene akumulacije transportnog sustava sukladno odredbama Pravila o organizaciji tržišta plina.
- (3) Natječaj za nabavu plina iz stavka 2. ovog članka operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici i najmanje u jednom javnom glasilu.
- (4) Osnovni kriterij za odabir najpovoljnijeg opskrbljivača plinom je najniža cijena plina.
- (5) Na temelju odluke o izboru najpovoljnijeg opskrbljivača, operator transportnog sustava i izabrani opskrbljivač plinom sklapaju ugovor o opskrbi plinom.
- (6) U slučaju nezadovoljstva postupanjem operatora transportnog sustava u postupku nabave plina iz stavka 2. ovog članka, opskrbljivač ima pravo izjaviti prigovor Agenciji.

Tlak i kvaliteta plina u transportnom sustavu

Članak 43.

- (1) Za ulaze u transportni sustav unutar granica Republike Hrvatske nazivnog tlaka 75 bar najniži ulazni tlak iznosi 70 bar, a za ulaze u transportni sustav nazivnog tlaka 50 bar najniži ulazni tlak iznosi 45 bar, pri čemu najviši ulazni tlak ne može biti veći od nazivnog tlaka.
- (2) Tlak pri kojem korisnik transportnog sustava predaje plin u transportni sustav može biti na pojedinim ulazima u transportni sustav i niži od vrijednosti propisanih u stavku 1. ovog članka pod uvjetom da to ne utječe na rad transportnog sustava, kao i na ispunjavanje ugovornih obveza operatora transportnog sustava i drugih korisnika transportnog sustava.
- (3) Operator transportnog sustava ima pravo odbiti ili ograničiti prihvrat plina kojeg korisnik transportnog sustava predaje u transportni sustav pri tlaku nižem od vrijednosti propisanih u stavku 1. ovog članka, o čemu prethodno obavještava korisnika transportnog sustava.
- (4) Operator transportnog sustava objavljuje vrijednosti tlaka za pojedine ulaze u transportni sustav na službenoj internetskoj stranici.

Članak 44.

- (1) Za izlaze iz transportnog sustava unutar granica Republike Hrvatske najniži izlazni tlak iznosi 3 bar.
- (2) Vrijednost tlaka za izlaz iz transportnog sustava definirana je u energetske suglasnosti.
- (3) Operator transportnog sustava objavljuje vrijednosti tlaka za izlaze iz transportnog sustava na službenoj internetskoj stranici.
- (4) Privremena promjena izlaznog tlaka na pojedinom izlazu iz transportnog sustava moguća je na zahtjev operatora distribucijskog sustava ili krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav, a što se smatra nestandardnom uslugom.
- (5) Zahtjev za privremenu promjenu izlaznog tlaka dostavlja se operatoru transportnog sustava najmanje pet radnih dana unaprijed. Zahtjev mora sadržavati podatke o početku, trajanju i razlozima privremene promjene izlaznog tlaka.

(6) Prihvatljivost zahtjeva iz stavka 5. ovog članka ocjenjuje operator transportnog sustava ovisno o mogućem utjecaju takve promjene izlaznog tlaka na sigurnost i pouzdanost transportnog sustava te na izvršenje ugovornih obveza operatora transportnog sustava i drugih korisnika transportnog sustava.

(7) Operator transportnog sustava obavezan je u roku od dva radna dana od dana zaprimanja zahtjeva iz stavka 5. ovog članka obavijestiti podnositelja zahtjeva o prihvatljivosti zahtjeva.

Članak 45.

Vrijednost tlaka za interkonekciju koja je ulaz u transportni sustav ili koja je izlaz iz transportnog sustava definirana je bilateralnim sporazumom za interkonekciju, a vrijednosti tlaka za sve ostale ulaze u transportni sustav definirane su energetske suglasnostima.

Članak 46.

(1) Standardna kvaliteta plina propisuje se u Prilogu 1. koji je sastavni dio Općih uvjeta opskrbe plinom.

(2) Korisnik transportnog sustava koji je ugovorio kapacitete na ulazu u transportni sustav dužan je osigurati plin standardne kvalitete, pri čemu ogrjevna vrijednost predanog plina može odstupati najviše $\pm 5\%$ od prosječne ogrjevne vrijednosti plina na pripadajućem ulazu utvrđene za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne godine ili ogrjevne vrijednosti plina koju je korisnik transportnog sustava najavio najmanje pet dana prije početka predaje plina u transportni sustav.

(3) Operator transportnog sustava obustavit će preuzimanje plina koji nije standardne kvalitete.

(4) Korisnik transportnog sustava koji predaje plin na ulazu u transportni sustav dužan je obavijestiti operatora transportnog sustava o svim okolnostima koje mogu utjecati na kvalitetu plina i to najmanje pet radnih dana unaprijed za predvidive okolnosti, a bez odlaganja za nepredvidive okolnosti.

(5) Operator transportnog sustava dužan je obavijestiti krajnje kupce priključene na transportni sustav i operatora distribucijskog sustava o navedenim okolnostima ukoliko iste mogu imati utjecaja na krajnje kupce.

Članak 47.

(1) Iznimno od članka 46. ovih Mrežnih pravila operator transportnog sustava može preuzimati plin čija kvaliteta odstupa od propisane standardne kvalitete isključivo u periferne dijelove transportnog sustava nižeg radnog tlaka iz kojih se plin ne transportira u druge dijelove transportnog sustava.

(2) Operator transportnog sustava će u slučaju iz stavka 1. ovog članka preuzeti plin ukoliko to ne ugrožava sigurnost i pouzdanost transportnog sustava i ispunjenje ugovornih obveza operatora transportnog sustava te ukoliko postoji pisana izjava operatora distribucijskog sustava u koji se takav plin predaje i/ili krajnjeg kupca priključenog na periferni dio transportnog sustava iz stavka 1. ovog članka te korisnika transportnog sustava, da prihvaćaju plin koji odstupa od standardne kvalitete.

Članak 48.

(1) U slučaju pojave tekućih tehnoloških nečistoća u transportnom sustavu, operator transportnog sustava će, ukoliko je to moguće, iste izdvojiti iz transportnog sustava korištenjem ugrađenih uređaja za izdvajanje tekućih tehnoloških nečistoća.

(2) Korisnik transportnog sustava za kojeg se utvrdi da je u transportni sustav predao tekuću tehnološku nečistoću obavezan je izdvojenu tekuću tehnološku nečistoću, na prvi poziv operatora transportnog sustava, o vlastitom trošku ukloniti i zbrinuti.

(3) U slučaju da se korisnik transportnog sustava za kojeg se utvrdi da je u transportni sustav predao tekuću tehnološku nečistoću ne odazove na poziv operatora transportnog sustava, operator transportnog sustava će tekuću tehnološku nečistoću ukloniti i zbrinuti na zakonom propisan način te korisniku transportnog sustava za kojeg se utvrdi odgovornost obračunati troškove, a što se smatra nestandardnom uslugom.

(4) Uklanjanje tekućih tehnoloških nečistoća iz uređaja za izdvajanje tekućih tehnoloških nečistoća iz stavka 2. ovog članka obavlja se uz nadzor operatora transportnog sustava, a što se smatra nestandardnom uslugom.

Članak 49.

(1) Operator transportnog sustava prati kvalitetu plina vlastitim sustavom za praćenje kvalitete plina u koji su uključeni svi podaci o kvaliteti plina na transportnom sustavu, bez obzira na vlasništvo opreme za mjerenje parametara kvalitete plina, učestalost uzorkovanja i laboratorijskih analiza plina.

(2) Operator transportnog sustava objavljuje prvog radnog dana nakon isteka polumjesečnog razdoblja za to polumjesečno razdoblje, na službenoj internetskoj stranici, izvještaj o kvaliteti plina za pojedine specifične točke.

(3) Operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici godišnji izvještaj o kvaliteti plina.

Upravljanje i postupci u izvanrednim situacijama i kriznom stanju

Članak 50.

(1) Izvanrednom situacijom smatra se svaki događaj na transportnom sustavu koji nije moguće izbjeći ili predvidjeti, a čije posljedice izravno ugrožavaju sigurnost ljudi i imovine od nekontroliranog izlaza plina, uzrokuju ograničenje korištenja kapaciteta transportnog sustava te ugrožavaju pouzdanost opskrbe plinom.

(2) U slučaju izvanredne situacije na transportnom sustavu operator transportnog sustava bez odlaganja poduzima sljedeće mjere kojima osigurava održavanje opstojnosti transportnog sustava i umanjuje utjecaj poremećaja na mogućnost korištenja kapaciteta transportnog sustava i sigurnost opskrbe plinom:

- obavještanje nadležnih javnih službi i tijela,
- uklanjanje uzroka opasnosti za sigurnost ljudi i imovine,
- preusmjeravanje tokova transporta plinovodima koji nisu zahvaćeni poremećajem,
- iskorištavanje raspoložive operativne akumulacije plinovoda i operativne zalihe.

(3) Ako izvanredna situacija na transportnom sustavu ima za posljedicu prekid transporta plina ili ograničenje korištenja kapaciteta transportnog sustava, operator transportnog sustava hitno obavještava o poremećaju, njegovim posljedicama i očekivanom trajanju, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora sustava za UPP, proizvođača prirodnog plina, krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav i korisnika transportnog sustava na kojeg događaj ima utjecaja, kako bi proveli vlastite sigurnosne mjere i mjere uravnoteženja.

(4) Hitno obavještanje korisnika u slučaju iz stavka 3. ovog članka provodi se prema člancima 137., 138. i 139. ovih Mrežnih pravila.

Članak 51.

(1) Tijekom kriznog stanja operator transportnog sustava upravlja transportnim sustavom na osnovu mjera koje propisuje tijelo nadležno za sigurnost opskrbe plinom, a prema Uredbi(EZ) br. 994/2010 i sukladno propisima kojima se uređuje sigurnost opskrbe plinom.

(2) Operator transportnog sustava i korisnik transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta, operator terminala za UPP, krajnji kupac priključen na transportni sustav i proizvođač plina utvrđuju međusobno postupanje i način obavještanja u slučaju izvanredne situacije ili kriznog stanja, uvažavajući odredbe ovih Mrežnih pravila.

VIII. URAVNOTEŽENJE

Članak 52.

(1) Uravnoteženje transportnog sustava provodi se na razini plinskog dana.

(2) Voditelji bilančnih skupina dužni su na razini plinskog dana osigurati jednakost količina plina koje predaju u transportni sustav i količina plina koje preuzimaju iz transportnog sustava.

(3) Za manja odstupanja bilančnih skupina, unutar dozvoljenih granica odstupanja, koristi se operativna akumulacija.

(4) Za uravnoteženje transportnog operator transportnog sustava koristi energiju uravnoteženja prema listi ponuda za energiju uravnoteženja.

(5) Ako energija uravnoteženja iz stavka 4. ovog članka nije dostatna za uravnoteženje transportnog sustava, operator transportnog sustava o tome bez odlaganja informira voditelje bilančnih skupina, nakon čega voditelji bilančnih skupina poduzimaju odgovarajuće mjere za uravnoteženje bilančne skupine koju organiziraju i vode te o poduzetim mjerama i rokovima provedbe istih bez odlaganja obavještaju operatora transportnog sustava.

(6) Mjere iz stavka 5. ovog članka podrazumijevaju povećanje ili smanjenje količina plina na ulazu u transportni sustav ili na izlazu iz transportnog sustava, pri čemu operator transportnog sustava poziva voditelje bilančnih skupina na izvanrednu nominaciju.

(7) Ukoliko je i nakon korištenja operativne akumulacije, energije uravnoteženja te mjera iz stavka 5. ovog članka poduzetih od strane voditelja bilančnih skupina, ugrožen redovan pogon transportnog sustava, operator transportnog sustava ima pravo smanjiti ili obustaviti preuzimanje ili predaju prirodnog plina pojedinim korisnicima transportnog sustava prema redoslijedu kojeg je unaprijed dostavio svaki voditelj bilančne skupine za bilančnu skupinu koju organizira i vodi.

(8) Ako voditelj bilančne skupine ne dostavi operatoru transportnog sustava obavijest o poduzetim mjerama i rokovima provedbe istih ili ukoliko poduzete mjere nisu dostatne, operator transportnog sustava o tome bez odlaganja obavješta Ministarstvo.

Članak 53.

(1) Odgovornost sudionika na tržištu plina za njihova odstupanja, način aktiviranja energije uravnoteženja te pravila obračuna energije uravnoteženja propisana su Pravilima organizacije tržišta plina.

(2) Operator transportnog sustava izračunava za svaki mjesec dozvoljenu ukupnu promjenu akumulacije transportnog sustava uzimajući u obzir tehničke karakteristike transportnog sustava, očekivano opterećenje transportnog sustava i rezervacije kapaciteta.

(3) Operator transportnog sustava će nakon provedene raspodjele kapaciteta, iz članka 68. ovih Mrežnih pravila, izračunati dozvoljenu ukupnu promjenu akumulacije transportnog sustava za sljedeći mjesec, o čemu će obavijestiti operatora tržišta plina i voditelje bilančne skupine.

Pravila za korištenje operativne zalihe

Članak 54.

(1) Operator transportnog sustava održava i koristi operativnu zalihu u svrhu optimalnog upravljanja transportnim sustavom.

(2) Rezervaciju i korištenje kapaciteta sustava skladišta za potrebe održavanja i korištenja operativne zalihe, operator transportnog sustava obavlja sukladno odredbama Pravila korištenja sustava skladišta plina.

(3) Operator transportnog sustava ima pravo tijekom plinskog dana, za korištenje operativne zalihe, dodatno koristiti nenominirani kapacitet drugih korisnika sustava skladišta plina kojeg operator sustava skladišta plina nudi kao prekidivi kapacitet.

IX. USLUGE OPERATORA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Članak 55.

(1) Operator transportnog sustava pruža uslugu korištenja kapaciteta na ulazu u transportni sustav i kapaciteta na izlazu iz transportnog sustava kao standardnu uslugu na godišnjoj, mjesečnoj ili dnevnoj razini, temeljem ugovora o transportu plina sklopljenih između operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava i pod uvjetima utvrđenima ovim Mrežnim pravilima.

(2) Osim standardnih usluga iz stavka 1. ovoga članka operator transportnog sustava nudi i nestandardne usluge, prema cjeniku nestandardnih usluga operatora transportnog sustava objavljenom na službenoj internetskoj stranici.

(3) Operator transportnog sustava nudi samo one usluge koje može osigurati uzevši u obzir tehničke parametre transportnog sustava i obveze temeljem postojećih ugovora o transportu plina.

Stalni kapacitet

Članak 56.

(1) Stalni kapacitet transportnog sustava može se ugovoriti na svim ulazima u transportni sustav i na svim izlazima iz transportnog sustava na kojima postoji slobodni stalni kapaciteti.

(2) Informacije o slobodnom stalnom kapacitetu operator transportnog sustava objavljuje na svojoj službenoj internetskoj stranici.

(3) Stalni kapacitet može se ugovoriti kao:

- Stalni kapacitet na godišnjoj razini – za jednu ili više uzastopnih plinskih godina, a najduže za razdoblje od pet uzastopnih godina.
- Stalni kapacitet na mjesečnoj razini – za jedan ili više uzastopnih mjeseci, a najduže za razdoblje do kraja plinske godine za koju se usluga ugovara.
- Stalni kapacitet na dnevnoj razini – za jedan ili više uzastopnih dana, a najduže do kraja mjeseca u kojem se zahtjev podnosi.

(4) Stalni kapacitet na dnevnoj razini može se ugovoriti ukoliko korisnik transportnog sustava ima ugovoren kapacitet minimalno na mjesečnoj razini.

Prekidivi kapacitet

Članak 57.

(1) Operator transportnog sustava nudi mogućnost rezervacije prekidivog kapaciteta na ulazu u transportni sustav i na izlazu iz transportnog sustava na kojima nema slobodnog stalnog kapaciteta.

(2) Prekidivi kapacitet transportnog sustava može se ugovoriti najviše do iznosa tehničkog kapaciteta na pojedinom ulazu u transportni sustav i na pojedinom izlazu iz transportnog sustava.

(3) Informacije o slobodnom prekidivom kapacitetu objavljene su na službenoj internetskoj stranici operatora transportnog sustava.

(4) Prekidivi kapacitet može se ugovoriti kao:

- Prekidivi kapacitet na godišnjoj razini – najduže za razdoblje od jedne plinske godine.
- Prekidivi kapacitet na mjesečnoj razini – za jedan ili više uzastopnih mjeseci, a najduže za razdoblje do kraja plinske godine za koju se usluga ugovara.
- Prekidivi kapacitet na dnevnoj razini – za jedan ili više uzastopnih dana, a najduže za razdoblje do kraja mjeseca za koju se usluga ugovara.

(5) Prekidivi kapacitet na dnevnoj razini može se ugovoriti ukoliko korisnik transportnog sustava ima ugovoren kapacitet minimalno na mjesečnoj razini.

Povratni kapacitet

Članak 58.

(1) Operator transportnog sustava nudi mogućnost rezervacije povratnog kapaciteta na interkonekciji.

(2) Povratni kapacitet transportnog sustava može se ugovoriti najviše do iznosa ugovorenog stalnog kapaciteta na interkonekciji.

(3) Informacije o slobodnom povratnom kapacitetu objavljene su na službenoj internetskoj stranici operatora transportnog sustava.

(4) Povratni kapacitet transportnog sustava može se ugovoriti kao:

- Povratni kapacitet na godišnjoj razini – najduže za razdoblje od jedne plinske godine.
- Povratni kapacitet na mjesečnoj razini – za jedan ili više uzastopnih mjeseci, a najduže za razdoblje do kraja plinske godine za koju se usluga ugovara.
- Povratni kapacitet na dnevnoj razini – za jedan ili više uzastopnih dana, a najduže do kraja mjeseca u kojem se zahtjev podnosi.

(5) Povratni kapacitet na dnevnoj razini može se ugovoriti ukoliko korisnik transportnog sustava ima ugovoren kapacitet minimalno na mjesečnoj razini.

Članak 59.

Usluga korištenja kapaciteta za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u sustav skladišta plina i kapaciteta za ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz sustava skladišta, vezana je uz ugovoreni maksimalni kapacitet povlačenja odnosno maksimalni kapacitet utiskivanja iz sklopljenih ugovora o skladištenju plina.

X. MEĐUSOBNA PRAVA I DUŽNOSTI OPERATORA TRANSPORTNOG SUSTAVA I KORISNIKA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Članak 60.

Prema uvjetima i odredbama ovih Mrežnih pravila, korisnik transportnog sustava ima pravo, bez ograničenja:

- a) na pristup transportnom sustavu u skladu s važećim odredbama Zakona o tržištu plina i ovim Mrežnim pravilima;
- b) koristiti, po reguliranim uvjetima, standardne usluge operatora transportnog sustava na temelju sklopljenog ugovora o transportu plina te
- c) na nestandardne usluge operatora transportnog sustava sukladno cjeniku nestandardnih usluga operatora transportnog sustava

Članak 61.

(1) Prema uvjetima i odredbama ovih Mrežnih pravila, korisnik transportnog sustava dužan je:

- a) platiti reguliranu cijenu za usluge koje pruža operator transportnog sustava temeljem ugovora o transportu plina;
- b) na zahtjev operatora transportnog sustava, pružiti informacije koje su operatoru transportnog sustava potrebne za ispunjenje obveza prema važećim zakonskim propisima i ovim Mrežnim pravilima;
- c) pridržavati se uputa dispečerskog centra operatora transportnog sustava;
- d) osigurati tehničke uvjete potrebne za komunikaciju s operatorom transportnog sustava;
- e) osigurati tlačne uvjete predaje plina u transportni sustav;
- f) osigurati kvalitetu plina sukladno kvaliteti propisanoj Općim uvjetima opskrbe prirodnim plinom.

(2) Korisnik transportnog sustava ima i druga prava i dužnosti propisane primjenjivim zakonskim i podzakonskim propisima.

Članak 62.

(1) Prema uvjetima i odredbama ovih Mrežnih pravila, operator transportnog sustava dužan je:

- a) sklopiti ugovor o transportu plina s korisnikom transportnog sustava, pod uvjetima propisanim u ovim Mrežnim pravilima;
- b) osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa transportnom sustavu, u skladu sa važećim odredbama Zakona o tržištu plina i ovim Mrežnim pravilima;
- c) transportirati plin kojeg korisnik transportnog sustava preda u transportni sustav, odnosno kojeg treća osoba preda u transportni sustav za korisnika transportnog sustava, na temelju sklopljenih ugovora o transportu plina;
- d) osigurati pristup stalnim, prekidivim i povratnim kapacitetima transportnog sustava, pod uvjetima propisanim u ovim Mrežnim pravilima;
- e) osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti;
- f) osigurati razmjenu informacija s međusobno povezanim operatorima;
- g) osigurati sudionicima na tržištu plina informacije potrebne za pristup transportnom sustavu i
- h) raspodijeliti kapacitete sukladno članku 68. ovih Mrežnih pravila.

(2) Operator transportnog sustava ima i druga prava i dužnosti propisane primjenjivim zakonskim i podzakonskim propisima.

Članak 63.

(1) Prema uvjetima i odredbama ovih Mrežnih pravila, operator transportnog sustava ima pravo:

- a) Uskratiti trećoj strani pristup transportnom sustavu u slučaju:
  - nedostatka kapaciteta
  - kada bi ga pristup sustavu onemogućio u izvršavanju obveze javne usluge.
- b) Odbiti zahtjev za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava u slučaju:
  - da je zahtjev u suprotnosti s važećim odredbama Zakona o tržištu plina, i ovim Mrežnim pravilima te drugim podzakonskim aktima;
  - da operator transportnog sustava ne nudi uslugu koju sudionik zahtjeva.
- c) Ograničiti ili privremeno prekinuti ugovorenu uslugu transporta plina:
  - u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti;
  - radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije transportnog sustava;
  - radi otklanjanja kvarova na transportnom sustavu;
  - u slučajevima kad se korisnik transportnog sustava ne pridržava svojih ugovornih obveza iz ugovora o transportu plina;
  - kada korisnik transportnog sustava preuzima plin na način koji bi mogao ugroziti život i zdravlje ljudi ili imovinu;
  - u slučaju kada korisnik transportnog sustava ne osigura odgovarajuće tlačne uvjete;
  - u slučaju kada korisnik transportnog sustava ne osigura plin propisane kvalitete;
  - u slučaju neovlaštene potrošnje plina; te
  - iz drugih razloga predviđenih ovim Mrežnim pravilima, Zakonom o tržištu plina te drugim zakonskim i podzakonskim propisima.

XI. UGOVORNI ODNOSI I OPĆI UVJETI KORIŠTENJA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Članak 64.

(1) Energetski subjekt koji temeljem važećeg Zakona o tržištu plina ima pravo na pristup transportnom sustavu, ukoliko želi postati korisnik transportnog sustava, dužan je sklopiti ugovor o transportu plina i dostaviti odgovarajuća sredstva osiguranja plaćanja sukladno Općim uvjetima korištenja transportnog sustava.

(2) Sastavni dio ugovora o transportu plina su:

1. Opći uvjeti korištenja transportnog sustava i
2. Obavijest o raspodijeljenom kapacitetu transportnog sustava (dalje: Obavijest).

(3) Obrazac ugovora o transportu plina i obrazac Obavijesti o raspodijeljenom kapacitetu transportnog sustava, operator transportnog sustava objavljuje na svojoj službenoj internetskoj stranici.

(4) Opći uvjeti korištenja transportnog sustava nalaze se Prilogu 1. ovih Mrežnih pravila.

Članak 65.

(1) Ugovor o transportu plina smatra se sklopljenim danom izdavanja Obavijesti koju je operator transportnog sustava dostavio korisniku transportnog sustava uz ugovor o transportu plina, u roku iz članka 68. stavka 11., 12. i 13. ovih Mrežnih pravila.

(2) Operator transportnog sustava dostavlja korisniku transportnog sustava ugovor o transportu plina iz stavka 1. ovog članka radi potpisa u evidencijske svrhe.

(3) Korisnik transportnog sustava dužan je odmah po primitku ugovora o transportu plina isti potpisati te operatoru transportnog sustava isti bez odgađanja dostaviti uz tražena sredstva osiguranja plaćanja, sukladno Općim uvjetima korištenja transportnog sustava.

(4) Ugovor o transportu plina smatra se sklopljenim između korisnika transportnog sustava i operatora transportnog sustava za raspodijeljeni kapacitet transportnog sustava i razdoblje naznačeno u Obavijesti iz članka 68. stavka 11., 12. i 13. ovih Mrežnih pravila.

XII. REZERVACIJA KAPACITETA

Članak 66.

Operator transportnog sustava provodi postupak rezervacije stalnog, prekidivog i povratnog kapaciteta transportnog sustava na osnovu zaprimljenog zahtjeva za rezervacijom kapaciteta.

Zahtjev za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava

Članak 67.

(1) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava podnosi voditelj bilančne skupine za korisnike transportnog sustava koji su članovi bilančne skupine koju organizira i vodi.

(2) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u sustav skladišta plina i kapaciteta za ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz sustava skladišta plina podnosi voditelj bilančne skupine za korisnike transportnog sustava koji su članovi bilančne skupine koju organizira i vodi, a koji su istovremeno i korisnici sustava skladišta plina.

(3) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava podnosi se na informacijskoj platformi operatora transportnog sustava uz dodijeljena korisnička prava, prema članku 132. ovih Mrežnih pravila, ili iznimno, u slučaju nemogućnosti pristupa informacijskoj platformi, na obrascu kojega operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici, a kojega podnositelj zahtjeva dostavlja na elektroničku adresu operatora transportnog sustava, objavljenu na službenoj internetskoj stranici.

(4) Voditelj bilančne skupine dužan je prije podnošenja zahtjeva za rezervaciju kapaciteta, dostaviti na elektroničku adresu operatora transportnog sustava obavijest o članovima bilančne skupine koju organizira i vodi te o eventualnom izmjenama operativnih i službenih kontakata, na obrascu kojeg operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici.

(5) Voditelju bilančne skupine omogućeno je podnošenje zahtjeva za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava samo za članove bilančne skupine koju organizira i vodi, a za koje je operatoru transportnog sustava dostavio obavijest o pripadnosti bilančnoj skupini.

(6) Voditelj bilančne skupine podnosi zahtjev za rezervaciju kapaciteta zasebno za svaku pojedinu vrstu kapaciteta te zasebno za svako pojedino razdoblje u slučaju različitih vremenskih razdoblja za koja pojedini korisnik transportnog sustava, član bilančne skupine, želi rezervirati kapacitet.

(7) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta podnosi se za kapacitet na pojedinom ulazu u transportni sustav i/ili na pojedinom izlazu iz transportnog sustava te sadrži sljedeće podatke:

- naziv bilančne skupine,
- naziv korisnika transportnog sustava,

- identifikaciju ulaza u transportni sustav i/ili identifikaciju izlaza iz transportnog sustava,
- vrstu kapaciteta,
- vrstu rezervacije,
- zahtijevani kapacitet transportnog sustava za pojedini ulaz u transportni sustav i/ili za pojedini izlaz iz transportnog sustava, izražen u kWh/d i zaokružen na višekratnik broja 100, za plinsku godinu, u slučaju zahtjeva za rezervacijom kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj razini,
- zahtijevani kapacitet transportnog sustava za pojedini ulaz u transportni sustav i/ili za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava, izražen u kWh/d i zaokružen na višekratnik broja 100, za svaki pojedini mjesec, u slučaju zahtjeva za rezervacijom kapaciteta transportnog sustava na mjesečnoj razini,
- zahtijevani kapacitet transportnog sustava za pojedini ulaz u transportni sustav i/ili za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava, izražen u kWh/d i zaokružen na višekratnik broja 100, za svaki pojedini plinski dan, u slučaju zahtjeva za rezervacijom kapaciteta transportnog sustava na dnevnoj razini,
- vremensko razdoblje za koje se podnosi zahtjev.

(8) Iznimno od stavka 7. ovog članka, zahtjev za rezervaciju kapaciteta za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u sustav skladišta plina i kapacitet za ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz sustava skladišta plina sadrži i potvrdu operatora sustava skladišta plina da je korisnik transportnog sustava ujedno i korisnik sustava skladišta plina te pripadajuće podatke o ugovorenim maksimalnim kapacitetima utiskivanja i povlačenja plina za svakog pojedinog korisnika sustava skladišta plina.

(9) U slučaju stavka 8. ovog članka:

- u periodu povlačenja, rezervirani kapacitet na predmetnom ulazu u transportni sustav, na godišnjoj, mjesečnoj i/ili dnevnoj razini, mora biti jednak iznosu ugovorenog maksimalnog kapaciteta povlačenja iz sklopljenih višegodišnjih, godišnjih, mjesečnih i/ili dnevnih ugovora o skladištenju plina, izražen u kWh/d i zaokružen na višekratnik broja 100.
- u periodu utiskivanja, rezervirani kapacitet na predmetnom izlazu iz transportnog sustava, na godišnjoj, mjesečnoj i/ili dnevnoj razini, mora biti jednak iznosu ugovorenog maksimalnog kapaciteta utiskivanja iz sklopljenih ugovora o višegodišnjih, godišnjih, mjesečnih i/ili dnevnih ugovora o skladištenju plina, izražen u kWh/d i zaokružen na višekratnik broja 100.

(10) Iznimno od stavka 9. ovog članka, a u slučaju da korisnik transportnog sustava:

- u periodu povlačenja koristi uslugu utiskivanja, rezervirani kapacitet na predmetnom izlazu iz transportnog sustava godišnjoj, mjesečnoj i/ili dnevnoj razini, mora biti jednak iznosu ugovorenog maksimalnog kapaciteta utiskivanja iz sklopljenih ugovora o višegodišnjih, godišnjih, mjesečnih i/ili dnevnih ugovora o skladištenju plina, izražen u kWh/d i zaokružen na višekratnik broja 100.
- u periodu utiskivanja koristi uslugu povlačenja, rezervirani kapacitet na predmetnom ulazu u transportni sustav, na godišnjoj, mjesečnoj i/ili dnevnoj razini, mora biti jednak iznosu ugovorenog maksimalnog kapaciteta povlačenja iz sklopljenih višegodišnjih, godišnjih, mjesečnih i/ili dnevnih ugovora o skladištenju plina, izražen u kWh/d i zaokružen na višekratnik broja 100.

(11) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta na godišnjoj ili višegodišnjoj razini podnosi se najkasnije do 1. srpnja tekuće godine za narednu plinsku godinu ili uzastopne naredne plinske godine, a najviše za pet plinskih godina.

(12) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta na mjesečnoj razini podnosi se najkasnije do desetog dana u tekućem mjesecu za naredni mjesec ili naredne uzastopne mjesece, a najduže za razdoblje do kraja plinske godine na koju se zahtjev odnosi.

(13) Zahtjev za rezervaciju kapaciteta na dnevnoj razini podnosi se pod uvjetom da je korisnik transportnog sustava u tekućoj plinskoj godini ugovorio korištenje kapaciteta transportnog sustava minimalno na mjesečnoj razini. Zahtjev se podnosi najkasnije do 11:30 sati u tekućem danu za naredni plinski dan ili naredne uzastopne plinske dane tekućeg mjeseca, a iznimno zadnjeg u mjesecu za plinske dane narednog mjeseca.

Raspodjela kapaciteta transportnog sustava

Članak 68.

(1) Operator transportnog sustava provodi raspodjelu kapaciteta transportnog sustava sukladno zaprimljenim zahtjevima za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava i sukladno slobodnom kapacitetu transportnog sustava, zasebno za pojedini ulaz u transportni sustav i zasebno za pojedini izlaz iz transportnog sustava.

(2) Kapacitet transportnog sustava za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u sustav skladišta plina i za ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz sustava skladišta plina operator transportnog sustava dodjeljuje korisniku transportnog sustava, koji je ujedno i korisnik sustava skladišta plina, u iznosu ugovorenih maksimalnih kapaciteta povlačenja odnosno ugovorenih maksimalnih kapaciteta utiskivanja.

(3) Raspodjelu kapaciteta transportnog sustava iz stavka 2. ovog članka operator transportnog sustava obavlja u suradnji s operatorom sustava skladišta plina.

(4) Ukoliko je slobodni kapacitet veći ili jednak ukupno zahtijevanom kapacitetu, za pojedini ulaz u transportni sustav i/ili za pojedini izlaz iz transportnog sustava, operator transportnog sustava raspodjeljuje kapacitet sukladno zahtjevima za rezervaciju kapaciteta.

(5) Ukoliko je slobodni kapacitet manji od ukupno zahtijevanog kapaciteta, za pojedini ulaz u transportni sustav i/ili za pojedini izlaz iz transportnog sustava, operator transportnog sustava raspodjeljuje stalni kapacitet proporcionalno zahtjevima za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava, a preostali kapacitet do iznosa zahtijevanog kapaciteta operator transportnog sustava raspodjeljuje korisniku transportnog sustava kao prekidivi kapacitet.

(6) Operator transportnog sustava obavještava voditelja bilančne skupine i korisnika transportnog sustava o prijedlogu raspodjele kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj razini najkasnije do 15. kolovoza tekuće godine.

(7) Operator transportnog sustava obavještava voditelja bilančne skupine i korisnika transportnog sustava o prijedlogu raspodjele kapaciteta transportnog sustava na mjesečnoj razini najkasnije do 20. dana u tekućem mjesecu.

(8) Ukoliko korisnik transportnog sustava ne želi ugovoriti prekidivi kapacitet, naveden u prijedlogu raspodjele kapaciteta transportnog sustava iz stavka 5. ovog članka, ima pravo o istome obavijestiti operatora transportnog sustava u roku od dva radna dana od zaprimanja obavijesti o prijedlogu raspodjele kapaciteta transportnog sustava.

(9) U svrhu provedbe mjera upravljanja zagušenjima operator transportnog sustava omogućit će korisniku transportnog sustava, da u slučaju raspodjele prekidivog kapaciteta na interkonekciji zatraži stalni kapacitet na drugoj interkonekciji na kojoj ima slobodnog kapaciteta, u iznosu raspodijeljenog prekidivog kapaciteta iz stavka 5. ovog članka i za razdoblje iz zahtjeva za rezervaciju kapaciteta.

(10) Ukoliko operator transportnog sustava ne zaprimi u navedenim rokovima pisanu obavijest korisnika transportnog sustava o neprihvatanju prijedloga raspodjele prekidivog kapaciteta, smatra se da korisnik transportnog sustava pristaje na raspodjelu kapaciteta iz stavka 5. ovog članka.

(11) Operator transportnog sustava provodi konačnu raspodjelu kapaciteta na godišnjoj razini i dostavlja korisniku transportnog sustava ugovor o transportu plina i Obavijest, najkasnije do 1. rujna tekuće godine.

(12) Operator transportnog sustava provodi konačnu raspodjelu kapaciteta na mjesečnoj razini i dostavlja korisniku transportnog sustava ugovor o transportu plina i Obavijest, najkasnije do 25. dana tekućeg mjeseca.

(13) Operator transportnog sustava provodi konačnu raspodjelu kapaciteta na dnevnoj razini i elektroničkom poštom dostavlja korisniku transportnog sustava ugovor o transportu plina i Obavijest, najkasnije do 13:00 sati tekućeg dana.

(14) Operator transportnog sustava nakon provedene raspodjele kapaciteta transportnog sustava obavještava operatora tržišta plina i Agenciju o ugovorenim kapacitetima za svaku bilančnu skupinu i za korisnike transportnog sustava članove pojedine bilančne skupine te obavještava operatora distribucijskog sustava na čijim ulazima u distribucijski sustav je ugovoren kapacitet o raspodjeli kapaciteta za pojedinu bilančnu skupinu i pojedinog korisnika transportnog sustava člana te bilančne skupine.

(15) Obavijest iz stavka 14. ovog članka sadrži podatak o nazivu bilančne skupine, nazivu korisnika transportnog sustava, identifikaciji ulaza u transportni sustav i/ili identifikaciji izlaza iz transportnog sustava, vrsti rezervacije, vrsti kapaciteta, razdoblju rezervacije i iznosu raspodijeljenog kapaciteta.

Članak 69.

(1) Ukoliko operator transportnog sustava ne zaprimi zahtjev za rezervaciju kapaciteta za izlaz iz transportnog sustava na koji je priključen krajnji kupac, operator transportnog sustava o istome obavještava krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav i najavljuje zatvaranje predmetnog izlaza minimalno 48 sati unaprijed.

(2) Uvjet za ponovno otvaranje izlaza iz transportnog sustava je ugovaranje transporta plina, dostava nominacije i pisana obavijest krajnjeg kupca o spremnosti za prihvatanje plina. Obavijest o spremnosti za prihvatanje plina, s navedenim datumom i vremenom početka preuzimanja plina, potrebno je dostaviti najmanje 48 sati unaprijed.

Članak 70.

Ukoliko operator transportnog sustava ne zaprimi zahtjev za rezervaciju kapaciteta za izlaz iz transportnog sustava koji je ulaz u distribucijski sustav, operator transportnog sustava o istome će obavijestiti operatora distribucijskog sustava, Ministarstvo i Agenciju.

XIII. TRGOVANJE KAPACITETIMA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Trgovanje kapacitetima na sekundarnom tržištu

Članak 71.

(1) Prenositelj može ugovoreni kapacitet na pojedinom ulazu u transportni sustav i/ili izlazu iz transportnog sustava trgovanjem na sekundarnom tržištu prenijeti na Stjecatelja.

(2) Trgovanje kapacitetima na sekundarnom tržištu iz stavka 1. ovog članka dozvoljeno je isključivo temeljem prethodne pisane suglasnosti operatora transportnog sustava, prema uvjetima sukladno ovim Mrežnim pravilima.

Članak 72.

(1) Operator transportnog sustava omogućuje korisnicima transportnog sustava razmjenu informacija o ponudi i potražnji putem obrasca za ponudu kapaciteta odnosno obrasca za potražnju kapaciteta, koje objavljuje na službenoj internetskoj stranici.

(2) Obrasci iz stavka 1. ovog članka osobito sadrže sljedeće podatke:

- naziv Prenositelja odnosno Stjecatelja,
- identifikaciju ulaza u transportni sustav ili identifikaciju izlaza iz transportnog sustava,
- iznos i vrsta kapaciteta transportnog sustava koji je predmet trgovanja na sekundarnom tržištu,
- vremensko razdoblje na koje se prenosi ili stječe pravo korištenja kapaciteta transportnog sustava.

(3) Listu ponude i potražnje kapaciteta na sekundarnom tržištu operator transportnog sustava objavit će na svojoj službenoj internetskoj stranici prvog radnog dana nakon zaprimanja uredno ispunjenog obrasca od strane korisnika transportnog sustava.

(4) Korisnik transportnog sustava potvrđuje da pristaje na primjenu ovih Mrežnih pravila podnošenjem operatoru transportnog sustava obrasca za ponudu odnosno potražnju ugovorenog kapaciteta na sekundarnom tržištu, odnosno obavijesti o trgovanju na sekundarnom tržištu kapaciteta iz članka 74. ovih Mrežnih pravila.

Članak 73.

(1) Korisnici transportnog sustava mogu na ulazu u transportni sustav trgovati ugovorenim kapacitetima transportnog sustava sklapanjem sljedećih ugovora:

- (a) ugovor o prijenosu ugovora o transportu plina, ili
- (b) ugovor o prijenosu prava korištenja ugovorenog kapaciteta.

(2) Korisnici transportnog sustava mogu na izlazu iz transportnog sustava trgovati ugovorenim kapacitetima transportnog sustava sklapanjem ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina.

(3) Ugovori iz stavka 1. i 2. ovog članka ne mogu biti sklopljeni niti proizvoditi pravne učinke bez prethodne pisane suglasnosti operatora transportnog sustava.

Članak 74.

(1) U slučaju da korisnici transportnog sustava imaju namjeru sklopiti neki od ugovora iz članka 73. ovih Mrežnih pravila dužni su operatoru transportnog sustava prethodno dostaviti obavijest o trgovanju na sekundarnom tržištu (dalje: Obavijest o trgovanju), uredno potpisanu od oba korisnika transportnog sustava.

(2) Obavijest o trgovanju mora biti dostavljena na odgovarajućem obrascu objavljenom na službenoj internetskoj stranici operatora transportnog sustava, koji sadrži osobito sljedeće podatke:

- naziv Prenositelja i Stjecatelja,
- identifikaciju ulaza u transportni sustav ili identifikaciju izlaza iz transportnog sustava,
- podatke o sklopljenom ugovoru o transportu plina,

- iznos i vrsta kapaciteta transportnog sustava čije pravo korištenja se prenosi ili stječe,
- vremensko razdoblje na koje se prenosi i stječe pravo korištenja kapaciteta transportnog sustava,
- vrsta ugovora iz članka 73. ovih Mrežnih pravila koji se sklapa (prijenos ugovora o transportu plina ili prienos prava korištenja ugovorenog kapaciteta);

(3) Predmet ugovora iz članka 73. ovih Mrežnih pravila mogu biti samo ona prava i obveze na koja korisnik transportnog sustava ima pravo temeljem sklopljenog ugovora o transportu plina, iz kojeg se prenosi ugovorni odnos odnosno pravo korištenja ugovorenog kapaciteta na drugog korisnika transportnog sustava.

(4) U slučaju trgovanja kapacitetima za razdoblje od jednog ili više uzastopnih kalendarskih mjeseci obavijest iz stavka 1. ovog članka mora biti dostavljena operatoru transportnog sustava najkasnije dva radna dana prije isteka mjeseca koji prethodi mjesecu ili mjesecima na koji se trgovanje odnosi. Operator transportnog sustava će odlučiti o davanju suglasnosti na sklapanje ugovora iz članka 73. ovih Mrežnih pravila te o istome obavijestiti Prenositelja i Stjecatelja.

(5) U slučaju trgovanja kapacitetima za razdoblje od jednog ili više uzastopnih plinskih dana, obavijest iz stavka 1. ovog članka mora biti dostavljena operatoru transportnog sustava najkasnije dva radna dana prije prvog dana vremenskog razdoblja na koje se trgovanje odnosi. Operator transportnog sustava će odlučiti o davanju suglasnosti na sklapanje ugovora iz članka 73. ovih Mrežnih pravila te o istome obavijestiti Prenositelja i Stjecatelja.

Članak 75.

(1) Operator transportnog sustava uskratit će suglasnost na sklapanje ugovora iz članka 73. ovih Mrežnih pravila u sljedećim slučajevima:

- a. ukoliko Stjecatelj prava na korištenje kapaciteta ne ispunjava zakonske i podzakonske uvjete za korisnika transportnog sustava;
- b. ukoliko Stjecatelj prava na korištenje kapaciteta imaju bilo kakvih dospjelih dugovanja prema operatoru transportnog sustava;
- c. u slučaju sklapanja ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina ako Stjecatelj ne dostavi operatoru transportnog sustava valjano sredstvo osiguranja plaćanja sukladno članku 76. stavku 5. ovih Mrežnih pravila i/ili
- d. ukoliko podaci iz Obavijesti o trgovanju nisu u skladu sa sklopljenim ugovorom o transportu plina iz kojeg se prenosi ugovorni odnos, odnosno pravo na korištenje kapaciteta.

Ugovor o prijenosu ugovora o transportu plina

Članak 76.

(1) Sklapanjem ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina, Prenositelj prenosi svoja prava i obveze iz sklopljenog ugovora o transportu plina na Stjecatelja sukladno uvjetima iz Obavijesti o trgovanju, a Stjecatelj preuzima takva prava i obveze te postaje ugovorna strana predmetnog ugovora o transportu plina.

(2) Sastavni dijelovi ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina su:

- (a) Obavijest o trgovanju, supotpisana od strane operatora transportnog sustava, Prenositelja i Stjecatelja i

- (b) ugovor o transportu plina sklopljen između operatora transportnog sustava i Prenositelja, uključivo svi njegovi sastavni dijelovi.
- (3) Ugovor o prijenosu ugovora o transportu plina je sklopljen između Prenositelja i Stjecatelja s danom kada operator transportnog sustava potpiše Obavijest o trgovanju kao znak suglasnosti na sklapanje ugovora o prijenosu, a stupa na snagu na dan koji je u Obavijesti o trgovanju naznačen kao početak vremenskog razdoblja za koje se prenosi ugovorni odnos.
- (4) Predmet ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina (dalje: Predmet prijenosa) mogu biti:
- (a) sva prava i obveze Prenositelja iz ugovora o transportu plina, ili
  - (b) sva prava i obveze Prenositelja iz ugovora o transportu plina u odnosu na pojedini ulaz i/ili izlaz iz transportnog sustava te iznos kapaciteta kako je to naznačeno u Obavijesti o trgovanju.
- (5) Uz Obavijest o trgovanju, Stjecatelj je dužan u roku iz članka 74. stavka 4. i 5. ovih Mrežnih pravila dostaviti operatoru transportnog sustava sredstvo osiguranja plaćanja u vrsti i iznosu sukladno Općim ugovornim uvjetima ugovora o transportu plina koji čine Prilog 1. Mrežnih pravila. U protivnom, operator transportnog sustava će uskratiti suglasnost na sklapanje ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina.
- (6) Stupanjem na snagu ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina, Prenositelj u cijelosti izlazi iz ugovornog odnosa u odnosu na Predmet prijenosa, a Stjecatelj stupa u njegovu ugovornu poziciju.
- (7) Prenositelj je dužan podmiriti operatoru transportnog sustava sve tražbine na ime naknade vezano uz korištenja transportnog sustava i za prekoračenje kapaciteta, kao i sve druge tražbine operatora transportnog sustava iz ugovora o transportu plina, koje nastanu do dana stupanja na snagu ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina.
- (8) Stjecatelj je dužan podmiriti operatoru transportnog sustava sve tražbine na ime naknade vezano uz korištenje transportnog sustava i prekoračenje kapaciteta, kao i sve druge tražbine operatora transportnog sustava iz ugovora o transportu plina vezano uz Predmet prijenosa, koje nastanu počevši od dana stupanja na snagu ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina pa do prestanka ugovora o transportu plina.
- (9) U slučaju iz stavka 4. točke b) ovog članka, Prenositelj ostaje ugovorna strana ugovora o transportu plina u odnosu na sva druga prava i obveze korisnika transportnog sustava iz ugovora o transportu plina, koja nisu Predmet prijenosa.
- (10) U slučaju iz stavka 4., točke b) ovog članka ukoliko nakon sklapanja ugovora iz stavka 1. ovog članka dođe do prestanka ili raskida ugovora o transportu plina u odnosu na prava i obveze koje je zadržao Prenositelj, takva okolnost neće imati utjecaja na valjanost ugovora iz stavka 1. ovog članka te ugovor iz stavka 1. ovog članka ostaje i dalje na snazi, pod uvjetom da Stjecatelj uredno podmiruje svoje obveze prema operatoru transportnog sustava.

Ugovor o prijenosu prava korištenja ugovorenog kapaciteta

Članak 77.

- (1) Sklapanjem ugovora o prijenosu prava korištenja ugovorenog kapaciteta, Prenositelj prenosi svoje pravo korištenja kapaciteta ugovorenog temeljem ugovora o transportu plina, u cijelosti ili djelomično, na Stjecatelja sukladno uvjetima iz Obavijesti o trgovanju.
- (2) Ugovor o prijenosu prava korištenja ugovorenog kapaciteta je sklopljen između Prenositelja i Stjecatelja sa danom kada operator transportnog sustava supotpíše Obavijest o trgovanju kao znak suglasnosti na sklapanje ugovora, a stupa na snagu na dan koji je u

Obavijesti o trgovanju naznačen kao početak vremenskog razdoblja u kojem se prenosi pravo korištenja Prenesenog kapaciteta.

(3) Sastavni dijelovi ugovora o prijenosu prava korištenja ugovorenog kapaciteta su:

- (a) Obavijest o trgovanju, supotpisana od strane operatora transportnog sustava, Prenositelja i Stjecatelja, i
- (b) ugovor o transportu plina sklopljen između operatora transportnog sustava i Prenositelja, uključivo svi njegovi sastavni dijelovi.

(4) Sklapanje ugovora o prijenosu prava korištenja ugovorenog kapaciteta nema utjecaja na ugovorni odnos između operatora transportnog sustava i Prenositelja temeljem sklopljenog ugovora o transportu plina. Prenositelj i nadalje ostaje ugovorna strana te nositelj svih prava (osim prava korištenja kapaciteta sukladno Obavijesti o trgovanju) i svih obveza (izuzev kako je to utvrđeno stavkom 5. ovog članka) iz sklopljenog ugovora o transportu plina.

(5) Sklapanjem ugovora o prijenosu prava korištenja ugovorenog kapaciteta, operator transportnog sustava daje voditelju bilančne skupine koje je Stjecatelj član pravo korištenja transportnog sustava za ulaz u transportni sustav naznačen u Obavijesti o trgovanju, te u iznosu navedenom u Obavijesti o trgovanju.

(6) U slučaju raskida ili prestanka ugovora o transportu plina iz kojeg je preneseno pravo korištenja, automatski se raskida i ugovor iz stavka 1. ovog članka.

Članak 78.

(1) Za ugovore iz članka 73. mjerodavno je hrvatsko pravo.

(2) Za rješavanje svih sporova između operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava koji proizlaze iz ili se odnose na ugovore iz članka 73. ovih Mrežnih pravila, njihovo kršenje, raskid ili važenje istih, nadležan će biti stvarno nadležan sud u sjedištu operatora transportnog sustava.

XIV. KORIŠTENJE KAPACITETA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Usklađivanje nominacija na interkonekciji

Članak 79.

(1) Voditelj bilančne skupine, čiji su članovi korisnici transportnog sustava koji imaju ugovoren kapacitet na interkonekciji, dužan je svakodnevno, radnim i neradnim danima, dostaviti operatoru transportnog sustava podatke o nominaciji količina plina koje će na pojedinoj interkonekciji predati u transportni sustav i/ili koje će na pojedinoj interkonekciji preuzeti iz transportnog sustava u narednom plinskom danu, razrađeno za svaki sat plinskog dana po parovima korisnika transportnog sustava na obje strane interkonekcije, a najviše do iznosa ugovorenog kapaciteta po svim ugovorima o transportu plina za naredni plinski dan na pojedinoj interkonekciji.

(2) Voditelj bilančne skupine dostavlja podatke iz stavka 1. ovog članka zasebno za pojedinu interkonekciju prema pravilima za razmjenu podataka na pojedinoj interkonekciji, koja operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici.

(3) Operator transportnog sustava provodi postupak uparivanja nominacija s operatorom transportnog sustava susjedne zemlje, sukladno sporazumu za interkonekciju.

(4) U slučaju razlike u nominacijama zaprimljenima na jednoj i drugoj strani pojedine interkonekcije, primjenjuje se 'pravilo manjeg' te operator transportnog sustava o istome obavještava voditelja bilančne skupine na kojeg se primijenjeno pravilo odnosi.

(5) Voditelj bilančne skupine dužan je za pojedinu interkonekciju u nominaciji iz članka 82. ovih Mrežnih pravila za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, nominirati isti iznos kojeg su operatori transportnih sustava susjednih zemalja potvrdili u postupku uparivanja nominacija.

Usklađivanje nominacija na sustavu skladišta plina

Članak 80.

(1) Voditelj bilančne skupine dužan je za nominaciju ili renominaciju, za pojedinog korisnika transportnog sustava koji je član bilančne skupine koju organizira i vodi, za izlaz iz transportnog sustava koji je ulaz u sustav skladišta plina i za ulaz u transportni sustav koji je izlaz iz sustava skladišta plina, dostaviti isti iznos kao u nominaciji koju je prethodno prihvatio operator sustava skladišta plina u postupku nominacija korištenja sustava skladišta plina.

(2) Nominacija ili renominacija iz stavka 1. ovog članka može biti veća od ugovorenog kapaciteta transportnog sustava na sustavu skladišta plina ukoliko ju je prihvatio operator sustava skladišta plina.

Usklađivanje transakcija na virtualnoj točki trgovanja

Članak 81.

(1) Voditelj bilančne skupine dužan je prihvaćenu transakciju na virtualnoj točki trgovanja, provedenu prema Pravilima o organizaciji tržišta plina, uvrstiti u nominacije bilančne skupine koju organizira i vodi sukladno odredbama ovih Mrežnih pravila.

(2) Ukoliko prihvaćena transakcija na virtualnoj točki trgovanja nije sadržana u nominaciji pripadne bilančne skupine, ili nije navedena u iznosu iz prihvaćene transakcije, operator transportnog sustava odbit će nominaciju.

Nominacija korištenja transportnog sustava

Članak 82.

(1) Voditelj bilančne skupine dužan je operatoru transportnog sustava svakodnevno dostavljati nominaciju za sve ulaze u transportni sustav i za sve izlaze iz transportnog sustava za koje su korisnici transportnog sustava, članovi bilančne skupine koju organizira i vodi, ugovorili kapacitet za naredni plinski dan.

(2) Nominacija mora sadržavati planiranu dnevnu količinu prirodnog plina, razrađeno za svaki sat narednog plinskog dana, iskazano u mjernoj jedinici kWh/h.

(3) Nominacija dnevnih količina na pojedinom ulazu u transportni sustav i na pojedinom izlazu iz transportnog sustava, za pojedinog korisnika transportnog sustava, ne može biti veća od sume ugovorenih kapaciteta na pojedinom ulazu u transportni sustav, odnosno na izlazu iz transportnog sustava za naredni dan.

(4) Nominacija iz stavka 1. ovog članka sadrži i robnu namiru plina te potvrđene trgovačke transakcije na virtualnoj točki trgovanja sukladno Pravilima o organizaciji tržišta plina.

(5) Nominacija bilančne skupine mora biti uravnotežena. Suma dnevnih količina na svim ulazima u transportni sustav mora biti jednaka sumi dnevnih količina na svim izlazima iz transportnog sustava, uključujući robnu namiru plina i trgovačke transakcije na virtualnoj točki trgovanja.

(6) Ukupna nominacija za pojedini ulaz u transportni sustav i/ili za pojedini izlaz iz transportnog sustava, u pojedinom satu, iskazana u kWh/h, ne može biti veća od kapaciteta iz energetske suglasnosti.

Članak 83.

(1) Voditelj bilančne skupine dužan je nominaciju iz članka 82. ovih Mrežnih pravila dostaviti operatoru transportnog sustava na informacijskoj platformi, a iznimno u slučaju nemogućnosti pristupa informacijskoj platformi, dužan je elektroničkom poštom dostaviti datoteku, propisanog sadržaja i formata, do 13:30 sati tekućeg dana za naredni plinski dan ili naredne plinske dane. Format datoteke s podacima za nominaciju operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici u uputama za nominacije.

(2) Operator transportnog sustava obavještava do 14:30 sati tekućeg dana voditelja bilančne skupine o prihvaćanju ili odbijanju nominacije za naredni plinski dan.

(3) Obavijest iz stavaka 2. i 15. ovog članka operator transportnog sustava prosljeđuje elektroničkom poštom.

(4) Ukoliko operator transportnog sustava odbije nominaciju, voditelj bilančne skupine ima pravo dostaviti novu nominaciju do 15:00 sati tekućeg dana za naredni plinski dan.

(5) Operator transportnog sustava obavještava do 16:00 sati tekućeg dana voditelja bilančne skupine o prihvaćanju ili odbijanju nominacije za naredni plinski dan.

(6) Voditelj bilančne skupine može osim nominacije za naredni plinski dan dostaviti nominacije za naredne dane tekućeg mjeseca.

(7) Operator transportnog sustava svakodnevno, radnim i neradnim danima, obrađuje nominacije za naredni plinski dan.

(8) Operator transportnog sustava može odbiti ili smanjiti nominaciju, ili renominaciju iz stavka 11. ovog članka, dostavljenu na osnovu ugovorenog povratnog i/ili prekidivog kapaciteta za pojedini ulaz u transportni sustav i/ili za pojedini izlaz iz transportnog sustava, ovisno o sumi zaprimljenih nominacija za pojedini ulaz u transportni sustav i sumi zaprimljenih nominacija za pojedini izlaz iz transportnog sustava.

(9) Operator transportnog sustava može odbiti ili smanjiti nominaciju bilančne skupine u slučaju nominacije iznosa robne namire koja nije provediva zbog tehničkih ograničenja transportnog sustava.

(10) U slučaju stavaka 8.i 9. ovog članka, voditelj bilančne skupine kojemu je odbijena ili smanjena nominacija, ima pravo u razdoblju od jedan sat nakon zaprimanja obavijesti o odbijanju ili smanjenju nominacije dostaviti ispravak nominacije za bilančnu skupinu koju organizira i vodi.

(11) Voditelj bilančne skupine ima pravo dostaviti operatoru transportnog sustava renominaciju za plinski dan D u razdoblju od 16:00 sati plinskog dana D-1 do 03:00 plinskog dana D.

(12) Voditelj bilančne skupine može renominirati iznos nominacije samo za sate koji slijede najmanje dva puna sata nakon trenutka podnošenja renominacije.

(13) Renominacije u tekućem plinskom danu za tekući plinski dan nisu moguće nakon aktiviranja energije uravnoteženja.

(14) Renominacija transakcija na virtualnoj točki trgovanja nisu moguće.

(15) Operator transportnog sustava obavještava u roku od jednog punog sata od zaprimanja renominacije iz stavka 11. ovog članka voditelja bilančne skupine o prihvaćanju ili odbijanju renominacije za naredni plinski dan.

(16) Ukoliko operator transportnog sustava odbije nominaciju ili renominaciju, obavještava voditelja bilančne skupine o razlozima odbijanja nominacije.

(17) Nominacija ili zadnja renominacija za određeni plinski dan koju prihvati operator transportnog sustava postaje obvezujuća za voditelja bilančne skupine.

(16) Nominirana dnevna količina plina, iskazana u mjernoj jedinici kWh, za naredni plinski dan jednaka je nuli u sljedećim slučajevima:

- ukoliko voditelj bilančne skupine ne dostavi nominaciju,
- ukoliko operator transportnog sustava odbije nominaciju ili renominaciju, a voditelj bilančne skupine ne dostavi novu nominaciju ili renominaciju,
- ukoliko operator transportnog sustava odbije novu nominaciju ili renominaciju.

Članak 84.

(1) U slučaju izvanrednog poremećaja u radu transportnog sustava, distribucijskog sustava, sustava skladišta plina, mreže proizvodnih plinovoda i/ili opreme krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav, kao i u slučaju izvanrednog poremećaja uvoza plina, operator transportnog sustava o istome obavještava bez odgode korisnika transportnog sustava na kojeg poremećaj ima utjecaj i voditelja bilančne skupine čiji je korisnik transportnog sustava član te mu omogućiti izmjenu prihvaćene nominacije ili renominacije.

(2) Rok za renominaciju iz stavka 1. ovog članka određuje operator transportnog sustava.

XV.MJERNA PRAVILA I PRAVILA RASPODJELE KOLIČINA PLINA

Članak 85.

U cilju osiguranja tehničkih preuvjeta za preuzimanje plina u transportni sustav i isporuku plina iz transportnog sustava, sigurno vođenje transportnog sustava, korištenje ugovorenog kapaciteta, utvrđivanje količine preuzetog i isporučenog plina, obračun naknada vezanih uz korištenje transportnog sustava te obračun energije uravnoteženja, operator transportnog sustava osigurava sljedeće:

- mjerenje obujma plina,
- utvrđivanje kvalitete plina,
- održavanje opreme obračunskog mjernog mjesta, uključivo i zamjenu mjerne opreme,
- umjeravanje i ovjeravanje mjerila obračunskog mjernog mjesta,
- prikupljanje podataka o rezultatima mjerenja obujma plina na obračunskom mjernom mjestu,
- prikupljanje podataka o rezultatima utvrđivanja kvalitete plina na specifičnoj točki transportnog sustava,
- provjeru i potvrdu valjanosti prikupljenih podataka,
- obradu i pohranjivanje prikupljenih podataka,
- čuvanje dokumentacije obračunskog mjernog mjesta.

Članak 86.

Standardni referentni uvjeti za sva mjerenja i izračune volumena i energije prirodnog plina u ovim Mrežnim pravilima su:

- za izračun volumena plina temperatura 288,15 K (15°C) i tlak 101,325 kPa (1,01325 bar aps)
- za izračun ogrjevne vrijednosti i wobbe indeksa koristi se volumen plina pri standardnim referentnim uvjetima i referentna temperatura izgaranja od 288,15 K (15°C).

Članak 87.

(1) Osnovne mjerene veličine na ulazima u transportni sustav i na izlazima iz transportnog sustava su:

- obujam plina protekao kroz obračunsko mjerno mjesto u radnim uvjetima, izražen u m^3
- tlak plina na obračunskom mjernom mjestu, bar
- temperatura plina na mjernom mjestu, °C.

(2) Osnovna izračunata veličina je:

- obujam plina protekao kroz obračunsko mjerno mjesto, izražen u m^3 pri standardnim uvjetima
- donja ogrjevna vrijednost plina za specifičnu točku, izražena u MJ/m^3 pri standardnim uvjetima.

(3) Za izračun energije plina, iskazane u kWh/h, obujam plina protekao kroz obračunsko mjerno mjesto u jednom satu (m^3/h) množi se s iznosom donje ogrjevnosti (kWh/m^3 , pri $15^\circ C/15^\circ C$) utvrđene za pojedini plinski dan. Preračunavanje iznosa donje ogrjevnosti iskazano u mjernoj jedinici MJ/m^3 u mjernu jedinicu kWh/m^3 , pri referentnim uvjetima $15^\circ C/15^\circ C$, izvedeno je dijeljenjem s 3,6 (kWh/m^3), a tako dobivena vrijednost zaokružena je na šest decimalnih mjesta. Izračunata energija plina iskazuje se kao cjelobrojna vrijednost.

(4) Dnevna količina plina, iskazana u mjernoj jedinici kWh/d, izračunava se kao zbroj satnih količina kWh/h.

Obračunsko mjerno mjesto

Članak 88.

(1) Mjerenje proteklog obujma plina obavlja se neprekidno, na obračunskom mjernom mjestu, mjerilima čije su tehničke i radne karakteristike sukladne posebnim zakonima, propisima i normama kojima se uređuje područje mjeriteljstva te radnim uputama operatora transportnog sustava.

(2) Operator transportnog sustava, u cilju standardizacije, sukladno radnim uputama, za svako obračunsko mjerno mjesto određuje tehničke i druge značajke plinomjera i druge mjerne opreme, a prema posebnim zakonima, propisima i normama kojima se uređuje područje mjeriteljstva, preporukama proizvođača opreme i ovim Mrežnim pravilima.

Članak 89.

(1) Plinomjer i druga mjerna oprema te oprema za pripremu plina i regulaciju tlaka na obračunskom mjernom mjestu, na izlazima iz transportnog sustava sastavni su dio transportnog sustava.

(2) Operator transportnog sustava održava o svom trošku plinomjer, drugu mjernu opremu i opremu za pripremu plina i regulaciju tlaka te umjerava plinomjer i drugu mjernu opremu, iz stavka 1. ovog članka .

(3) Plinomjer i druga mjerna oprema, iz stavka 1. ovog članka, moraju kod ugradnje imati valjani ovjerni žig iz tekuće ili prethodne godine.

Članak 90.

(1) Ako obračunsko mjerno mjesto nije u vlasništvu operatora transportnog sustava, vlasnik je dužan:

- osigurati usklađenost ugrađene opreme, njeno funkcioniranje i održavanje s tehničkim zahtjevima propisanim ovim Mrežnim pravilima i standardima operatora transportnog sustava
- omogućiti uključivanje opreme u sustav za daljinski nadzor i prikupljanje podataka operatora transportnog sustava,
- operatoru transportnog sustava na svaki zahtjev bez odlaganja omogućiti pristup ugrađenoj opremi i uvid u prateću dokumentaciju održavanja,
- operatora transportnog sustava informirati o stanju ispravnosti, svim poremećajima u radu, popravcima te o planiranim radovima održavanja opreme.

(2) Ukoliko vlasnik obračunskog mjernog mjesta iz stavka 1. ovog članka ne omogući pristup obračunskom mjernom mjestu, operator transportnog sustava nakon dostavljene pisane obavijesti, ima pravo istome obustaviti isporuku plina.

Članak 91.

Operator transportnog sustava očitat će stanje plinomjera na posebni zahtjev korisnika transportnog sustava ili krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav ili operatora distribucijskog sustava na trošak podnositelja zahtjeva, prema cjeniku nestandardnih usluga operatora transportnog sustava.

Članak 92.

Obračunsko mjerno mjesto na ulazu u transportni sustav mora imati sljedeću mjernu opremu:

- plinomjer,
- uređaj za pretvorbu obujma plina s pripadajućim mjernim pretvornicima tlaka i temperature i priključcima za provjeru njegove ispravnosti, s funkcijom pohranjivanja podataka izmjerenih na satnoj osnovi te priključkom za prijenos podataka,
- opremu za kontinuirano utvrđivanje kvalitete plina, s priključcima za provjeru ispravnosti te funkcijom pohranjivanja podataka izmjerenih na satnoj i dnevnoj osnovi te priključkom za prijenos podataka.

Članak 93.

(1) Obračunsko mjerno mjesto na izlazu iz transportnog sustava mora imati sljedeću mjernu opremu:

- plinomjer,
- uređaj za pretvorbu obujma plina s pripadajućim mjernim pretvornicima tlaka i temperature i priključcima za provjeru njegove ispravnosti, s funkcijom pohranjivanja podataka izmjerenih na satnoj osnovi te priključkom za prijenos podataka i
- standardizirani priključak za uzorkovanje prirodnog plina radi laboratorijskog određivanja sastava te ogrjevne vrijednosti prirodnog plina.

(2) Obračunsko mjerno mjesto na izlazu iz transportnog sustava može imati i opremu za utvrđivanje kvalitete prirodnog plina.

Članak 94.

(1) Plinomjer može biti sljedeće izvedbe:

- turbinski plinomjer,
- plinomjer s rotacijskim stapovima,
- ultrazvučni plinomjer.

(2) Mjerenje proteklog obujma plina turbinskim plinomjerom i plinomjerom s rotacijskim stapovima, obavlja se u skladu s Pravilnikom o tehničkim i mjeriteljskim zahtjevima koji se odnose na mjerila;

Članak 95.

(1) Ultrazvučno mjerilo protoka mora imati najmanje četiri para mjernih senzora.

(2) Mjerenje proteklog obujma plina ultrazvučnim mjerilima protoka, obavlja se sukladno sljedećim propisima i standardima;

- ISO 17089
- AGA 9, Measurement of gas by Multipath Ultrasonic meters, 1998;
- BS 7965, The Selection, Instalation, Operation and Calibration of Diagonal Path Transit Time Ultrasonic Flow Meters for Industrial Gas Applications, 2000.

Članak 96.

(1) Uređaj za pretvorbu obujma plina može biti:

- korektor obujma plina,
- računalo protoka.

(2) Korektor obujma plina ili računalo protoka je mjerna oprema s odgovarajućim računalnim programom koji prima podatke s plinomjera i mjernih pretvornika tlaka i temperature te izračunava obujam prirodnog plina pri standardnim uvjetima.

(3) Uređaju za pretvorbu obujma plina može biti pridružena oprema za određivanje sastava plina s mogućnošću neprekidnog osvježavanja podataka o sastavu plina i fizičkim svojstvima plina.

Članak 97.

(1) Na obračunskim mjernim mjestima na ulazima u transportni sustav koriste se turbinski plinomjeri i ultrazvučni plinomjeri.

(2) Na obračunskim mjernim mjestima na izlazima iz transportnog sustava primjenjuju se sljedeći kriteriji pri odabiru mjerne opreme:

- za protoke do 500 m³/h u radnim uvjetima koriste se plinomjeri s rotacijskim stapovima ili turbinski plinomjer;
- za protoke veće od 500 m³/h a manje od 30.000 m³/h u radnim uvjetima koriste se turbinski plinomjeri, plinomjeri s rotacijskim stapovima ili ultrazvučni plinomjeri;
- za protoke veće od 30.000 m³/h u radnim uvjetima koriste se turbinski plinomjeri ili ultrazvučni plinomjeri.

Članak 98.

(1) Broj mjernih linija na obračunskom mjernom mjestu određuje se ovisno o dnevnim varijacijama protoka i najvećem dnevnom protoku na sljedeći način:

- ako jedno mjerilo može pokriti cijelo mjerno područje ugrađuje se jedna mjerna linija;
- ako jedno mjerilo ne može pokriti cijelo mjerno područje ugrađuju se dvije ili više mjernih linija različitog raspona;
- na obračunskom mjernom mjestu s maksimalnim dnevnim protokom većim od 1.000.000 m³/dan ugrađuje se i rezervna mjerna linija te usporedno mjerenje;
- rezervna mjerna linija i/ili usporedno mjerenje može se ugraditi i na obračunskom mjernom mjestu s maksimalnim dnevnim protokom manjim od 1.000.000 m³/dan, ako to traži korisnik transportnog sustava ili je nužno za pouzdanost rada sustava mjerenja ili transportnog sustava u cjelini.

(2) Prilikom izgradnje obračunskog mjernog mjesta gornja granica mjernog područja plinomjera mora biti veća od priključnog kapaciteta (iz energetske suglasnosti).

Ispitivanje mjerne opreme

Članak 99.

(1) Priprema za ispitivanje mjerne opreme obavlja se kod ovlaštenih servisa za pripremu mjerila za ispitivanje, uz mjeriteljski nadzor Državnog zavoda za mjeriteljstvo.

(2) Mjerna oprema mora biti u mjeriteljskom smislu ispitana u priznatim ispitnim laboratorijima i ovjerena od Državnog zavoda za mjeriteljstvo.

(3) Mjerna oprema može se koristiti u obračunske svrhe samo ako je u propisanim vremenskim razdobljima umjerena i ovjerena od Državnog zavoda za mjeriteljstvo.

(4) Kontrole mjerila mogu biti i češće s ciljem provjere rada mjerne opreme.

(5) Parametri vremena na mjernoj opremi utvrđuju se sukladno odredbama Zakona o računanju vremena. Kod uvođenja ljetnog i zimskog računanja vremena, parametri vremena na mjernoj opremi se ne mijenjaju.

Članak 100.

(1) Operator transportnog sustava vodi evidenciju mjerne opreme.

(2) Evidencija mjerne opreme sadrži sljedeće:

- podatke o mjestu ugradnje mjerne opreme
  - naziv mjesta ulaza/izlaza
  - naziv mjerne linije
  - radni tlak mjerne linije
  - maksimalni protok mjerne linije
- podatke o ugrađenom plinomjeru
  - tehničke karakteristike plinomjera
  - podatke o Ex certifikatu plinomjera
  - podatke o mjeriteljskoj ovjeri plinomjera
- podatke o ugrađenom korektoru ili računalu protoka
  - tehničke karakteristike korektora ili računala protoka
  - podatke o Ex certifikatu korektora ili računala protoka
  - podatke o mjeriteljskoj ovjeri korektora ili računala protoka
- podatke o mjernoj opremi u pričuvi.

Članak 101.

(1) Krajnji kupac priključen na transportni sustav, operator distribucijskog sustava ili korisnik transportnog sustava mogu zatražiti kontrolno ispitivanje ispravnosti plinomjera i druge mjerne opreme.

(2) Ako kontrolno ispitivanje pokaže neispravnost plinomjera i druge mjerne opreme, troškove pregleda snosi operator transportnog sustava, a ako je plinomjer i druga mjerna oprema ispravna, troškove pregleda snosi podnositelj zahtjeva za kontrolni pregled.

(3) U slučaju neispravnosti plinomjera i druge mjerne opreme operator transportnog sustava zamijenit će plinomjer i drugu mjernu opremu o vlastitom trošku.

(4) U slučaju da se kontrolnim ispitivanjem dokaže neispravnost mjerne opreme, operator transportnog sustava ispravit će utvrđene količine plina za razdoblje od zaprimanja zahtjeva za kontrolnim ispitivanjem ispravnosti plinomjera i druge mjerne opreme do zamjene mjerne opreme, primjenom pravila propisanih u članku 102. ovih Mrežnih pravila.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovog članka operator transportnog sustava provest će ispravak svih izvještaja sukladno odredbama članka 130. ovih Mrežnih pravila.

Članak 102.

U slučaju kvara mjerne opreme, operator transportnog sustava ispravlja podatke na jedan od sljedećih načina:

- koristeći podatke s plinomjera i korektora ili računala protoka usporednog mjerenja ako su na raspolaganju;
- koristeći podatke s plinomjera uz korekciju tlaka;
- na temelju prosječno preuzetog obujma prirodnog plina u prethodnim razdobljima, uz uvjet da je preuzimanje prirodnog plina u tim razdobljima približno jednako;
- na temelju podataka mjerenja proizvođača prirodnog plina, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta, operatora terminala za UPP ili krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav;
- na temelju usporedne analize trendova isporuke na izlazima sličnih karakteristika,
- na temelju laboratorijski utvrđenih rezultata ispitivanja mjerene opreme.

Članak 103.

(1) Operator transportnog sustava obavijestit će o zamjeni mjerne opreme operatora distribucijskog sustava ili krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav tri dana prije izvođenja radova.

(2) Ukoliko zamjene mjerne opreme iz stavka 1. ovog članka utječe na ograničenje ili obustavu isporuke plina operator transportnog sustava obavijestit će o zamjeni mjerne opreme i korisnika transportnog sustava.

(3) Prilikom zamjene mjerne opreme na obračunskom mjernom mjestu na kojem tijekom zamjene mjerne opreme nije moguće mjeriti obujam plina, preuzetim odnosno predanim obujmom plina smatrat će se obujam koji je jednak umnošku trenutnog protoka plina, utvrđenog na uređaju za pretvorbu obujma plina, neposredno prije početka zamjene mjerne opreme i vremena trajanja zamjene ili procjenom temeljem analize trendova potrošnje prije zamjene i vremena trajanja zamjene.

Utvrđivanje kvalitete plina

Članak 104.

(1) Kvaliteta plina utvrđuje se:

- određivanjem kemijskog sastava plina, molarni udio, %
- određivanjem sadržaja sumpornih spojeva u plinu, težinski udio, mg/m^3 ,
- mjerenjem točke rošenja vode i ugljikovodika, °C pri tlaku 50 bar.

(2) Izračunom se određuju sljedeći parametri kvalitete plina:

- relativna gustoća plina, (zrak=1),
- ogrjevna vrijednost, MJ/m^3 ,
- faktor stlačivosti „Z“,
- Wobbe indeks, kJ/m^3

Članak 105.

(1) Mjerenje kvalitete plina obavlja se kontinuirano opremom za određivanje kemijskog sastava plina i opremom za mjerenje drugih parametara kvalitete plina ugrađenom na

specifičnoj točki transportnog sustava ili povremeno, uzimanjem uzorka plina i analizom istoga u ovlaštenom laboratoriju.

(2) Uzimanje uzorka plina na specifičnim točkama transportnog sustava obavlja se dva puta mjesečno i to u razdoblju od trećeg do desetog dana u mjesecu i u razdoblju od 16. do 23. dana u mjesecu, pri čemu uzorkovanje plina mora biti izvedeno tako da osigurava reprezentativan i pogodan uzorak radnog protoka za opremu za utvrđivanje kvalitete plina.

Članak 106.

(1) Oprema za utvrđivanje kvalitete plina sastoji se od:

- a) plinskog procesnog kromatografa za određivanje kemijskog sastava plina
- b) opreme za mjerenje drugih parametara kvalitete plina:
  - procesnog analizatora točke rošenja vode
  - procesnog analizatora točke rošenja ugljikovodika
  - procesnog analizatora udjela sumpornih spojeva u plinu.

(2) Oprema za utvrđivanje kvalitete plina mora biti izvedbe koja omogućava mjerenje i izračun vrijednosti parametara standardne kvalitete plina propisane Općim uvjetima opskrbe plinom.

(3) Oprema za utvrđivanje kvalitete plina mora biti ugrađena poštujući preporuke proizvođača oprema te mora biti zaštićena od štetnih utjecaja okoline i vibracija.

Članak 107.

(1) Za ulaze u transportni sustav kontinuirano utvrđivanje kvalitete plina obavlja se korištenjem opreme za određivanje kemijskog sastava plina, sadržaja sumpornih spojeva, točke rošenja vode i točke rošenja ugljikovodika, ugrađene na obračunskom mjernom mjestu.

(2) Opremu za mjerenje parametara kvalitete plina na ulazima u transportni sustav dužni su o vlastitom trošku ugraditi proizvođač prirodnog plina i operator sustava skladišta plina.

Članak 108.

(1) Za izlaze iz transportnog sustava kontinuirano utvrđivanje kvalitete plina obavlja se korištenjem opreme za utvrđivanje kemijskog sastava plina na specifičnim točkama transportnog sustava.

(2) Specifična područja i specifične točke određuje operator transportnog sustava i objavljuje ih na službenoj internetskoj stranici.

Članak 109.

(1) Operator transportnog sustava prikuplja podatke s obračunskih mjernih mjesta sustavom za daljinsko očitavanje obračunskog mjerenja.

(2) Podaci iz stavka 1. ovog članka, prikupljaju se kontinuirano na mjernom mjestu, a očitavaju se jednom dnevno, po isteku plinskog dana.

Pravila raspodjele zajednički izmjerenih količina

Članak 110.

(1) Za interkonekcije pravila raspodjele izmjerene količine plina po korisnicima transportnog sustava utvrđuju se bilateralnim sporazumom operatora transportnog sustava i operatora transportnog sustava susjedne države.

(2) Operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici sporazumom utvrđena pravila za svaku pojedinu interkonekciju. U pravilima se navodi korištenje mjernih jedinica, pravila mjerenja te utvrđivanja i raspodjele dnevne količine plina.

Članak 111.

(1) Za ulaz u transportni sustav iz mreže proizvodnih plinovoda proizvođača prirodnog plina i za izlaz iz transportnog sustava za koji je raspodijeljen kapacitet za dva ili više korisnika ili je kapacitet raspodijeljen jednom korisniku temeljem ugovorenog kapaciteta unutar dvije ili više bilančnih skupina, izmjerenu količina plina iz članka 116. ovih Mrežnih pravila operator transportnog sustava raspodjeljuje korisnicima transportnog sustava proporcionalno udjelu pojedine nominacije u sumi svih nominacija, ili primjenom pravila utvrđenih Sporazumom o pravilima raspodjele izmjerenih količina plina, prema člancima 113. i 114. ovih Mrežnih pravila, ako je takav sporazum pravovremeno potpisan.

(2) Sporazum o pravilima raspodjele izmjerenih količina plina iz stavka 1. ovog članka izrađuje operator transportnog sustava.

(3) Proizvođač prirodnog plina ili operator distribucijskog sustava ili krajnji kupac priključen na transportni sustav dužan je dostaviti operatoru transportnog sustava podatke o sporazumnim stranama iz članka 113. ovih Mrežnih pravila i odabranom načinu raspodjele iz članka 114. ovih Mrežnih pravila, potrebne za izradu Sporazuma o pravilima raspodjele izmjerenih količina plina iz stavka 1. ovog članka, u roku propisanom člankom 113. ovih Mrežnih pravila.

Članak 112.

Ukoliko operator transportnog sustava ima s operatorom sustava skladišta ili operatorom terminala za UPP uspostavljen račun operativnog uravnoteženja, iznimno od članka 114. ovih Mrežnih pravila, preuzetim ili isporučenim količinama plina za sve korisnike smatraju se količine iz zadnje prihvaćene nominacije te se u tom slučaju ne sklapa Sporazum o pravilima raspodjele izmjerenih količina plina.

Članak 113.

(1) Sporazum o pravilima raspodjele izmjerenih količina plina iz članka 114. ovih Mrežnih pravila potpisuju:

- a) za izlaz prema distribucijskom sustavu svi korisnici transportnog sustava, voditelji bilančnih skupina, operator distribucijskog sustava i operator transportnog sustava
- b) za izlaz prema krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav, krajnji kupac, njegovi opskrbljivači koji su korisnici kapaciteta, voditelji bilančnih skupina i operator transportnog sustava
- c) za ulaze u transportni sustav iz proizvodnje prirodnog plina svi korisnici kapaciteta, voditelji bilančnih skupina, proizvođač prirodnog plina i operator transportnog sustava.

(2) Sporazumne strane iz stavka 1. podstavka a), b) i c) stavka 1. ovog članka, moraju usuglasiti sporazum, potpisati ga i dostaviti operatoru transportnog sustava najmanje deset radnih dana prije prvog plinskog dana u mjesecu u kojem se planira njegova primjena.

Članak 114.

(1) Sporazumom o pravilima raspodjele izmjerenih količina plina za pojedini ulaz u transportni sustav ili za pojedini izlaz iz transportnog sustava utvrđuje se raspodjela količina plina na jedan od sljedećih načina:

- a) Raspodjelu za ulaz u transportni sustav iz mreže proizvodnih plinovoda provodi proizvođač prirodnog plina, a raspodjelu za pojedini izlaz iz transportnog sustava provodi operator distribucijskog sustava odnosno krajnji kupac priključen na transportni sustav, ili
- b) Raspodjelu za ulaz u transportni sustav i za izlaz iz transportnog sustava provodi operator transportnog sustava na osnovu sporazumom utvrđenih pravila dodjele količina plina za svakog pojedinog korisnika transporta u pojedinoj bilančnoj skupini, a koja mogu biti sljedeća:
  1. dodjela prvog prioriteta temeljem kojeg se korisniku ili korisnicima transportnog sustava u pojedinoj bilančnoj skupini dodjeljuje količina plina u iznosu dostavljenom od strane operatora distribucijskog sustava,
  2. dodjela drugog prioriteta temeljem kojeg se korisniku ili korisnicima transportnog sustava u pojedinoj bilančnoj skupini dodjeljuje količina plina u iznosu zadnje nominacije ili zadnje renominacije,
  3. dodjela trećeg prioriteta temeljem kojeg se korisniku ili korisnicima transportnog sustava u pojedinoj bilančnoj skupini dodjeljuje količina plina preostala nakon primjene pravila prvog i/ili drugog prioriteta, a raspodijeljena proporcionalna udjelima njihove zadnje nominacije.

(2) U slučaju iz stavka 1. podstavka b) ovog članka, prilikom sklapanja sporazuma nužno je da sporazumne strane barem za jednog korisnika transportnog sustava u pojedinoj bilančnoj skupini utvrde pravilo 3., a da ostalim korisnicima transportnog sustava u pojedinoj bilančnoj skupini utvrde pravilo 1. i/ili pravilo 2.

Članak 115.

Operator transportnog sustava ima pravo u svakom trenutku zatražiti izmjenu sklopljenog sporazuma iz članaka 113. i 114. ovih Mrežnih pravila, ukoliko utvrdi da za to postoji opravdan razlog.

Članak 116.

(1) Operator transportnog sustava svakodnevno, za prethodni plinski dan, očitava obračunska mjerna mjesta sustavom za daljinsko očitavanje obračunskog mjerenja, u svrhu utvrđivanja dnevnih količina plina.

(2) Ukoliko zbog tehničkih razloga podaci iz sustava za daljinsko očitavanje obračunskog mjerenja nisu dostupni ili nisu potpuni, operator transportnog sustava u svim dnevnim izvještajima iz članka 117. ovih Mrežnih pravila za pojedinu bilančnu skupinu za predmetni izlaz iz transportnog sustava koristi nominaciju korištenja transporta plina pojedinog korisnika transportnog sustava u bilančnoj skupini.

Utvrđivanje količina plina za dnevni izvještaj

Članak 117.

(1) U slučaju iz članka 114., stavka 1, podstavka a) ovih Mrežni pravila. operator transportnog sustava dostavlja proizvođaču prirodnog plina ili operatoru distribucijskog sustava ili krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav podatke o ukupno izmjerenoj količini plina za prethodni plinski dan najkasnije do 8:30 sati.

(2) U slučaju iz članka 114., stavka 1. podstavka b) pravila 1. ovih Mrežnih pravila operator transportnog sustava dostavlja operatoru distribucijskog sustava podatke o ukupno izmjerenoj količini plina za prethodni plinski dan najkasnije do 8:30 sati.

(3) U slučaju iz članka 114., stavka 1. podstavka a) proizvođač prirodnog plina ili operator distribucijskog sustava ili krajnji kupac priključen na transportni sustav dužan je podatke o raspodijeljenoj količini plina za korisnike transportnog sustava u pojedinoj bilančnoj skupini dostaviti operatoru transportnog sustava, svakog dana radnim i neradnim danima, najkasnije do 9:00 za prethodni plinski dan.

(4) U slučaju iz članka 114., stavka 1. podstavka b) i utvrđenog pravila 1., operator distribucijskog sustava dužan je podatke o raspodijeljenoj količini plina za korisnike transportnog sustava u pojedinoj bilančnoj skupini s dodijeljenim pravilom 1. dostaviti operatoru transportnog sustava svakog dana radnim i neradnim danima, najkasnije do 9:00 sati za prethodni plinski dan, temeljem kojih operator transportnog sustava preostale količine plina raspodjeljuje na korisnike transportnog sustava u pojedinoj bilančnoj skupini primjenom utvrđenih pravila 2. i/ili pravila 3.

Članak 118.

Ukoliko proizvođač prirodnog plina ili operator distribucijskog sustava ili krajnji kupac priključen na transportni sustav ne dostave podatke iz članka 117. ovih Mrežnih pravila do 9:00, operator transportnog sustava raspodjeljuje izmjerene količine plina proporcionalno udjelu pojedine nominacije u sumi svih nominacija.

Članak 119.

Operator transportnog sustava svakodnevno, radnim i neradnim danima, do 9:00 sati, za prethodni plinski dan, zaprima od operatora transportnog sustava susjedne države dnevni izvještaj o utvrđenoj količini plina na interkonekciji, te raspodijeli utvrđene količine za pojedinog korisnika transportnog sustava za svaki smjer transporta plina na interkonekciji.

Članak 120.

Operator sustava skladišta plina dužan je svakodnevno, radnim i neradnim danima, najkasnije do 9:00 sati, za prethodni plinski dan, za svakog korisnika sustava skladišta plina u pojedinoj bilančnoj skupini dostaviti operatoru transportnog sustava podatke o korištenju ugovorenog kapaciteta transportnog sustava za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u sustav skladišta plina i za ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz sustava skladišta plina. Podatak o korištenju ugovorenog kapaciteta utvrđuje se na osnovu očitavanja obračunskih mjernih mjesta, iskazuje se za svaki sat prethodnog plinskog dana u mjernoj jedinici kWh/h.

Članak 121.

Proizvođač prirodnog plina dužan je svakodnevno, radnim i neradnim danima, najkasnije do 9:00 sati, za prethodni plinski dan dostaviti operatoru transportnog sustava podatke o korištenju ugovorenog kapaciteta transportnog sustava zasebno za svaki ulaz u transportni

sustav koji je ujedno i izlaz iz proizvodnje prirodnog plina. Podatak o korištenju ugovorenog kapaciteta utvrđuje se na osnovu očitavanja obračunskih mjernih mjesta, iskazuje se za svaki sat prethodnog plinskog dana u mjernoj jedinici kWh/h.

Članak 122.

(1) Operator transportnog sustava svakodnevno do 10:00 sati tekućeg dana za prethodni plinski dan omogućava voditelju bilančne skupine pristup podacima o korištenju ugovorenog kapaciteta transportnog sustava, za svaki ulaz u transportni sustav i za svaki izlaz iz transportnog sustava za koje su korisnici transportnog sustava koji pripadaju bilančnoj skupini koju organizira i vodi ugovorili kapacitet.

(2) Operator transportnog sustava omogućava operatoru tržišta plina i Agenciji, svakodnevno do 11:00 sati tekućeg dana za prethodni plinski dan, pristup podacima o ugovorenom kapacitetu, nominacijama korištenja transportnog kapaciteta i ostvarenom korištenju kapaciteta, za svaki izlaz iz transportnog sustava i za svaki ulaz u transportni sustav, zasebno za svaku bilančnu skupinu. Po pojedinoj bilančnoj skupini i po pojedinom korisniku transportnog sustava omogućen je pristup sljedećim podacima:

- ukupno ugovorenom kapacitetu transportnog sustava, temeljem kojeg pojedini korisnik transportnog sustava ima pravo na nominaciju iz svih ugovora o transportu u pojedinoj bilančnoj skupini,
- potvrđenoj nominaciji ili renominaciji
- raspodijeljenoj količini plina, ne uključujući energiju uravnoteženja od ponuditelja na godišnjoj i dnevnoj razini,
- iskorištenoj operativnoj akumulaciji, uključujući dozvoljene pogonske gubitke plina i razliku u mjerenju,
- iskorištenoj energiji uravnoteženja od ponuditelja na godišnjoj i dnevnoj razini, razrađeno po pojedinim ponuditeljima energije uravnoteženja te po ulazima u transportni sustav i izlazima iz transportnog sustava korištenima za uravnoteženje,
- iskorištenoj operativnoj zalihi.

(3) Operator transportnog sustava omogućava operatoru tržišta plina i voditelju bilančne skupine, izuzev voditelja koji je ponuditelj energije uravnoteženja na godišnjoj razini, svakog dana do 10:00 sati za prethodni plinski dan, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, pristup sljedećim podacima:

- dnevno odstupanje bilančne skupine,
- dozvoljeno ukupno odstupanje i
- ukupno odstupanje bilančne skupine.

(4) Operator transportnog sustava omogućava operatoru tržišta plina i voditelju bilančne skupine koji je ponuditelj energije uravnoteženja na godišnjoj razini, svakog dana do 10:00 sati za prethodni plinski dan, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, pristup sljedećim podacima:

- dnevno odstupanje bilančne skupine,
- dnevna promjena akumulacije transportnog sustava,
- ukupna promjena akumulacije transportnog sustava
- dozvoljena ukupna promjena akumulacije transportnog sustava,
- iskorištena operativna zaliha.

(5) Podaci iz stavaka 1. – 4. ovog članka sadrže količinu prirodnog plina za svaki sat prethodnog plinskog dana, izraženo u kWh/h.

Utvrđivanje količina plina za mjesečni izvještaj

Članak 123.

Operator transportnog sustava najkasnije do petog dana u mjesecu, za prethodni mjesec, zaprima od operatora transportnog sustava susjedne države izvještaj o utvrđenoj dnevnoj količini plina na interkonekciji za svaki plinski dan, te raspodijeli utvrđene količine za pojedinog korisnika transportnog sustava, iskazano u mjernoj jedinici kWh, za svaki smjer transporta plina na interkonekciji.

Članak 124.

Operator sustava skladišta plina dužan je, najkasnije do petog dana u mjesecu za prethodni mjesec, za svakog korisnika sustava skladišta plina dostaviti operatoru transportnog sustava podatke o korištenju ugovorenog kapaciteta transportnog sustava za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno ulaz u sustav skladišta plina i za ulaz u transportni sustav koji je ujedno izlaz iz sustava skladišta plina, na osnovu očitavanja obračunskih mjernih mjesta, iskazano u mjernoj jedinici kWh, za svaki plinski dan prethodnog mjeseca.

Članak 125.

Proizvođač prirodnog plina dužan je, najkasnije do petog dana u mjesecu za prethodni mjesec, za svakog opskrbljivača plinom i trgovca plinom kojem prodaje prirodni plin dostaviti operatoru transportnog sustava podatke o korištenju ugovorenog kapaciteta transportnog sustava za svaki ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz mreže proizvodnih plinovoda proizvođača prirodnog plina, iskazano u mjernoj jedinici kWh, za svaki plinski dan prethodnog mjeseca.

Članak 126.

(1) Operator transportnog sustava dostavit će trećeg radnog dana u tekućem mjesecu operatoru distribucijskog sustava podatke, ili omogućiti pristup podacima, o izmjerenim dnevnim količinama plina za svaki plinski dan prethodnog mjeseca na svakom fizičkom izlazu iz transportnog sustava u distribucijski sustav tog operatora distribucijskog sustava iskazano u mjernoj jedinici kWh/d.

(2) Operator transportnog sustava dostavit će trećeg radnog dana u tekućem mjesecu operatoru distribucijskog sustava podatke ili omogućiti pristup podacima o izmjerenim dnevnim količinama plina za svaki plinski dan prethodnog mjeseca na svakom izlazu iz transportnog sustava u distribucijski sustav tog operatora distribucijskog sustava na kojemu su dva ili više korisnika transportnog sustava ugovorila kapacitet ili je jedan korisnik transportnog sustava kao član dvije ili više bilančnih skupina ugovorio kapacitet. Operatoru distribucijskog sustava dostavit će ili omogućiti pristup sljedećim podacima:

- izmjerena dnevna količina plina, za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava u distribucijski sustav tog operatora distribucijskog sustava, za svaki dan prethodnog mjeseca, izraženo u kWh/d,
- naziv korisnika na pojedinom izlazu iz transportnog sustava i naziv bilančne skupine,
- utvrđena donja ogrjevna vrijednost.

(3) Operator distribucijskog sustava dužan je najkasnije do osmog dana u mjesecu dostaviti operatoru transportnog sustava podatke o količinama plina preuzetima u distribucijski sustav

i raspodijeljene po korisnicima distribucijskog sustava koji su ujedno i korisnici transportnog sustava, iskazano po bilančnim skupinama, utvrđene na temelju podataka o izmjerenim količinama plina na distribucijskom sustava, za svaki plinski dan u prethodnom mjesecu, pri čemu zbroj raspodijeljenih vrijednosti, za svaki dan, mora biti jednak izmjerenim količinama plina na pojedinom izlazu iz transportnog sustava iz stavka 2. ovog članka.

Članak 127.

(1) Operator transportnog sustava će trećeg radnog dana u tekućem mjesecu dostaviti krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav podatke, ili omogućiti pristup podacima, o izmjerenim dnevnim količinama plina za svaki plinski dan prethodnog mjeseca na svakom izlazu iz transportnog sustava na koji je priključen sustava iskazano u mjernoj jedinici kWh/d.

(2) Operator transportnog sustava će trećeg radnog dana u tekućem mjesecu dostaviti krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav podatke ili omogućiti pristup podacima o izmjerenim dnevnim količinama plina za svaki plinski dan prethodnog mjeseca na svakom izlazu iz transportnog sustava za koji je sklopljen Sporazum o raspodjeli izmjerenih količina plina i način raspodjele iz članka 114. stavka 1. podstavka a) ovih Mrežnih pravila. Omogućit će se pristup sljedećim podacima:

- izmjerena dnevna količina plina, za svaki pojedini izlaz iz transportnog sustava krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav, za svaki dan prethodnog mjeseca, izraženo u kWh/d,
- naziv korisnika na pojedinom izlazu iz transportnog sustava i naziv bilančne skupine,
- utvrđena donja ogrjevna vrijednost.

(3) Krajnji kupac priključen na transportni sustav dužan je do četvrtog radnog dana u mjesecu dostaviti operatoru transportnog sustava podatke o korištenju ugovorenog kapaciteta transportnog sustava po korisnicima transportnog sustava i po bilančnim skupinama, pri čemu zbroj raspodijeljenih vrijednosti, za svaki dan, mora biti jednak izmjerenim količinama plina na pojedinom izlazu iz transportnog sustava iz stavka 2. ovog članka.

Članak 128.

Operator transportnog sustava petog radnog dana u mjesecu dostavit će korisniku transportnog sustava koji plinom opskrbljuje krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav podatke o utvrđenim i raspodijeljenim količinama plina za krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav kojeg opskrbljuje, za svaki plinski dan u prethodnom mjesecu.

Članak 129.

(1) Operator transportnog sustava dostavit će, na osnovu podataka iz članka 123., 124., 125., 126. i 127. ovih Mrežnih pravila, najkasnije do desetog dana u mjesecu, za svaki plinski dan prethodnog mjeseca, voditelju bilančne skupine podatke o raspodijeljenim količinama plina po korisnicima transportnog sustava, članovima bilančne skupine koju organizira i vodi, za svaki ulaz u transportni sustava i za svaki izlaz iz transportnog sustava na kojima su korisnici ugovorili kapacitet za prethodni mjesec.

(2) Operator transportnog sustava dostavit će, na osnovu podataka iz članka 123., 124., 125., 126. i 127. ovih Mrežnih pravila, najkasnije do desetog dana u mjesecu, za svaku bilančnu skupinu, za svaki plinski dan prethodnog mjeseca, operatoru tržišta plina-podatke o raspodijeljenim količinama plina po korisnicima transportnog sustava, članovima bilančne skupine, za svaki ulaz u transportni sustava i za svaki izlaz iz transportnog sustava.

Članak 130.

(1) Korekcije podataka o izmjerenim količinama plina na izlazima iz transportnog sustava i na ulazima u transportni sustav te korekcije podataka o izmjerenim količinama na distribucijskom sustavu koje utječu na raspodjelu iz članaka 126. i 127. ovih Mrežnih pravila, dostavljaju se operatoru transportnog sustava najduže do šest mjeseci nakon isteka mjeseca na koji se odnose, pri čemu se zahtjev za korekcijom može dostaviti jednom unutar šest mjeseci.

(2) Korekcije podataka iz stavka 1. ovog članka dostavljaju se najkasnije do osmog dana u mjesecu.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovog članka operator transportnog sustava izvršit će korekciju svih izvještaja na koje navedena izmjena ima utjecaj.

XVI. OBJAVA PODATAKA

Članak 131.

(1) Operator transportnog sustava objavljuje i ažurira podatke na službenoj internetskoj stranici sukladno zahtjevima transparentnosti prema odredbama Uredbe (EZ) br. 715/2009 i sukladno ovim Mrežnim pravilima

(2) Operator transportnog sustava iskazuje podatke iz stavka 1. ovog članka u mjernim jedinicama prema zahtjevu aneksa Uredbe (EZ) br. 715/2009 te mjernih jedinica koje se koriste na tržištu plina u Republike Hrvatske.

XVII. RAZMJENA PODATAKA I KOMUNIKACIJA

Članak 132.

(1) Operator transportnog sustava razmjenjuje podatke na dnevnoj i mjesečnoj osnovi sa sljedećim operatorima priključenih sustava i sudionicima tržišta plina:

- a. operatorom transportnog sustava susjedne zemlje,
- b. proizvođačem prirodnog plina,
- c. operatorom sustava skladišta plina,
- d. operatorom distribucijskog sustava,
- e. opskrbljivačem krajnjih kupaca na transportnom sustavu,
- f. voditeljem bilančne skupine,
- g. operatorom tržišta plina.

(2) Operator transportnog sustava razmjenjuje sa sudionicima tržišta plina podatke koji su definirani odredbama ovih Mrežnih pravila, za postupke rezervacija, nominacija i izvještavanja, na informacijskoj platformi kojoj se pristupa na službenoj internetskoj stranici operatora transportnog sustava uz dodijeljena korisnička prava, ili razmjenom datoteke elektroničkom poštom.

(3) Operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici e-adresu za dostavu podataka i komunikaciju sa sudionicima tržišta.

(4) Format, strukturu i sadržaj razmjenske datoteke određuje operator transportnog sustava, a sudionici tržišta plina isto nemaju pravo mijenjati.

(5) Za razmjenu podataka putem informacijske platforme operator transportnog sustava omogućit će sudionicima iz stavka 1. ovog članka pristup, dodijeliti korisnički račun i lozinku

za pristup te korisničke upute, temeljem potpisanog Sporazuma o pristupu informacijskoj platformi operatora transportnog sustava. Obrazac sporazuma o pristupu informacijskoj platformi operatora transportnog sustava operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici.

(6) Kontakt podaci operatora transportnog sustava navedeni su na službenoj internetskoj stranici.

(7) Voditelj bilančne skupine dužan je prije podnošenja zahtjeva za rezervacijom kapaciteta, iz članka 67. ovih Mrežnih pravila, dostaviti podatke za službeni i operativni kontakt, na obrascu koji operator transportnog sustava objavljuje na svojoj internetskoj stranici.

(8) Sudionik tržišta iz stavka 1. ovog članka dužan je obavijestiti operatora transportnog sustava o svakoj izmjeni kontakata, u protivnom takva promjena kontakata nije obvezujuća za operatora transportnog sustava.

XVIII. OGRANIČENJE I OBUSTAVA ISPORUKE PLINA

Članak 133.

(1) Sukladno odredbama Zakona o tržištu plina operator transportnog sustava ima pravo ograničiti ili prekinuti isporuku plina u transportni sustav ili iz transportnog sustava, zbog planiranih radova, pregleda i ispitivanja plinskog sustava, održavanja i remonta plinskog sustava, priključivanja novih korisnika sustava te dogradnje ili rekonstrukcije plinskog sustava te iz drugih razloga predviđenih ovim Mrežnim pravilima (uključujući Općim uvjetima korištenja transportnog sustava), Zakonom o tržištu plina, te drugim zakonskim i podzakonskim propisima.

(2) Ograničenje ili obustava isporuke plina može biti provedeno planirano uz prethodnu najavu ili po hitnom postupku.

Članak 134.

(1) Ograničenje ili obustava isporuke plina zbog obavljanja planiranih radova na održavanju i rekonstrukciji transportnog sustava, operator transportnog sustava planira i objavljuje na službenoj internetskoj stranici prije početka kalendarske godine.

(2) Objava mora sadržavati naziv ulaza u transportni sustav i/ili naziv izlaza iz transportnog sustava na koji se ograničenje ili obustava isporuke odnosi te mjesec u kojem se radovi planiraju obaviti.

(3) Točan datum obavljanja planiranih radova i trajanje ograničenje ili obustava isporuke plina operator transportnog sustava mora objaviti na službenoj internetskoj stranici 42 dana unaprijed.

(4) Operator transportnog sustava obavijestit će korisnike transportnog sustava, operatore distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta, operatora terminala za UPP, proizvođača prirodnog plina i krajnje kupce priključene na transportni sustav na koje planirani radovi imaju utjecaj, pojedinačno o radovima i posljedicama na korištenje kapaciteta mjesec dana unaprijed, pisanom obaviješću uz konačnu potvrdu radova 48 sati prije početka radova.

(5) U vremenskom razdoblju od 1. listopada tekuće godine do 31. ožujka naredne godine planirane obustave isporuke plina zbog radova na transportnom sustavu, kao i zbog priključivanja novih korisnika sustava, ne smiju utjecati na isporuku plina zaštićenim kupcima duže od šest sati.

(6) U slučaju da je ograničenje ili obustava isporuke plina iz stavka 1. ovog članka trajao u skladu s rokovima iz obavijesti iz stavka 3. ovog članka ili je produženo iz razloga koje operator transportnog sustava nije mogao predvidjeti i/ili spriječiti, operator transportnog

sustava nije dužan korisniku transportnog sustava, operatoru distribucijskog sustava , operatoru sustava skladišta, operatoru terminala za UPP, krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav ili proizvođaču prirodnog plina nadoknaditi eventualne štete ili troškove nastale kao posljedica ograničenja ili obustave isporuke plina.

Članak 135.

(1) Operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta, operator terminala za UPP, proizvođač prirodnog plina i krajnji kupac priključen na transportni sustav, koji je nositelj energetske suglasnosti može zatražiti privremeno odvajanje od transportnog sustava radi obavljanja planiranih radova održavanja, rekonstrukcije ili razvoja povezanog plinskog sustava ili postrojenja.

(2) Zahtjev za privremeno odvajanje od transportnog sustava, iz stavaka 1. ovog članka, nositelj energetske suglasnosti dužan je dostaviti operatoru transportnog sustava u pisanom obliku, najmanje četiri radna dana prije zahtijevanog termina prekida te o istome istovremeno obavijestiti korisnike transportnog sustava na koje se prekid odnosi.

(3) Privremeno odvajanje od transportnog sustava iz stavka 1. ovog članka smatra se nestandardnom uslugom operatora transportnog sustava, te se naplaćuje prema važećem cjeniku nestandardnih usluga operatora transportnog sustava.

(4) Operator transportnog sustava nije odgovoran za moguće štete i posljedice koje krajnji kupac priključen na transportni sustav, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta, operator terminala za UPP, i korisnik transportnog sustava može imati uslijed prekida transporta plina temeljem zahtjeva iz stavka 1. ovog članka.

Članak 136.

(1) Korisnik transportnog sustava može, zbog neispunjenja ugovornih obveza krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav, od operatora transportnog sustava zahtijevati obustavu isporuke plina na priključku na kojemu je jedini korisnik transportnog sustava, sukladno Općim uvjeti korištenja transportnog sustava iz Priloga 1, ovih Mrežnih pravila.

(2) Na izlazu iz transportnog sustava na kojima uslugu transporta plina koristi dva ili više korisnika transportnog sustava, nije moguće provesti obustavu isporuke na zahtjev samo jednog korisnika.

(3) Operator transportnog sustava može zbog neispunjenja ugovornih obveza korisnika transportnog sustava ograničiti ili prekinuti uslugu transporta plina, sukladno Općim uvjeti korištenja transportnog sustava iz Priloga 1, ovih Mrežnih pravila.

(4) O obustavi isporuke plina temeljem zahtjeva iz stavka 1. ovog članka ili zbog neispunjenja ugovornih obveza korisnika transportnog sustava prema operatoru transportnog sustava, operator transportnog sustava obavještava sudionike tržišta plina na koje se obustava isporuke plina odnosi, Ministarstvo i Agenciju, najmanje dva dana unaprijed.

Članak 137.

(1) U slučaju kvara ili havarije na transportnom sustavu, koji ugrožava sigurnost ljudi i imovine operator transportnog sustava ima pravo trenutno obustaviti isporuku plina, uz telefonsku obavijest korisniku transportnog sustava, operatoru distribucijskog sustava, operatoru sustava skladišta, operatoru terminala za UPP ili krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav, na koje se obustava odnosi, te naknadnu obavijest pisanim putem.

(2) U slučaju kvara ili havarije na priključenom sustavu operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta, operator terminala za UPP ili krajnji kupac priključen na transportni sustav, upućuje operatoru transportnog sustava obavijest o kvaru na priključenom sustavu i zahtjev za obustavu isporuke plina, telefonski u dispečerski centar, uz naknadnu

obavijest pisanim putem. Po primitku obavijesti operator transportnog sustava o vremenu obustave isporuke plina obavijestit će korisnike transportnog sustava na koje obustava ima utjecaja.

(3) U slučaju kvara ili havarije na priključenom sustavu, za koje operator transportnog sustava ima spoznaje da za posljedicu imaju ili bi mogle imati ugroženost života i zdravlja ljudi ili nastanak materijalne štete na imovini, operator transportnog sustava bez odlaganja privremeno odvaja priključeni sustav od transportnog sustava.

(4) Ukoliko okolnosti iz stavka 1., 2. i 3. ovog članka ugrožavaju uravnoteženje transportnog sustava, operator transportnog sustava poziva na izvanrednu nominaciju, iz članka 84. ovih Mrežnih pravila voditelje bilančnih skupina na koje se obustava isporuke plina odnosi.

(5) Sve obavijesti iz ovog članka moraju sadržavati najmanje sljedeće podatke: vrijeme u kojem će isporuka plina biti obustavljena, razlozi obustave, predviđeno trajanje obustave isporuke plina, kontakt osobe.

(6) Operator transportnog sustava uspostaviti će nakon završetka otklanjanja kvara iz stavaka ovog članka redovan rad transportnog sustava te o će navedenome obavijestiti korisnike transportnog sustava na koje je obustava isporuke plina imao utjecaja.

Članak 138.

(1) Operator transportnog sustava ima pravo ograničiti ili prekinuti ugovoreni transport plina u slučaju prekoračenja tehničkog kapaciteta na pojedinom ulazu u transportni sustav ili na pojedinom izlazu iz transportnog sustava.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, operator transportnog sustava obavijestit će korisnike transportnog sustava, na koje se ograničenje ili prekid odnosi, 24 sata unaprijed.

Članak 139.

(1) Prije uspostave ponovne isporuke plina operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta, operator terminala za UPP, proizvođač prirodnog plina ili krajnji kupac priključen na transportni sustav dužan je dostaviti u dispečerski centar operatora transportnog sustava pisano očitovanje o spremnosti za siguran prihvata plina.

(2) Operator transportnog sustava nije odgovoran za moguće štete i posljedice koje korisnik transportnog sustava, krajnji kupac priključen na transportni sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta, operator terminala za UPP ili krajnji kupac priključen na transportni sustav može imati uslijed ograničenja isporuke odnosno prekida transporta plina iz ovog poglavlja ovih Mrežnih pravila.

XIX. NEOVLAŠTENI POTROŠNJA PLINA

Članak 140.

(1) Pod neovlaštenom potrošnjom plina od strane krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav smatra se sljedeće:

- preuzimanje plina mimo obračunskog mjernog mjesta,
- preuzimanje plina putem plinomjera onesposobljenog za ispravan rad,
- samovoljno priključenje na transportni sustav,
- preuzimanje plina putem plinomjera s kojega je skinuta ili oštećena plomba operatora transportnog sustava i
- preuzimanje plina bez ugovorenog kapaciteta transportnog sustava za izlaz iz transportnog sustava na kojem je krajnji kupac priključen.

(2) U slučaju nastupa okolnosti iz stavka 1. ovoga članka alineja 1. - 4., operator transportnog sustava ima pravo obustaviti isporuku plina krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav, bez prethodne obavijesti, i o tome u roku od 24 sata obavijestiti korisnika transportnog sustava koji opskrbljuje plinom krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav.

(3) U slučaju nastupa okolnosti iz stavka 1. alineje 5. ovoga članka, operator transportnog sustava ima pravo obustaviti isporuku plina krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav o čemu ga obavještava u roku od 24 sata prije obustave isporuke plina.

Članak 141.

(1) Naknadu za korištenje transportnog sustava u slučaju neovlaštene potrošnje plina i novčanu obvezu za isporučeni plin u slučaju neovlaštene potrošnje plina krajnji kupac priključen na transportni sustav dužan je platiti operatoru transportnog sustava, u roku od osam dana od dana izdavanja računa.

(2) Ako operator transportnog sustava može ustanoviti početak neovlaštene potrošnje plina, za obračun naknade za neovlaštenu potrošnju plina koristi se utvrđeno vrijeme neovlaštene potrošnje plina.

Članak 142.

(1) U slučaju neovlaštene potrošnje plina iz članka 140. stavka 1. ovih Mrežnih pravila, operator transportnog sustava može zamijeniti plinomjer i/ili drugu mjernu opremu ili izmjestiti obračunsko mjerno mjesto, o trošku krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav.

(2) Operator transportnog sustava uspostaviti će ponovnu isporuku plina u dogovoru s korisnikom transportnog sustava tek nakon što krajnji kupac priključen na transportni sustav podmiri sva dospjela dugovanja iz članka 141. ovih Mrežnih pravila i troškove zamjene plinomjera i/ili druge mjerne opreme.

Članak 143.

(1) Naknada za korištenje transportnog sustava u slučaju neovlaštene potrošnje plina određuje se prema priključnom kapacitetu iz energetske suglasnosti za to obračunsko mjerno mjesto i tarifnim stavkama za korištenje kapaciteta na dnevnoj razini.

(2) Novčana obveza za isporučeni plin kod neovlaštene potrošnje plina određuje se prema priključnom kapacitetu iz energetske suglasnosti za to obračunsko mjerno mjesto za dane za koje je utvrđena neovlaštena potrošnja plina i prema zadnje objavljenoj cijeni energije uravnoteženja.

XX. NAKNADA ŠTETE

Članak 144.

(1) Operator transportnog sustava odgovara samo za štetu nastalu namjerom ili grubom nepažnjom operatora.

(2) Korisnik transportnog sustava ili proizvođač prirodnog plina priključen na transportni sustav koji je predao u transportni sustav plin izvan standardne kvalitete dužan je nadoknaditi sve troškove i štetu nastalu kod operatora transportnog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora distribucijskog sustava, korisnika transportnog sustava i krajnjeg kupca priključenog na transportni ili distribucijski sustav, kao posljedicu predaje plina izvan standardne kvalitete.

(3) Operator transportnog sustava će na zahtjev operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, korisnika transportnog sustava ili krajnjeg kupca priključenog na transportni ili distribucijski sustav koji je pretrpio štetu zbog plina izvan standardne kvalitete, istoga obavijestiti o korisniku transportnog sustava ili proizvođača prirodnog plina priključenog na transportni sustav koji je predao u transportni sustav plin izvan standardne kvalitete.

XXI. UPRAVLJANJE ZAGUŠENJIMA

Članak 145.

(1) U svrhu upravljanja ugovornim zagušenjem operator transportnog sustava nudi uslugu prekidivog kapaciteta u iznosu tehničkog kapaciteta, omogućava trgovanje na sekundarnom tržištu te u slučaju ugovornog zagušenja na interkonekciji osim navedenog primjenjuje i sljedeće postupke.

1. Povrat ugovorenog stalnog kapaciteta
2. Oduzimanje dugoročno ugovorenog a nekorištenog stalnog kapacitet
3. Ponuda dodatnog stalnog kapaciteta i otkup ugovorenog stalnog kapaciteta

(2) Operator transportnog sustava će Agenciji dostavljati izvješće o ugovornom zagušenju za razdoblje od 1. travnja do 30. rujna najkasnije do 1. studenog svake godine, a za razdoblje od 1. listopada do 31. ožujka najkasnije do 1. svibnja svake godine.

(3) Izvješće iz stavka 2. ovog članka mora najmanje sadržavati analizu ostvarenog ugovornog zagušenja u promatranom razdoblju te primijenjene mjere upravljanja ugovornim zagušenjem.

Povrat ugovorenog stalnog kapaciteta

Članak 146.

(1) U slučaju ugovornog zagušenja na interkonekciji i tijekom razdoblja ugovornog zagušenja, korisnik transportnog sustava može operatoru transportnog sustava vratiti ugovoreni stalni kapacitet za razdoblje od najmanje dva plinskog dana.

(2) U slučaju stavka 1. ovog članka, korisnik transportnog sustava dostavit će operatoru transportnog sustava obavijest o povratu ugovorenog stalnog kapaciteta, na obrascu kojeg operator transportnog sustava objavljuje na službenoj internetskoj stranici. Korisnik transportnog sustava dostavlja obavijest najmanje tri dana prije dana od kojeg namjerava vratiti ugovoreni stalni kapacitet.

(3) Operator transportnog sustava će kapacitet iz stavka 2. ovog članka ponuditi korisnicima transportnog sustava u redovnom postupku rezervacije kapaciteta te će u slučaju zaprimanja zahtjeva za rezervacijom kapaciteta raspodijeliti vraćeni kapacitet iz stavka 1. ovog članka u redovnom postupku raspodjele kapaciteta transportnog sustava.

(4) U slučaju da pojedini korisnik transportnog sustava želi vratiti stalni kapacitet koji je, za predmetnu interkonekciju, ugovorio na godišnjoj, mjesečnoj i višednevnoj razini, a da je potražnja za kapacitetom manja od sume svih njegovih ugovorenih kapaciteta, operator transportnog sustava prvo raspodjeljuje kapacitet iz ugovora o transportu plina koji je korisnik transportnog sustava ugovorio na višednevnoj razini, nakon toga na mjesečnoj odnosno

višemjesečnoj razini, a zadnje raspodjeljuje kapacitet iz ugovora o transportu na godišnjoj, odnosno višegodišnjoj razini.

(5) Korisnik transportnog sustava zadržava sva prava i obveze iz sklopljenog ugovora o transportu plina u odnosu na kapacitet naznačen u obavijesti o povratu sve do trenutka kada operator transportnog sustava izda obavijest o raspodijeli kapaciteta drugom korisniku transportnog sustava. Ugovor o povratu kapaciteta je sklopljen pod uvjetom da operator transportnog sustava dade svoju suglasnost na njegovo sklapanje, i to sa danom izdavanja obavijesti operatora transportnog sustava o raspodijeli vraćenog kapaciteta drugom korisniku transportnog sustava.

(6) Sastavni dio Ugovora o povratu ugovorenog stalnog kapaciteta su:

- a) Obavijest o povratu ugovorenog stalnog kapaciteta iz stavka 2. ovog članka, supotpisanoj od strane operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava
- b) Ugovor o transportu plina sklopljenog između operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava
- c) Obavijest o raspodijeljenom kapacitetu transportnog sustava kojom je vraćeni kapacitet raspodijeljen drugom korisniku transportnog sustava.

(7) Korisnik transportnog sustava nakon dostave obavijesti o povratu ugovorenog stalnog kapaciteta iz stavka 2. ovog članka, nema pravo prodati ugovoreni kapacitet na sekundarnom tržištu.

(8) U slučaju da dva ili više korisnika transportnog sustava dostave obavijest o povratu kapaciteta, a potražnja za kapacitetom je manja od ukupno ponuđenog kapaciteta, operator transportnog sustava raspodijelit će kapacitet prema redoslijedu zaprimljenih obavijesti o povratu kapaciteta.

Oduzimanje dugoročno ugovorenog nekorištenog stalnog kapaciteta

Članak 147.

(1) Oduzimanje dugoročno ugovorenog nekorištenog stalnog kapaciteta na pojedinoj interkonekciji primjenjuje se u slučaju kada:

- korisnik transportnog sustava sustavno dnevno koristi prosječno manje od 80% ugovorenog stalnog kapaciteta na godišnjoj razini u pojedinom razdoblju iz stavka 3. ovog članka
- korisnik transportnog sustava na sekundarnom tržištu ne nudi ili nudi manje od 20% iznosa ukupnog ugovorenog stalnog kapaciteta na godišnjoj razini
- postoji potražnja za stalnim kapacitetom od strane drugih korisnika transportnog sustava.

(2) Operator transportnog sustava dostavit će Agenciji podatke o dnevnom korištenju ugovorenog stalnog kapaciteta na interkonekciji za korisnike transportnog sustava iz stavka 1. ovog članka.

(3) Operator transportnog sustava će podatke iz stavka 1. ovog članka, za razdoblje od 1. travnja do 30. rujna dostaviti najkasnije do 1. studenog svake godine, a za razdoblje od 1. listopada do 31. ožujka dostavit će najkasnije do 1. svibnja svake godine.

(4) Agencija će na temelju dostavljenih podataka iz stavka 2. ovog članka odlučiti o iznosu i razdoblju oduzetog ugovorenog nekorištenog stalnog kapaciteta.

(5) Operator transportnog sustava će u cijelosti ili djelomično oduzeti nekorišteni ugovoreni stalni kapacitet, sukladno odluci Agencije iz stavka 4. ovog članka, te o istome, bez odgode, obavijestiti sve korisnike transportnog sustava kojima je oduzet ugovoreni stalni kapacitet.

(6) Korisnik transportnog sustava, kojemu je odlukom Agencije, iz stavka 4. ovog članka, oduzet kapacitet dužan je bez odgode operatoru transportnog sustava dostaviti uredno ispunjenu i potpisanu obavijest o povratu ugovorenog stalnog kapaciteta objavljenu na službenoj internetskoj stranici operatora transportnog sustava.

(7) Korisnik transportnog sustava zadržava sva prava i obveze iz ugovora o transportu plina sklopljenog s operatorom transportnog sustava u odnosu na kapacitet naznačen u odluci Agencije o oduzimanju kapaciteta, do trenutka raspodjele nekorištenog ugovorenog stalnog kapaciteta iz stavka 3. ovog članka drugom korisniku transportnog sustava. Ugovor o povratu kapaciteta je sklopljen pod uvjetom da operator transportnog sustava da svoju suglasnost na njegovo sklapanje, i to sa danom izdavanja obavijesti operatora transportnog sustava o raspodijeli oduzetog kapaciteta drugom korisniku transportnog sustava.

(8) Sastavni dio Ugovora o povratu ugovorenog stalnog kapaciteta su:

- a) odluka Agencije, iz stavka 4. ovog članka
- b) Obavijest o povratu ugovorenog stalnog kapaciteta iz stavka 4. ovog članka, supotpisana od strane operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava
- c) Ugovor o transportu plina sklopljenog između operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava
- d) Obavijest o raspodijeljenom kapacitetu transportnog sustava kojom je oduzeti kapacitet raspodijeljen drugom korisniku transportnog sustava.

(9) Operator transportnog sustava će kapacitet iz odluke Agencije iz stavka 4. ovog članka ponuditi korisnicima transportnog sustava u redovnom postupku rezervacije kapaciteta te će u slučaju zaprimanja zahtjeva za rezervacijom kapaciteta raspodijeliti oduzeti kapacitet u redovnom postupku raspodjele kapaciteta transportnog sustava.

(10) Korisnik transportnog sustava u razdoblju nakon donošenja odluke Agencije o oduzimanju kapaciteta nema pravo prodati ugovoreni kapacitet na sekundarnom tržištu.

Ponuda dodatnog stalnog kapaciteta i otkup ugovorenog stalnog kapaciteta

Članak 148.

(1) Operator transportnog sustava će u slučaju ugovornog zagušenja na pojedinoj interkonekciji ponuditi dodatni stalni kapacitet na dnevnoj razini, iznad razine tehničkog kapaciteta, primjenjujući mjeru ponude dodatnog stalnog kapaciteta i otkupa ugovorenog stalnog kapaciteta, uvažavajući tehničke uvjete transportnog sustava, ogrjevnju vrijednost, očekivano korištenje kapaciteta transportnog sustava, vanjsku temperaturu te ostale tehničke mogućnosti.

(2) Operator transportnog sustava ponudit će za određeni dan u godini dodatni stalni kapacitet na pojedinoj interkonekciji, kao dnevni stalni kapacitet, u slučaju da je temeljem statističkih podataka utvrđeno da su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- u istom razdoblju zadnjih pet plinskih godina utvrđeno je ugovorno zagušenje,

- u razdoblju od tri uzastopne plinske godine, na pojedinoj interkonekciji ugovoren je prekidivi kapacitet transportnog sustava te isti nije bio prekinut i
- u zadnjih pet plinskih godina neiskorišteno je najmanje 10 % (deset posto) tehničkog kapaciteta na pojedinoj interkonekciji.

(3) Ako operator transportnog sustava temeljem nominacija utvrdi da korisnici transportnog sustava na pojedinoj interkonekciji u pojedinom danu ili u dužem razdoblju planiraju iskoristiti ukupan ugovoreni stalni kapacitet, koji je u ukupnom zbroju nominacija svih korisnika transportnog sustava veći od iznosa tehničkog kapaciteta, ponuditi će korisnicima transportnog sustava, koji za predmetno razdoblje imaju ugovoren stalni kapacitet, na otkup ugovorenog stalnog kapaciteta.

(4) U slučaju stavka 3. ovog članka operator transportnog sustava obavijestit će korisnike transportnog sustava o iznosu stalnog kapaciteta kojeg namjerava otkupiti i roku za dostavu ponude. Ponuda mora sadržavati iznos ponuđenog kapaciteta (kWh/dan) i otkupnu jediničnu cijenu kapaciteta (kn/kWh/dan), pri čemu cijena ponuđenog kapaciteta ne može biti veća od 150% cijene stalnog kapaciteta na dnevnoj razini.

(5) Nakon isteka roka za dostavu ponuda iz stavka 6. ovog članka, operator transportnog sustava će odabrati ponudu s najnižom jediničnom otkupnom cijenom kapaciteta (kn/kWh/dan), a u slučaju zaprimanja dvije ili više ponuda s istom najnižom cijenom odabrat će ranije pristiglu ponudu.

(6) Operator transportnog sustava dostavit će korisniku transportnog sustava obavijest o prihvatu ponude iz stavka 5. ovog članka, koja sadrži sve potrebne elemente za sklapanje Ugovora o otkupu ugovorenog stalnog kapaciteta. Datum sklapanja Ugovora o otkupu ugovorenog stalnog kapaciteta je datum iz obavijesti o prihvatu ponude, a njegovi sastavni dijelovi su:

- a) obavijest operatora transportnog sustava o prihvatu ponude,
- b) Ugovor o transportu plina sklopljenog između operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava

(7) U slučaju da operator transportnog sustava nije u predviđenom roku zaprimio ponudu ili iznos otkupljenog kapaciteta nije dovoljan, operator transportnog sustava će proporcionalno smanjiti dio nominacija koje su dostavljene temeljem ugovorenog dodatnog stalnog kapaciteta.

(8) U slučaju iz stavka 7. ovog članka operator transportnog sustava prilikom redovnog obračuna naknade za korištenje transportnog sustava neće uzeti u obzir iznos ugovorenog dodatnog stalnog kapaciteta.

(9) U slučaju iz stavka 7. ovog članka operator transportnog sustava prilikom redovnog obračuna naknade za korištenje transportnog sustava ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini, umanjiti će, za taj plinski dan, se za iznos smanjenja nominacija iz stavka 7. Ukoliko korisnik transportnog sustava nema ugovoren stalni kapacitet na predmetnoj interkonekciji na godišnjoj razini, umanjjenje se odnosi na ugovoreni stalni kapacitet na mjesečnoj razini.

XXII. IZMJENA I DOPUNA MREŽNIH PRAVILA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Članak 149.

(1) Izmjene i dopune ovim Mrežnih pravila provode se na prijedlog operatora transportnog sustava ili na zahtjev Agencije po proceduri jednakoj kao i za donošenje

(2) Sve izmjene i dopune ovih Mrežnih pravila, koje utječu na izmjenu informacijskog sustava za upravljanje kapacitetima transportnog sustava, mogu stupiti u primjenu tek nakon roka nužnog za prilagodbu informacijskog sustava, a kojeg određuje operator transportnog sustava.

XXIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 150.

(1) Ako je mjerno mjesto na ulazu u transportni sustav u vlasništvu proizvođača prirodnog plina ili operatora sustava skladišta kapaciteta većeg od 20.000kWh/h, u trenutku stupanja na snagu ovih Mrežnih pravila, opremljeno procesnim plinskom kromatografom, ali ne i opremom za mjerenje drugih parametara kvalitete plina, rok za potpuno opremanje mjernog mjesta je 30. lipnja 2016. godine.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, vlasnik mjernog mjesta dužan je obavljati mjerenje drugih parametara kvalitete vlastitom metodom i o rezultatima izvještavati operatora transportnog sustava u rokovima iz članka 105. stavka 2. ovih Mrežnih pravila.

(3) Ako mjerno mjesto na ulazu u transportni sustav u vlasništvu proizvođača prirodnog plina ili operatora sustava skladišta kapaciteta većeg od 20.000kWh/h, u trenutku stupanja na snagu ovih Mrežnih pravila, nije opremljeno procesnim plinskom kromatografom, rok za opremanje plinskim procesnim kromatografom je 30. lipnja 2015. godine.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovog članka, vlasnik mjernog mjesta, do ugradnje i puštanja u rad procesnog plinskog kromatografa, smije predavati prirodni plin u transportni sustav najviše do iznosa kapaciteta od 100.000 kWh/h te je dužan, svakodnevno, vlastitom metodom utvrditi kemijski sastav plina i o rezultatima izvještavati operatora transportnog sustava.

(5) Ako mjerno mjesto na ulazu u transportni sustav u vlasništvu proizvođača prirodnog plina ili operatora sustava skladišta kapaciteta manjeg od 20.000kWh/h, u trenutku stupanja na snagu ovih Mrežnih pravila, nije opremljeno opremom za utvrđivanje kvalitete plina sukladno članku 106. ovih Mrežnih pravila, rok za potpuno opremanje mjernog mjesta je 30. lipnja 2016. godine.

(6) Ako vlasnik mjernog mjesta na ulazu u transportni sustav mjerno mjesto ne opremi u skladu s rokovima iz ovog članka, operator transportnog sustava ima pravo odbiti preuzimanje plina na predmetnom ulazu u transportni sustav sve do trenutka opremanja predmetnog obračunskog mjernog mjesta, odgovarajućom opremom, koje će obaviti operator transportnog sustava o trošku vlasnika mjernog mjesta.

(7) Operator transportnog sustava opremit će sve specifične točke opremom koja omogućava utvrđivanje donje ogrjevne vrijednosti plina potrebne za izračun energije plina sukladno članku 87. stavka 3. ovih Mrežnih pravila najkasnije do 31. prosinca 2016. godine.

(8) Operator transportnog sustava i operator distribucijskog sustava sklopit će bilateralne sporazume iz članka 38. stavka 2. ovih Mrežnih pravila najkasnije do 31. prosinca 2014. godine.

Članak 151.

(1) Ova Mrežna pravila objavit će se na službenoj internetskoj stranici operatora transportnog sustava i Agencije, a stupaju na snagu 1. lipnja 2014. godine.

(2) Danom stupanja na snagu ovih Mrežnih pravila prestaju važiti Mrežna pravila transportnog sustava od 1. siječnja 2014. godine.

Klasa: PL-13/5158

Ur.broj: UP-14-8

Datum: 29. svibnja 2014. godine

PLINACRO d.o.o.
predsjednik Uprave
Marin Zovko

plinacro
1 d.o.o. • Zagreb

XXIV. PRILOG

1. Opći uvjeti korištenja transportnog sustava

Prilog 1. Opći uvjeti korištenja transportnog sustava (u daljnjem tekstu: OU)

Članak 1.

PREDMET

(1) Predmet ovih OU jest utvrditi međusobna prava i obveze od strane i između operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava. Prava i obveze operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava se reguliraju ugovorom o transportu plina. Korisnik transportnog sustava sukladno zakonskim propisima ulazi u ugovorne odnose i s drugim sudionicima na tržištu plina (operator sustava skladišta, vođa bilančne skupine, operator tržišta plina); te su obveze iz tih ugovora isključiva odgovornost korisnika transportnog sustava i obveze korisnika transportnog sustava iz ugovora s drugim sudionicima na tržištu plina ni na koji način ne mogu utjecati na prava i obveze operatora transportnog sustava iz ugovora o transportu plina kojeg je operator transportnog sustava sklopio s korisnikom transportnog sustava.

(2) Ovi OU su sastavni dio ugovora o transportu plina, sklopljenog između operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava.

(3) Smatra se da korisnik transportnog sustava pristaje na primjenu ovih OU:

- (a) samom činjenicom podnošenja zahtjeva vođi bilančne skupine da u ime korisnika transportnog sustava podnese zahtjev za rezervaciju kapaciteta i/ili
- (b) prihvatom raspodjele dodijeljenog kapaciteta transportnog sustava iz Obavijesti od strane korisnika transportnog sustava, neovisno o tome kada je potpisan obrazac ugovora o transportu plina između korisnika transportnog sustava i operatora transportnog sustava u evidencijske svrhe.

Članak 2.

DEFINICIJE

Pojmovi i izrazi koji se koriste u ovim OU imaju značenja utvrđena Mrežnim pravilima i zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište plina, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.

Članak 3.

PRAVA KOJA PROIZLAZE IZ UGOVORENE USLUGE

(1) Operator transportnog sustava će preuzeti plin kojeg transportira za korisnika transportnog sustava na ulazima u transportni sustav, pod uvjetom da plin zadovoljava uvjete kvalitete prirodnog plina propisane Općim uvjetima opskrbe plinom i Mrežnim pravilima, pod uvjetom da su količine plina sukladne najavi korištenja transportnog sustava te da tlačni uvjeti odgovaraju tlačnim uvjetima iz energetske suglasnosti.

(2) Preuzimanje plina u transportni sustav i predaja plina iz transportnog sustava obavlja se na temelju nominacija korištenja transportnog sustava učinjenim od strane vođe bilančne skupine, a prihvaćenima od strane operatora transportnog sustava.

Članak 4.

PRAVA I OBVEZE OPERATORA TRANSPORTNOG SUSTAVA

(1) Operator transportnog sustava ima pravo:

- naplatiti naknadu za korištenje transportnog sustava za uslugu transporta plina koja je predmet sklopljenog ugovora o transportu plina, naknadu za prekoračenje ugovorenog kapaciteta;
- naplatiti naknadu za odstupanje od najavljene ogrjevne vrijednosti plina i naknade za odstupanje od standardne kvalitete plina
- ograničiti/prekinuti pružanje usluge transporta plina koja je predmet sklopljenog ugovora o transportu plina, u skladu s ovim OU i na za to propisan način (prekid/ograničenje transporta plina zbog neispunjenja obveza korisnika transportnog sustava iz ugovora o transportu plina) te u skladu s zakonskim i podzakonskim propisima;
- odbiti nominaciju, renominaciju i izmjenu prihvaćene nominacije koja se odnosi na korištenje ugovorenog kapaciteta, ukoliko je ista veća od ugovorenog kapaciteta i/ili nije usklađena s privremenim ograničenjima ugovorenog kapaciteta propisanim zakonom, Mrežnim pravilima i/ili nije dostavljena u za to propisanom roku;
- odbiti dati suglasnost za prijenos kapaciteta, kod trgovanja kapacitetima na sekundarnom tržištu, u skladu s odredbama Mrežnih pravila;
- odbiti preuzeti plin u transportni sustav koji ne zadovoljava uvjete kvalitete i/ili druge uvjete propisane u Općim uvjetima opskrbe plinom i Mrežnim pravilima;
- odbiti preuzeti plin u transportni sustav koji ne zadovoljava uvjete tlaka i/ili druge uvjete propisane odredbama Mrežnih pravila.

(2) Operator transportnog sustava je obavezan:

- dati na raspolaganje korisniku transportnog sustava ugovoreni kapacitet u skladu s raspodijeljenim kapacitetom;
- preuzeti količine plina koje korisnik transportnog sustava preda u transportni sustav, na temelju potvrđenih nominacija na ulazu u transportni sustav na kojem je korisniku transportnog sustava raspodijeljen kapacitet transportnog sustava;
- isporučiti količine plina koje korisnik transportnog sustava preda u transportni sustav, na temelju potvrđenih nominacija na izlazu iz transportnog sustava na kojem je korisniku transportnog sustava raspodijeljen kapacitet transportnog sustava;
- voditi evidenciju o preuzetim količinama plina od korisnika transportnog sustava na ulazu/ulazima u transportni sustav;
- voditi evidenciju o isporučenim količinama plina korisnika transportnog sustava na izlazu/izlazima iz transportnog sustava;
- izvještavati korisnika transportnog sustava o preuzetim količinama plina od korisnika transportnog sustava te isporučenim količinama plina korisnika transportnog sustava, u skladu s odredbama Mrežnih pravila.

(3) Operator transportnog sustava ima i druga prava i obveze propisane primjenjivim zakonskim i podzakonskim propisima.

Članak 5.

PRAVA I OBVEZE KORISNIKA TRANSPORTNOG SUSTAVA

(1) Korisnik transportnog sustava ima pravo:

- koristiti kapacitet sukladno Obavijesti;
- predavati plin u transportni sustav i/ili preuzimati plin iz transportnog sustava sukladno nominaciji korištenja transportnog sustava;
- trgovati ugovorenim kapacitetima u skladu s odredbama Mrežnih pravila.

(2) Korisnik transportnog sustava je obvezan:

- bez odlaganja na poziv operatora transportnog sustava potpisati ugovor o transportu plina u pisanom obliku, u evidencijske svrhe;
- podmiriti u potpunosti, po dospijeću, račune koje izdaje operator transportnog sustava na ime naknade za korištenje transportnog sustava i prekoračenje ugovorenog kapaciteta, kao i, u slučaju potrebe, druge obveze plaćanja koje proistječu iz ugovora o transportu plina te predati operatoru transportnog sustava sredstva osiguranja plaćanja sukladno ovim OU odnosno zahtjevu operatora transportnog sustava;
- osigurati da plin koji predaje u transportni sustav zadovoljava uvjete kvalitete plina određene odredbama Općih uvjeta opskrbe plinom i Mrežnih pravila;
- osigurati da plin koji predaje u transportni sustav zadovoljava tlačne uvjete određene odredbama Mrežnih pravila i pripadajućom energetsom suglasnošću za priključenje na transportni sustav;
- predati u transportni sustav količine plina koje su u skladu s nominacijom korištenja transportnog sustava;
- preuzeti iz transportnog sustava količine plina koje je predao ili su za njega predane u transportni sustav u skladu s nominacijom korištenja transportnog sustava;
- obavijestiti operatora transportnog sustava o svakoj promjeni okolnosti koje su prethodile sklapanju ugovora o transportu plina ili koje su bitne za provedbu ugovora o transportu plina;
- ograničiti ili obustaviti isporuku plina u transportni sustav i/ili preuzimanje plina iz transportnog sustava, u slučaju da mu operator transportnog sustava dostavi obavijest o ograničenju/prekidu pružanja usluga koje su predmet sklopljenog ugovora o transportu plina, temeljenu na ugovoru o transportu plina i/ili na prisilnim propisima i
- ograničiti ili obustaviti isporuku plina u transportni sustav i/ili preuzimanje plina iz transportnog sustava, u slučaju da to od njega zatraži operator transportnog sustava iz razloga što kvaliteta plina koju predaje u transportni sustav ne zadovoljava uvjete kvalitete plina određene Općim uvjetima opskrbe plinom i odredbama Mrežnih pravila.

(3) Korisnik transportnog sustava ima i druga prava i obveze propisane primjenjivim zakonskim i podzakonskim propisima.

Članak 6.

NAKNADA ZA KORIŠTENJE TRANSPORTNOG SUSTAVA

(1) Korisnik transportnog sustava je obvezan plaćati operatoru transportnog sustava naknadu za korištenje transportnog sustava i naknadu za prekoračenje ugovorenog kapaciteta.

(2) Korisnik transportnog sustava je obvezan plaćati naknadu za korištenje transportnog sustava bez obzira je li zaista koristio uslugu transporta plina u iznosu koji odgovara ugovorenom kapacitetu, dijelu ugovorenog kapaciteta ili uslugu transporta plina nije uopće koristio.

Članak 7.

OBRAČUN NAKNADE ZA KORIŠTENJE TRANSPORTNOG SUSTAVA I NAKNADE ZA PREKORAČENJE UGOVORENOG KAPACITETA

(1) Način obračuna i plaćanje naknade za korištenje transportnog sustava i naknade za prekoračenje ugovorenog kapaciteta propisan je odredbama Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, a iznosi tarifnih stavki za transport plina propisani su važećom Odlukom o iznosu tarifnih stavki za transport plina.

(2) Obračun i račun iz ovog članka operator transportnog sustava dostavlja korisniku transportnog sustava najkasnije do 15. dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, koji je korisnik transportnog sustava dužan platiti u roku od 20 dana od zadnjeg dana obračunskog razdoblja za koje je račun ispostavljen. Obveza plaćanja smatra se izvršenom na dan kada novac bude proknjižen na žiro-računu Operatora transportnog sustava.

(3) Za svaki dan kašnjenja u plaćanju naknade za korištenje transportnog sustava iz stavka 1. ovog članka, korisnik transportnog sustava je obavezan platiti, pored dužne glavnice i zakonsku zateznu kamatu važeću u relevantno vrijeme. Zatezna kamata počinje teći prvi dan nakon dospjeća računa. Rok za plaćanje zatezne kamate je 8 dana od primitka obračuna.

Članak 8.

NAKNADA ZA Odstupanje od najavljene ogrjevne vrijednosti plina i NAKNADA ZA Odstupanje od standardne kvalitete plina

(1) Ukoliko operator transportnog sustava utvrdi da je korisnik transportnog sustava u transportni sustav predao plin ogrjevne vrijednosti izvan granica propisanih člankom 46., stavkom 1. Mrežnih pravila operator transportnog sustava ima pravo korisniku obračunati naknadu za odstupanje od najavljene ogrjevne vrijednosti plina.

(2) Iznos naknade za pojedinog korisnika transportnog sustava iz stavka 1. ovog članka, utvrđuje se kako slijedi:

$$N1 = 0,01 * Ceu.poz * KU1$$

gdje je:

- N1* – iznos naknade za odstupanje od najavljene ogrjevne vrijednosti plina (u kunama);
Ceu.poz – objavljena cijena energije uravnoteženja (u kunama / kWh);
KU1 – količina plina za koju je utvrđeno odstupanje izvan granica propisanih stavkom 1. ovog članka ovih OU (u kWh).

(3) Ukoliko operator transportnog sustava utvrdi da kvaliteta plina koju korisnik transportnog sustava predaje u transportni sustav odstupa od standardne kvalitete (izuzev iz članka 47. ovih Mrežnih pravila), propisane Općim uvjetima opskrbe plinom, operator transportnog sustava ima pravo korisniku obračunati naknadu za odstupanje od standardne kvalitete plina.

(4) Iznos naknade za pojedinog korisnika transportnog sustava iz stavka 3. ovog članka utvrđuje se kako slijedi:

$$N2 = 0,03 * Ceu.poz * KU2$$

gdje je:

- N2* – iznos naknade za odstupanje od standardne kvalitete plina (u kunama);
Ceu.poz – objavljena cijena energije uravnoteženja (u kunama / kWh);
KU2 – količina plina za koju je utvrđeno odstupanje od standardne kvalitete plina za vremenski period od trenutka kada je utvrđeno odstupanje do trenutka obustave prihvata plina u transportni sustav (u kWh).

(5) Ukoliko na pojedinom ulazu više korisnika transportnog sustava predaje plin u transportni sustav, naknade iz stavka 1. i stavka 3. ovog članka određuju se za svakog korisnika

transportnog sustava proporcionalno udjelu pojedine nominacije u sumi svih nominacija na pojedinom ulazu za predmetni period.

Članak 9.

OBRAČUN NAKNADA ZA Odstupanje od najavljene ogrjevne vrijednosti PLINA I NAKNADE ZA Odstupanje od standardne kvalitete plina

(1) Naknade iz članka 8. ovih OU korisnik transportnog sustava je dužan platiti u roku od 8 dana od ispostavljenog računa. Obveza plaćanja smatra se izvršenom na dan kada novac bude proknjižen na žiro-računu Operatora transportnog sustava.

(2) Za svaki dan kašnjenja u plaćanju naknade iz stavka 1. ovog članka, korisnik transportnog sustava je obavezan platiti, pored dužne glavnice i zakonsku zateznu kamatu važeću u relevantno vrijeme. Zatezna kamata počinje teći prvi dan nakon dospijeca računa. Rok za plaćanje zatezne kamate je 8 dana od primitka obračuna.

Članak 10.

SREDSTVA OSIGURANJA PLAĆANJA

(1) Radi osiguranja plaćanja bilo koje novčane tražbine operatora transportnog sustava temeljem ugovora o transportu plina, a primjerice osobito:

- naknade za korištenje transportnog sustava
- naknade za prekoračenje ugovorenog kapaciteta;

Korisnik transportnog sustava je dužan bez odgađanja po primitku Obavijesti i ugovora o transportu plina dostaviti sredstva osiguranja plaćanja sukladno ovom članku.

(2) Korisnik transportnog sustava koji je podnio zahtjev za rezervacijom kapaciteta transportnog sustava na višegodišnjoj, godišnjoj i višemjesečnoj (od tri uzastopna mjeseca) razini dužan je operatoru transportnog sustava dostaviti bankovnu garanciju, bezuvjetnu, neopozivu, bez prigovora i na prvi poziv, izdanu od banke prihvatljive operatoru transportnog sustava, na iznos koji odgovara 10 (deset) % ili 30 (trideset) % naknade za korištenje ugovorenog kapaciteta transportnog sustava za ugovorno razdoblje iz Obavijesti (ovisno o bonitetu korisnika transportnog sustava), uvećano za PDV. Bankovna garancija mora biti važeća za cijelo vrijeme trajanja ugovora o transportu plina, te minimalno 45 dana nakon isteka ugovornog razdoblja iz Obavijesti;

(3) Iznimno od stavka 2. ovog članka, ukoliko je korisnik transportnog sustava zadnjih 12 mjeseci uredno i u roku izvršavao ugovorne obveze prema operatoru transportnog sustava, korisnik transportnog sustava uz suglasnost operatora transportnog sustava može kao sredstvo osiguranja plaćanja dostaviti 1 (jednu) običnu zadužnicu izdanu sukladno Ovršnom zakonu, u visini 50 (pedeset) % naknade za korištenje ugovorenog kapaciteta transportnog sustava za ugovoreno razdoblje iz Obavijesti, uvećano za PDV; kojom korisnik transportnog sustava daje svoj pristanak da se zapljene svi računi korisnika transportnog sustava koje korisnik transportnog sustava ima kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa te da se novac s tih računa isplati operatoru transportnog sustava, odnosno provede neposredna ovrha na cjelokupnoj imovini korisnika transportnog sustava radi podmirenja tražbine operatora transportnog sustava u iznosu naznačenom na običnoj zadužnici;

(4) Korisnik transportnog sustava koji je podnio zahtjev za rezervacijom kapaciteta transportnog sustava na dvomjesečnoj, mjesečnoj, višednevnoj i dnevnoj razini dužan je operatoru transportnog sustava dostaviti bankovnu garanciju, bezuvjetnu, neopozivu, bez prigovora i na prvi poziv, izdanu od banke prihvatljive operatoru transportnog sustava, na iznos koji odgovara 100 % naknade za korištenje ugovorenog kapaciteta transportnog

sustava za ugovorno razdoblje iz Obavijesti, uvećano za PDV. Bankovna garancija mora biti važeća za cijelo vrijeme trajanja ugovora o transportu plina, te minimalno 45 dana nakon isteka ugovornog razdoblja iz Obavijesti;

(5) Iznimno od stavka 4. ovog članka, ukoliko je korisnik transportnog sustava zadnjih 12 mjeseci uredno i u roku izvršavao ugovorne obveze prema operatoru transportnog sustava, korisnik transportnog sustava uz suglasnost operatora transportnog sustava može kao sredstvo osiguranja plaćanja dostaviti 1 (jednu) običnu zadužnicu izdanu sukladno Ovršnom zakonu, u visini 100 (sto) % naknade za korištenje ugovorenog kapaciteta transportnog sustava za ugovoreno razdoblje iz Obavijesti, uvećano za PDV; kojom korisnik transportnog sustava daje svoj pristanak da se zapljene svi računi korisnika transportnog sustava koje korisnik transportnog sustava ima kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa te da se novac s tih računa isplati operatoru transportnog sustava, odnosno provede neposredna ovrha na cjelokupnoj imovini korisnika transportnog sustava radi podmirenja tražbine operatora transportnog sustava u iznosu naznačenom na običnoj zadužnici;

(6) Sredstva osiguranja plaćanja iz stavka 1. ovog članka čine sastavni dio ugovora o transportu plina.

(7) U slučaju zakašnjenja plaćanja od strane korisnika transportnog sustava, operator transportnog sustava je ovlašten koristiti bilo koje sredstvo osiguranja plaćanja, koje se nalazi kod operatora transportnog sustava s bilo koje pravne osnove, radi podmirenja bilo kojeg potraživanja operatora transportnog sustava nastalog temeljem ugovora o transportu plina, u iznosu kojeg prilikom korištenja sredstva osiguranja plaćanja naznači operator transportnog sustava, a sa čime je korisnik transportnog sustava u cijelosti suglasan. Operator transportnog sustava je ovlašten koristiti primljena sredstva osiguranja plaćanja koristiti radi naplate bilo kojih tražbina operatora transportnog sustava prema korisniku transportnog sustava, uključujući i tražbine koje bi nastale nakon prestanka ugovora o transportu plina u odnosu na kojeg su izdana, po bilo kojoj osnovi.

(8) Za aktivirana (iskorištena) ili istekla sredstva osiguranja plaćanja, korisnik transportnog sustava se obvezuje, u roku od pet radnih dana nakon što je operator transportnog sustava koristio sredstva osiguranja plaćanja odnosno najkasnije tri dana prije isteka sredstva osiguranja plaćanja uručiti operatoru transportnog sustava nova sredstva osiguranja plaćanja istovjetan iskorištenom sredstvu osiguranja plaćanja odnosno sredstvu osiguranja plaćanja koje treba isteći. U slučaju da sredstva osiguranja plaćanja čiji rok trajanja ističe nije zamijenjeno novim sredstvom osiguranja plaćanja s rokom, sadržajem i visinom sukladno ovim OU, operator transportnog sustava ima pravo naplatiti sredstva osiguranja plaćanja prije isteka njegovog roka i tako naplaćen novac deponirati na zaseban račun (bez obveze operatora transportnog sustava prima kamate na iznos depozita kod financijske ustanove kod koje drži depozit, i bez obveze operatora transportnog sustava da plaća korisniku transportnog sustava bilo kakve kamate na depozit, a u slučaju da operator transportnog sustava prima kamate na depozit, takve kamate se neće automatski uračunavati u ispunjenje obveza korisnika transportnog sustava po ugovoru o transportu plina, nego će se pripisivati iznosu ukupnog depozita) te ga koristiti pod istim uvjetima pod kojima je operator transportnog sustava ovlašten koristiti sredstva osiguranja plaćanja sukladno ovim OU.

(9) Ako bilo koja ovlaštena treća osoba (primjerice: jamac iz nekog od ugovorenih sredstva osiguranja plaćanja) ospori valjanost ugovorenog sredstva osiguranja plaćanja, korisnik transportnog sustava je dužan osporeno sredstvo osiguranja plaćanja na zahtjev operatora transportnog sustava zamijeniti istovjetnim valjanim sredstvom osiguranja plaćanja koje predviđaju ovi OU i ugovor o transportu plina te koje će biti prihvatljivo operatoru transportnog sustava, u roku od pet radnih dana od primitka pisanog poziva operatora transportnog sustava. U slučaju da sredstva osiguranja plaćanja čija je valjanost osporena nije zamijenjen novim sredstvom osiguranja plaćanja s rokom, sadržajem i visinom sukladno

ovim OU, operator transportnog sustava ima pravo naplatiti sredstva osiguranja plaćanja prije isteka njegovog roka i tako naplaćen novac deponirati na zaseban račun (bez obveze operatora transportnog sustava da prima kamate na iznos depozita kod financijske ustanove kod koje drži depozit, i bez obveze operatora transportnog sustava da plaća korisniku transportnog sustava bilo kakve kamate na depozit, a u slučaju da operator transportnog sustava prima kamate na depozit, takve kamate se neće automatski uračunavati u ispunjenje obveza korisnika transportnog sustava po ugovoru o transportu plina, nego će se pripisivati iznosu ukupnog depozita) te ga koristiti pod istim uvjetima pod kojima je operator transportnog sustava ovlašten koristiti sredstva osiguranja plaćanja sukladno ovim OU.

(10) U slučaju da korisnik transportnog sustava ne preda ugovoreno sredstvo osiguranja operatoru transportnog sustava u roku sukladno stavku 1. ovog članka, ili u slučaju da korisnik transportnog sustava ne uruči operatoru transportnog sustava novo sredstvo osiguranja sukladno stavku 8. ovog članka takvo postupanje korisnika transportnog sustava će se smatrati bitnom povredom obveza iz ugovora o transportu plina te će operator transportnog sustava biti ovlašten raskinuti ugovor o transportu plina sukladno članku 17. stavku 5. ovih OU i/ili ograničiti ili prekinuti pružanje usluge transporta plina sukladno članku 16. ovih OU.

Članak 11.

JAMSTVA

Korisnik transportnog sustava izjavljuje i jamči na datum sklapanja ugovora o transportu plina:

- da ima sva ovlaštenja, ovlasti, suglasnosti i potrebne dozvole da se tijekom trajanja ovog ugovora o transportu plina bavi onom energetsom djelatnosti temeljem koje ostvaruje pravo na pristup transportnom sustavu;
- da ovim ugovorom o transportu plina nastaju zakonite, valjane i ovršive obveze za korisnika transportnog sustava, koje je moguće ispuniti u skladu s njegovim odredbama;
- da su sredstva osiguranja plaćanja, koja će korisnik transporta plina predati operatoru transportnog sustava, valjana zasnovana i da će biti održavana na snazi i obnavljana u skladu s ovim ugovorom o transportu plina te da niti jedna treća osoba nema niti će imati razloga osporavati, odnosno da ne osporava niti će osporavati njihovu valjanost i naplativost

Članak 12.

UGOVORNA KAZNA

(1) Korisnik transportnog sustava će biti dužan platiti operatoru transportnog sustava ugovornu kaznu u slučaju da zakasni s ispunjenjem ili neuredno ispuni u roku sljedeće obveze:

- a) ako korisnik transportnog sustava ne dostavi bilo koja sredstva osiguranja plaćanja iz ugovora o transportu plina na način i prema uvjetima iz članka 10. ovih OU;
- b) ako korisnik transportnog sustava ne obnovi koja sredstva osiguranja plaćanja iz ugovora o transportu plina na način i prema uvjetima iz članka 10. stavka 8. ovih OU; ili
- c) ako korisnik transportnog sustava ne zamijeni osporeno sredstvo osiguranja plaćanja na zahtjev operatora transportnog sustava istovjetnim valjanim sredstvom osiguranja plaćanja sukladno članka 10. stavku 9. ovih OU.

(2) Ugovorna kazna koju je korisnik transportnog sustava dužan platiti operatoru transportnog sustava u slučajevima iz prethodnog stavka iznosi 1 % od vrijednosti ukupne naknade za korištenje ugovorenog kapaciteta transportnog sustava za cijelo razdoblje trajanja ugovora o transportu plina (radi izbjegavanja dvojbe, iznos ukupne naknade za korištenje ugovorenog kapaciteta koja služi kao osnova za izračun ugovorne kazne ne uključuje naknadu za količinu plina na izlazima iz transportnog sustava).

(3) Operator transportnog sustava će pisanim putem obavijestiti korisnika transportnog sustava o iznosu ugovorne kazne koju je obvezan platiti u slučajevima iz prethodnog stavka, a plaćanje takve ugovorne kazne će dospjeti u roku od 15 dana od primitka obavijesti dostavljene korisniku transportnog sustava preporučenom poštom s povratnicom ili dostavljene na neki drugi način na koji operator transportnog sustava može sa sigurnošću utvrditi datum primitka obavijesti od strane korisnika transportnog sustava.

(4) Operator transportnog sustava i korisnik transportnog sustava su suglasni da visina ugovorne kazne iz ovog članka odgovara vrijednosti zaštićenog dobra.

(5) Operator transportnog sustava ima pravo na naplatu ugovorne kazne i ukoliko nakon što primi ispunjenje obveze propusti bez odgađanja obavijestiti korisnika transportnog sustava o tome da zadržava pravo na ugovornu kaznu.

(6) U slučajevima iz ove točke, operator transportnog sustava je ovlašten zahtijevati od korisnika transportnog sustava pored ugovorne kazne, kumulativno i naknadu cjelokupne štete koju je pretrpio.

Članak 13.

ODGOVORNOST

(1) Operator transportnog sustava odgovara samo za štetu nastalu kao posljedica namjere ili krajnje nepažnje operatora transportnog sustava i neće biti odgovoran za štetu (uključivo: običnu štetu, izmaklu korist te neimovinsku štetu) koja bi nastala kao posljedica obične nepažnje operatora transportnog sustava.

Članak 14.

VIŠA SILA

(1) Ugovorne strane se oslobađaju obveza za neispunjenje ili zakašnjelo ispunjenje svojih obveza, ako je do neispunjenja, odnosno zakašnjelog ispunjenja došlo zbog nastupa više sile, u smislu odredaba Zakona o energiji. Radi izbjegavanja dvojbe viša sila radi koje je moguće oslobodjenje obveza koje su stranke preuzele ugovorom o transportu plina mora se odnositi isključivo na funkcioniranje transportnog sustava i/ili raspoloživost kapaciteta transportnog sustava. Viša sila koja se na bilo koji način odnosi na plin (uključujući primjerice kvalitetu, raspoloživost ili nestašicu plina) ne oslobađa operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava obveza preuzetih ugovorom o transportu plina.

(2) U slučaju nastupa više sile ugovorna strana pogođena višom silom mora bez odlaganja obavijestiti drugu ugovornu stranu o nastupu okolnosti koje smatra da predstavljaju višu silu i o koracima koje poduzima radi ublažavanja, odnosno otklanjanja posljedica više sile.

(3) Ako, radi više sile, zakašnjenje u ispunjenju, odnosno nemogućnost ispunjenja ugovornih obveza jedne stranke traje dulje od 30 dana uzastopno ugovorne će stranke, čim je prije moguće, pristupiti pregovorima kako bi pronašli rješenje prihvatljivo objema ugovornim strankama. U slučaju nepostizanja dogovora oko rješenja prihvatljivog objema strankama,

unutar daljnjeg roka od 15 dana, obje strane imaju pravo jednostrano raskinuti ugovor o transportu plina.

Članak 15.

PREKORAČENJE KAPACITETA

(1) Korisnik transportnog sustava ima pravo korištenja kapaciteta transportnog sustava kojeg je ugovorio.

(2) U slučaju da korisnik transportnog sustava prekorači ugovoreni kapacitet na pojedinom ulazu u transportni sustav i/ili izlazu iz transportnog sustava, a koje prekoračenje je kao posljedicu imalo prekoračenje tehničkog kapaciteta transportnog sustava na pojedinom ulazu/izlazu u transportni sustav, operator transportnog sustava ima pravo ograničiti i/ili prekinuti uslugu transporta plina.

(3) U slučaju da korisnik transportnog sustava pojedinačno ili zajedno s drugim korisnikom transportnog sustava ili korisnicima transportnog sustava prekorači tehnički kapacitet pojedinog ulaza u transportni sustav i/ili izlaza iz transportnog sustava, korisnik transportnog sustava odgovara, proporcionalno udjelu njegove nominacije u sumi svih nominacija na pojedinom ulazu u transportni sustav i/ili izlazu iz transportnog sustava u tom danu, za sve štete i druge posljedice takvog prekoračenja tehničkog kapaciteta.

Članak 16.

OGRANIČENJE, ODNOSNO PREKID TRANSPORTA ZBOG NEISPUNJENJA UGOVORNIH OBVEZA

(1) U slučaju da korisnik transportnog sustava ne ispuni ili zakasni s ispunjenjem bilo kojih obveza Korisnika transportnog sustava temeljem ovih OU i ugovora o transportu plina, osobito ali ne isključivo: obveza vezanih uz plaćanje naknade za korištenje transportnog sustava, naknade za prekoračenje ugovorenog kapaciteta, te obveza predaje sredstva osiguranja plaćanja, operator transportnog sustava ima pravo, uz prethodnu obavijest korisniku transportnog sustava koja mora biti uručena najmanje 24 sata unaprijed prije ograničenja ili prekida pružanja usluge transporta plina:

- ograničiti ili potpuno prekinuti pružanje usluge transporta plina, počevši najranije 30 dana od dana dospjeća bilo koje obveze korisnika transportnog sustava, ako drugačije nije određeno ovim člankom; ili
- ograničiti ili potpuno prekinuti pružanje usluge transporta plina u slučaju da ukupan dospjeli dug korisnika transportnog sustava odgovara visini najmanje dvije mjesečne naknade za korištenje transportnog sustava, počevši najranije pet dana od dana dospjeća mjesečne naknade koja dopijeva kasnije; ili
- ograničiti ili potpuno prekinuti pružanje ugovorenih usluga u slučaju povreda obveza iz članka 10. ovih OU, počevši najranije pet radnih dana nakon proteka rokova za dostavu sredstava osiguranja iz tog članka.

(2) Prekid ili ograničenje pružanja usluge transporta plina sukladno prethodnom stavku ovog članka može trajati sve dok korisnik transportnog sustava u cijelosti ne ispuni obvezu iz ugovora o transportu plina radi čije povrede je prekinuto/ograničeno pružanje usluge transporta plina.

(3) U slučaju da operator transportnog sustava temeljem ovog članka prekine/ograniči pružanje usluge transporta plina uslijed skrivljenog ponašanja korisnika transportnog sustava ili s njime povezane bilo koje treće osobe, korisnik transportnog sustava je u svakom

pojedinom slučaju prekida ili ograničenja pružanja usluge transporta plina od strane operatora transportnog sustava dužan operatoru transportnog sustava platiti iznos cjelokupne naknade za korištenje transportnog sustava za mjesec u kojima je operator transportnog sustava prekinuo pružanje usluge transporta plina, a koju bi trebao platiti da je usluga transporta plina pružena kako je ugovorena, bez da se time ograničavaju druga prava operatora transportnog sustava koja operator transportnog sustava ima temeljem ovih OU i ugovora o transportu plina ili Mrežnih pravila.

(4) Sklapanjem ugovora o transportu plina korisnik transportnog sustava potvrđuje da je suglasan da razlozi navedeni u stavku 1. ovog članka predstavljaju opravdani razlog za ograničenje ili prekid pružanja usluge transporta plina. U slučaju ograničenja ili prekida pružanja usluge transporta plina sukladno ovome članku, operator transportnog sustava neće biti odgovoran za bilo kakvu štetu koju bi eventualno mogao pretrpjeti korisnik transportnog sustava ili treće osobe, s čime je korisnik transportnog sustava suglasan te se obvezuje braniti i oštećiti operatoru transportnog sustava u slučaju bilo kakvih zahtjeva trećih osoba.

Članak 17.

OGRANIČENJE, ODNOSNO PREKID PRUŽANJA USLUGA TEMELJEM ZAKONA I PODZAKONSKIH AKATA

(1) Operator transportnog sustava je ovlašten ograničiti i/ili prekinuti pružanje usluga koje su predmet ovih OU i ugovora o transportu plina, uključivo i privremeno ograničiti i/ili prekinuti transport, odnosno preuzimanje i/ili isporuku plina, kako bi osigurao redovan pogon transportnog sustava poštujući uvjete sigurnosti i ravnoteže te uzimajući u obzir ispunjavanje obveze javne usluge; te iz drugih razloga iz kojih je dužan ili ovlašten ograničiti i/ili prekinuti pružanje usluge transporta plina sukladno zakonskim i podzakonskim propisima.

(2) Ograničenje i/ili prekid pružanja usluga koje su predmet ovih OU i ugovora o transportu plina, što uključuje i pravo ograničenja i/ili prekida transporta plina, obavlja se na način kako je to propisano relevantnim propisima.

Članak 18.

OBUSTAVA ISPORUKE PLINA KRAJNJEM KUPCU

(1) Ukoliko krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav opskrbljuje jedan opskrbljivač plinom na jednom priključku, odnosno korisnik transportnog sustava, u tom slučaju korisnik transportnog sustava može zahtijevati od operatora transportnog sustava da obustavi isporuku plina krajnjem kupcu priključenom na transportni sustava koji nije platio svoju novčanu obvezu prema korisniku transportnog sustava.

(2) Nalog za obustavu isporuke plina krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav (u daljnjem tekstu: **Nalog**) koji sadrži sve podatke iz stavka 3. ovog članka, korisnik transportnog sustava je dužan dostaviti operatoru transportnog sustava u pisanom obliku preporučenom poštom s povratnicom, najmanje 48 sati unaprijed. Ukoliko Nalog ne sadrži sve podatke iz stavka 3. ovog članka, rok od 48 sati za obustavu isporuke plina će početi teći od dana kada je operator transportnog sustava zaprimio uredan Nalog korisnika transportnog sustava.

(3) Nalog će se smatrati važećim ukoliko:

- sadrži podatke o nazivu krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav, točno vrijeme i mjesto obustave isporuke plina;

- dokaz da rok za obustavu isporuke plina dozvoljava krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav kontroliranu obustavu potrošnje plina na siguran način, a kako obustava isporuke plina ne bi uzrokovao havariju na postrojenjima krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav ili izvanredne okolnosti koje bi za posljedicu mogle imati ugrozu života i zdravlja ljudi ili nastanak materijalne štete na imovini ili onečišćenje okoliša; pri čemu operator transportnog sustava nije dužan procjenjivati istinitost/osnovanost/utemeljenost dokaza da ostavljeni rok za obustavu dozvoljava kontroliranu obustavu potrošnje plina od strane krajnjeg kupca, a smatrat će se da je ovaj uvjet ispunjen ukoliko predmetni rok iznosi najmanje sedam dana od kada je krajnji kupac priključen na transportni sustav zaprimio pisanu opomenu o obustavi isporuke plina (korisnik transportnog sustava je dužan operatoru transportnog sustava dostaviti dokaz o primitku obavijesti od strane krajnjeg kupca); i
- dokaz da je istekao rok iz opomene koju je korisnik transportnog sustava uputio krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav za plaćanje novčane obveze te da je krajnji kupac priključen na transportni sustav na kojega se Nalog odnosi obaviješten o namjeri korisnika transportnog sustava da mu obustava isporuke plina i vremenu obustave isporuke plina (primjerice: dopis adresiran na krajnjeg kupca priključenom na transportni sustav s potvrdom da je kupac zaprimio dopis).

(4) Obustava isporuke plina krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav obavlja se trenutnim zatvaranjem zapornih uređaja na priključku, uz nazočnost ovlaštenog predstavnika korisnika transportnog sustava, pri čemu predstavnici korisnika transportnog sustava i operatora transportnog sustava zapisnički potpisuju odgovarajući zapisnik u kojem se navode vrijeme i mjesto obustave isporuke plina, stanje brojila te postojanje plombe na obilaznom vodu.

(5) Ponovna uspostava isporuke plina obavlja se postupnim ili trenutnim otvaranjem zapornih uređaja na priključku, na poseban zahtjev korisnika transportnog sustava, uz nazočnost ovlaštenog predstavnika korisnika transportnog sustava, pri čemu predstavnici korisnika transportnog sustava i operatora transportnog sustava zapisnički potpisuju odgovarajući zapisnik u kojem se navode vrijeme i mjesto uspostave isporuke plina, stanje brojila te postojanje plombe na obilaznom vodu.

(6) Obustava i ponovna uspostava isporuke plina krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav obavlja se u skladu s odredbama Općih uvjeta opskrbe plinom i Mrežnih pravila.

(7) Korisnik transportnog sustava će osloboditi i/ili obešteti operatora transportnog sustava od bilo kakvih zahtjeva krajnjeg kupca i/ili trećih osoba povodom obustave isporuke plina krajnjem kupcu priključenom na transportni sustav na zahtjev korisnika transportnog sustava.

(8) Operator transportnog sustava ima pravo odbiti obustavu isporuke plina krajnjem kupcu koju sukladno ovom članku zatraži korisnik transportnog sustava, prije nego korisnik transportnog sustava na zahtjev operatora transportnog sustava dade sredstvo osiguranja prihvatljivo operatoru transportnog sustava za podmirenje eventualnih zahtjeva krajnjeg kupca ili treće osobe prema operatoru transportnog sustava bez obzira na vjerojatnost i procjenu pravne utemeljenosti takvog zahtjeva prema operatoru transportnog sustava.

Članak 19.

TRAJANJE I RASKID UGOVORA

(1) Ugovor o transportu plina se sklapa na razdoblje naznačeno u Obavijesti o raspodjeli kapaciteta transportnog sustava.

(2) Korisnik transportnog sustava ima pravo raskinuti ugovor o transportu plina, bez skrivljenog ponašanja operatora transportnog sustava, putem pisane obavijesti o raskidu upućene drugoj ugovornoj strani preporučenom pošiljkom s povratnicom, ili dostavljene na neki drugi način na koji se može sa sigurnošću utvrditi datum primitka obavijesti, pod uvjetima iz stavka 3. ovog članka.

(3) Korisnik transportnog sustava ima pravo raskinuti ugovor o transportu plina pod sljedećim uvjetima:

- Za kratkoročne i godišnje ugovore: u svako doba temeljem prethodne pisane obavijesti o raskidu, uz otkazni rok od 30 dana računajući od dana kada je operator transportnog sustava zaprimio obavijest o raskidu, i uplate naknade štete operatoru transportnog sustava koja odgovara vrijednosti 100% iznosa naknade za korištenje transportnog sustava za ugovorenu uslugu transporta plina od nastupa raskida ugovora o transportu plina sukladno prethodnom stavku do isteka razdoblja važenja ugovora o transportu plina navedenog u Obavijesti.
- Za višegodišnje ugovore: temeljem prethodne pisane obavijesti o raskidu, dostavljene najmanje šest mjeseci prije početka sljedeće plinske godine. Raskid ugovora počinje proizvoditi pravne učinke u 06:00 sati posljednjeg dana plinske godine u kojoj je operatoru transportnog sustava dostavljena obavijest o raskidu. Korisnik transportnog sustava je u tom slučaju dužan uplatiti naknadu štete operatoru transportnog sustava koja odgovara vrijednosti 90% (devedeset posto) iznosa naknade za korištenje transportnog sustava za ugovorene usluge transporta plina od nastupa raskida ugovora o transportu plina do isteka razdoblja važenja ugovora o transportu plina navedenog u Obavijesti.

(4) Dospijeće plaćanja naknade štete koju je korisnik transportnog sustava dužan podmiriti operatoru transportnog sustava sukladno ovom stavku iznosi 15 dana od dana dostave korisniku transportnog sustava obavijesti operatora transportnog sustava o iznosu naknade štete koju je korisnik transportnog sustava dužan podmiriti.

(5) Ako operator transportnog sustava uspije djelomično ili u cijelosti prodati kapacitet transportnog sustava koji je bio predmet valjano raskinute višegodišnje usluge transporta plina sukladno stavku 3. ovog članka za razdoblje od nastupa raskida ugovora do isteka ugovornog razdoblja iz Obavijesti, na primarnom tržištu drugom korisniku transportnog sustava, odgovarajući iznos naknade štete (ovisno o tome je li operator transportnog sustava uspio prodati cjelokupni kapacitet ili samo dio kapaciteta koji se odnosio na preostalo ugovorno razdoblje od raskida ugovora o transportu plina do isteka ugovornog razdoblja iz Obavijesti) koji je korisnik transportnog sustava prethodno podmirio operatoru transportnog sustava bit će nadoknađen od strane operatora transportnog sustava korisniku transportnog sustava koji je raskinuo govor o transportu plina, u roku od 15 dana od sklapanja ugovora o transportu plina sa drugim korisnikom transportnog sustava i primitka odgovarajućih sredstava osiguranja plaćanja od takvog drugog korisnika (ovisno koji događaj nastupi kasnije).

(6) Svaka ugovorna strana ima pravo raskinuti ugovor o transportu plina putem pisane obavijesti o raskidu upućene drugoj ugovornoj strani preporučenom pošiljkom s povratnicom, u slučaju da druga ugovorna strana u bilo kojem pogledu ne ispunjava bilo koju od svojih obveza po ugovoru o transportu plina i ovim OU, koji čine njegov sastavni dio. U obavijesti o raskidu je ugovorna strana koja raskida ugovor o transportu plina dužna drugoj ugovornoj strani ostaviti naknadni rok za ispunjenje, koji ne može biti kraći od 15 dana od dana primitka pisane obavijesti o raskidu, osim u slučajevima niže. Ukoliko druga ugovorna strana ne ispravi takav propust u ostavljenom naknadnom roku za ispunjenje, smatra se da je ugovor o transportu plina raskinut po samom zakonu s prvim idućim danom nakon isteka naknadnog roka za ispunjenje.

(7) Operator transportnog sustava ima pravo raskinuti ugovor o transportu plina pod sljedećim uvjetima:

- ako korisnik transportnog sustava nije platio dospjele mjesečne naknade za korištenje transportnog sustava ili bilo koji drugi dospjeli iznos po ugovoru o transportu plina u visini dvije mjesečne naknade, a taj propust nije ispravljen unutar naknadnog roka od 15 dana nakon što je korisnik transportnog sustava primio pisanu opomenu radi neplaćanja i o namjeri da se iz tog razloga raskine ugovor o transportu plina;
- ako korisnik transportnog sustava ne dostavi bilo koje ugovoreno sredstvo osiguranja plaćanja iz ugovora o transportu plina na način i prema uvjetima iz članka 10. stavka 2.- 5. ovih OU, a taj propust nije ispravljen unutar naknadnog roka od pet radnih dana nakon što je korisnik transportnog sustava primio pisanu obavijest o raskidu;
- ako korisnik transportnog sustava ne obnovi bilo koje ugovoreno sredstvo osiguranja plaćanja iz ugovora o transportu plina na način i prema uvjetima iz članka 10. stavka 8. ovih OU, a taj propust nije ispravljen unutar naknadnog roka od pet radnih dana nakon što je korisnik transportnog sustava primio pisanu obavijest o raskidu;
- ako korisnik transportnog sustava ne zamijeni osporeno sredstvo osiguranja plaćanja na zahtjev operatora transportnog sustava istovjetnim valjanim sredstvom osiguranja plaćanja sukladno članku 8. stavku 9. ovih OU, a taj propust nije ispravljen unutar naknadnog roka od pet radnih dana nakon što je korisnik transportnog sustava primio pisanu obavijest o raskidu;
- ako se izjave ili jamčenja koje je korisnik transportnog sustava dao u ugovoru o transportu plina i ovim OU pokazuju netočnima; ili
- ako:
  - a) je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka protiv je korisnika transportnog sustava; ili je nadležni sud donio pravomoćno rješenje o otvaranju stečajnog ili prethodnog stečajnog postupka protiv korisnika transportnog sustava, ili je podnesen prijedlog za pokretanje postupka predstečajne nagodbe, ili je otvoren postupak predstečajne nagodbe nad korisnikom transportnog sustava; ili
  - b) korisnik transportnog sustava prekine plaćanje svih ili neke grupe svojih dugova ili objavi namjeru da to učini;
  - c) korisnik transportnog sustava ili njegovi članovi/dioničari donesu odluku o podnošenju zahtjeva za pokretanje postupka predstečajne nagodbe ili stečajnog postupka ili likvidacije korisnika transportnog sustava; ili
  - d) korisnik transportnog sustava prestane s poslovanjem te ova okolnost potraje pet uzastopnih dana ili ukupno 20 dana u bilo kojoj kalendarskoj godini.
- U slučaju nastupa bilo kojeg događaja iz ove alineje, operator transportnog sustava je ovlašten raskinuti ugovor o transportu plina bez ostavljanja naknadnog roka za ispunjenje.

(8) U slučaju raskida ugovora o transportu plina, i bez ograničavanja bilo kojih drugih prava koja operator transportnog sustava ima po zakonu, korisnik transportnog sustava je dužan platiti operatoru transportnog sustava naknadu za korištenje transportnog sustava i naknadu za prekoračenje ugovorenog kapaciteta u odnosu na uslugu transporta plina pruženu do trenutka nastupa raskida ugovora o transportu plina.

Članak 20.

DOSTAVA OBAVIJESTI

(1) Izuzev kada je u ovim OU izrijekom drugačije navedeno, dostava svih obavijesti i drugih priopćenja između operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava će se obavljati primarno elektroničkom poštom ili u ostalim slučajevima pisanim putem i to preporučenom pošiljkom s povratnicom, putem kurirske službe ili na ruke i telefaksom. Dostava se obavlja na adrese, brojeve telefona i telefaksa naznačene u potpisanom obrascu ugovora o transportu plina, odnosno posredno, ukoliko takvi podaci iz bilo kojeg razloga nisu

navedeni u ugovoru o transportu plina, tada na one naznačene u zahtjevu za rezervaciju kapaciteta.

(2) Osim ukoliko nije drugačije ugovoreno ovim OU, smatrat će se da je dostava obavijesti ili drugog priopćenja uredno izvršena:

- ako se dostava obavlja putem e-poruke: na dan kada je na e-mail adresu pošiljatelja stigla potvrda o uspješnoj isporuci e- poruke na e-adresu primatelja naznačenu u ugovoru o transportu plina, odnosno zahtjevu za rezervaciju kapaciteta, s time da ukoliko se takva potvrda primitka dogodi nakon 16:00 sati bilo kojeg dana, obavijest će se smatrati da je primljena u 8:00 sati idućeg radnog dana nakon dana primitka potvrde;
- ako se dostava obavlja na ruke: na dan koji je na obavijesti ili drugom priopćenju naznačen uz potpis adresata iz ugovora o transportu plina kojim on potvrđuje primitak (uručenje) pošiljke;
- ako se dostava obavlja poštom ili kurirskom službom: protekom dva radna dana od dana kada je obavijest ili drugo priopćenje predana pošti putem preporučene pošiljke s povratnicom ili kurirskoj službi;
- ako se dostava obavlja putem telefaksa: na dan kada je na telefaks potvrdi navedeno uspješno slanje pismena na broj telefaksa naznačen u ugovoru o transportu plina, odnosno zahtjevu za rezervaciju kapaciteta, s time da ukoliko se takva potvrda primitka dogodi nakon 16:00 sati bilo kojeg dana, obavijest će se smatrati da je primljena u 8:00 sati idućeg radnog dana nakon dana primitka potvrde.

(3) Svaka ugovorna strana ima pravo promijeniti podatke (adrese, brojeve telefona i telefaksa) za dostavu obavijesti i drugih priopćenja naznačene ugovoru o transportu plina, odnosno zahtjevu za rezervaciju kapaciteta, te će ova promjena biti obvezujuća, pod uvjetom da o promjeni prethodno obavijesti drugu ugovornu stranu pisanim putem preporučenom pošiljkom s povratnicom.

Članak 21.

PRIJENOS UGOVORA I USTUPANJE PRAVA

(1) Niti korisnik transportnog sustava ni operator transportnog sustava ne mogu djelomično niti u cijelosti prenijeti ugovor o transportu plina, niti ustupiti prava iz ugovora o transportu plina bez prethodnog pisanog pristanka druge ugovorne strane. Postupak ustupanja pojedinih prava iz ugovora o transportu plina u slučaju kada korisnik transportnog sustava prodaje kapacitet na sekundarnom tržištu detaljnije je reguliran Mrežnim pravilima.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, u slučaju provedbe postupka promjene opskrbljivača i zajamčene opskrbe, operator transportnog sustava može bez prethodnog pisanog pristanka druge ugovorne strane obaviti prijenos ugovora o transportu plina pri čemu je Prenositelj postojeći opskrbljivač, a Stjecatelj novi opskrbljivač sukladno odredbama Općih uvjeta opskrbe plinom.

Sklapanjem ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina, Prenositelj prenosi svoja prava i obveze iz sklopljenog ugovora o transportu plina na Stjecatelja u cijelosti ili djelomično, a Stjecatelj preuzima takva prava i obveze te postaje ugovorna strana predmetnog ugovora o transportu plina.

(3) Sastavni dijelovi ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina u slučaju promjene opskrbljivača su:

- (a) izjava kojom krajnji kupac priključen na transportni sustav potvrđuje da nakon promjene opskrbljivača u potpunosti prestaje opskrba plinom od strane postojećeg opskrbljivača plinom na izlazu iz transportnog sustava,
  - (b) obrazac OBR2-TS propisan Općim uvjetima opskrbe plinom (u daljnjem tekstu: OBR2-TS) i
  - (c) ugovor o transportu plina sklopljen između operatora transportnog sustava i Prenositelja, uključivo svi njegovi sastavni dijelovi.
- (4) U slučaju promjene opskrbljivača, ugovor o prijenosu ugovora o transportu plina iz stavka 3. ovog članka odnosi se na kapacitet izlaza iz transportnog sustava iz OBR2-TS, a stupa na snagu na dan provedbe postupka promjene opskrbljivača iz OBR2-TS.
- (5) Sastavni dijelovi ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina u slučaju zajamčene opskrbe su:
- (a) obavijest nadležnog tijela sukladno odredbama Zakona o tržištu plina u slučaju zajamčene opskrbe i
  - (b) ugovor o transportu plina sklopljen između operatora transportnog sustava i Prenositelja, uključivo svi njegovi sastavni dijelovi.
- (6) U slučaju zajamčene opskrbe, ugovor o prijenosu ugovora o transportu plina iz stavka 5. ovog članka odnosi se na sve kapacitete transportnog sustava postojećeg opskrbljivača, a stupa na snagu na dan koji je u obavijesti nadležnog tijela sukladno odredbama Zakona o tržištu plina naznačen kao početak zajamčene opskrbe.
- (7) U slučaju prijenosa ugovora o transportu plina zbog promjene opskrbljivača ili zbog zajamčene opskrbe, stjecatelj je dužan, na pisani zahtjev operatora transportnog sustava, najkasnije na dan sklapanja ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina, dostaviti sredstvo osiguranja plaćanja sukladno članku 10. ovih OU. U protivnom, operator transportnog sustava će uskratiti suglasnost na sklapanje ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina.
- (8) Prenositelj je dužan podmiriti operatoru transportnog sustava sve tražbine na ime naknade vezano uz korištenja transportnog sustava i za prekoračenje kapaciteta, kao i sve druge tražbine operatora transportnog sustava iz ugovora o transportu plina, koje nastanu do dana stupanja na snagu ugovora o prijenosu ugovora o transportu plina.

Članak 22.

SPOROVI

Za rješavanje svih sporova između operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava koji proizlaze iz ili se odnose na ugovor o transportu plina, njegovo kršenje, raskid ili važenje istog, nadležan će biti stvarno nadležan sud u Zagrebu.

Članak 23.

MJERODAVNO PRAVO I JEZIK UGOVORA

- (1) Za ugovor o transportu plina mjerodavno je hrvatsko pravo.
- (2) Korisnik transportnog sustava može dostaviti prigovor Agenciji u skladu sa člankom 82. Zakona o tržištu plina.
- (3) Ugovor o transportu plina i ovi OU su sastavljeni u hrvatskoj i engleskoj verziji, a u slučaju nepodudarnosti između hrvatske i engleske verzije mjerodavna je hrvatska verzija.

Članak 24.

PROMJENJENE OKOLNOSTI

(1) Korisnik transportnog sustava razumije da se propisi vezani uz energetska djelatnost transporta plina razvijaju, te prihvaća da se, ako za vrijeme trajanja ugovora o transportu plina dođe do izmjene važećih zakonskih ili podzakonskih propisa zbog bilo kakve promjene u važećem regulatornom okviru, takva promjena mora se primijeniti na sve ugovore o transportu plina koji su na snazi u vrijeme stupanja na snagu promjene zakonskih odnosno podzakonskih akata. Takve promjene će stupiti na snagu za sve korisnike na isti dan koji odredi Agencija odnosno zakonodavac ili drugo nadležno tijelo, sukladno prijelaznim i završnim odredbama takvih akata, i imati će prednost u primjeni ispred ovih OU.

(2) Ako pojedine odredbe ovih OU zahtijevaju izmjenu nakon promjene u važećem zakonu ili podzakonskom propisu, operator transportnog sustava ima pravo izmijeniti i dopuniti ili izmijeniti ove OU nakon provedene javne rasprave te nakon odobrenja Agencije u skladu s važećim zakonima i propisima, kako bi se uskladio s važećim zakonima i drugim propisima.

Članak 25.

POVJERLJIVOST

(1) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se podaci iz ugovora o transportu plinom smatraju poslovnim tajnom i da se kao takvi neće otkrivati ili učiniti dostupnim trećim stranama bez prethodnog pisanog odobrenja druge strane niti koristiti u svrhe koje prelaze okvire izvršenja ugovora o transportu plina. Ugovorna strana koja je neovlašteno učinila dostupnom informaciju koja se po ugovoru o transportu plina smatra povjerljivom, odgovorna je drugoj ugovornoj Strani za time pretrpljenu štetu.

(2) Međutim, prethodna pisana suglasnosti druge ugovorne strane neće biti potrebna u slučaju kad ugovorna strana otkriva informacije iz stavka 1. ovog članka:

- povezanom društvu u smislu Zakona o trgovačkim društvima, pod uvjetom da osigura da se povjerljivi podaci čuvaju u tajnosti, ili
- bilo kojem državnom ili drugom tijelu ili bilo kojoj državnoj ili Agenciji koje imaju nadležnost nad operatorom transportnog sustava, ili
- u mjeri u kojoj je potrebno sukladno važećim zakonima i podzakonskim propisima, na zahtjev suda ili drugog tijela u upravnom ili sličnom postupku, ili
- povezanom operatoru transportnog sustava, pod uvjetom će koristiti razumne napore kako bi osigurala da se podaci čuvaju u tajnosti.

Članak 26.

ZAVRŠNE ODREDBE

Na ugovore o transportu plina koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ovih OU nastavljaju se do njihova isteka primjenjivati Opći ugovorni uvjeti operatora transportnog sustava koji su bili na snazi u vrijeme sklapanja ugovora o transportu plina.